

BEYOND

Yıl: 9 Sayı: 12 Eylül 2008

Genç Girişimciler
ve Dış Ticaret

Bir intiharın
"opportunity
cost"u

Ege Genç İşadamları Derneği ile
İşletme Kulübü Öğrencileri Tarafından Hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

İş Alım Uzmanları DEÜ İşletme Fakültesi Çevresinde Dolaşıyor	4
Bir intiharın “opportunity cost”u	5
Büyük Bir Cumhuriyet, Türk Bir Dev	8
Dünyanın En Stratejik Enerji Kaynağı Bor Mineralleri	12
Genç Girişimciler ve Dış Ticaret	14
Ekolojik Yaklaşımlar	16
Gayrimenkul Danışmanlığı Geleceğin Mesleği	20
Sürekli dinamik olan ve her gün yeni tecrübeler edindiğim: BEYOND	25
Galler'de Modern Bir Türk Avrupa'da Modern Türk İmajını Çizmek	26
“An” ların Sandığı: Fotoğraf	29
İzmir ve Turizm Kümeleri	30
İzmir İli ve Turizm Sektörü	36
Para Politikası	40
Neo-Klasik bir Ekonomist John Maynard Keynes	43
Krizin Ana Hatları	44
Özelleştirme ve Türkiye'ye Etkileri	50
Sözde Ermeni Soykırımı ve Hocali Soykırımı	52
Tek Başına Ar-ge departmanı: “Genç Lider”	56

2008 SEKTÖRLER

ÇİN, AFRIKA'DA

Sahibi

Cemal ELMASOĞLU

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İlhan BİLGEHAN

Editör

Fatih Mehmet BAKICI

Yayın Kurulu

İlgiz YARAN, Özge ÖZEN,
Öğr. Gör. Beyza SÜMER,
Hüseyin AYDIN, Ercan VURAL,
Öğr. Gör. Ulaş ÇAKAR,
Yasemin GİRGİN,
Serkan ÜZMEN, Sinem ÖZ,
Ersin FAİKZADE,
Özge Canan BAŞAR,
Prof. Dr. İge PIRNAR,
Tevfik Hayati BOYALI,
Abdullah BİLEN,
Sinem SOYKAN, Mehmet AKIN,
Tolgahan YILDIZ,
Bahar MUMCU, Mustafa GÜLER

Yazışma Adresleri

DEÜ İşletme Fakültesi İşletme Klübü
Tınaztepe-Buca / İZMİR
Tel: (0 232) 453 50 68
Fax: (0 232) 453 50 62
www.debaclub.net
e-posta: info@debaclub.net
e-posta: baclub@yahoo.com

Ege Genç İşadamları Derneği

1456 Sk. No:10 / 1 Kat:8
Punta İş Merkezi Alsancak / İZMİR
Tel: (0 232) 422 30 00
Fax: (0 232) 422 33 00
www.egiad.org.tr
e-posta: egiad@egiad.org.tr

Grafik Tasarım ve Baskı

Tükemat A.Ş.

1571 Sk. No:16 Çınarlı / İZMİR

Tel: (0 232) 461 96 42
Fax: (0 232) 461 96 46

Baskı Tarihi

19 Eylül 2008

Editör'den...

Herkese merhabalar!!!

Üç yıldır okula girer girmez daha sınıfıma eşyalarımı bile koymadan kapısından girip “merhabalar” diyerek güne başladığım kulübüm bu yıl 20. yılını kutluyor.

Okula geldiğim ilk günümü hatırlıyorum da bir tarafta o şaşkın şaşkın gözlerle etrafa bakan onlarca genç ve aileleri; diğer tarafta üzerinde İşletme Kulübü t-shirtleri ellerinde güllerle bizleri karşılayan, gözleri ışıltı dolu ve belli ki birçok şeyi görmüş geçirmiş kendine bir şeyler katmış, kendine güvenen İşletme Kulübü Yönetim Kurulu ve üyeleri... O an kendi içimden “Acaba bir gün ben de böyle olabilecek miyim?” diye geçirmiştim. O gün hayatımın en önemli adımlarından birini attım ve İşletme Kulübü macerama başladım.

“Öğrencilik sadece okula gitmek değildir” mantığıyla hareket eden, hem kendisini geliştirmek hem de fakültesinin farkını ufak bir adımla da olsa göstermeye, onu tanıtmaya çalışan onlarca dinamik ve girişimci arkadaşlarımla geçirdiğim 3 yıl bana daha önceden tahmin bile edemediğim bir çok fırsatı ve tarifsiz dostlukları yaşattı.

20. yıl İşletme Kulübü Yönetim Kurulu olarak, 20 yıl önce İşletme Kulübü kıvılcımlarını etrafa saçan o aydın kişilere ve daha sonrasında o bayrağı devralıp yıllar sonrasında bizlere taşıyan emeği geçen herkese fakültemiz, İzmirimiz ve Ege Bölgemiz adına teşekkür ederiz.

Zevkle okuyacağınızı umduğumuz bir dergi yaratmaya çalıştık. Yarı amatör yarı profesyonel ruhumuzla oluşturduğumuz bu dergide emeği geçen herkese ve özellikle bize bu dergiyi çıkarma imkanı sunan Ege Genç İşadamları Derneği'ne çok teşekkür ederiz.

Daha nice güzel sayılarda görüşmek dileğiyle...

Fatih Mehmet BAKICI

Deü İşletme Fakültesi

İşletme Kulübü İletişim Departmanı Başkanı, 2007-2008

Not: Derginin oluşmasında ciddi özverilerde bulunan Sinem SOYKAN'a ayrıca teşekkür ederim.

Değerli Beyond Okurları,

Üniversite öğrencisi kardeşlerimizle birlikte çıkardığımız BEYOND dergisinin yeni sayısı ile karşınızdayız. İlgi ile okuyacağınız yazılar çok farklı konulardan oluşuyor. Her şeyden önce özverili gönüllü bir çalışmanın ürünü olan ve tümüyle amatör bir ruhla ancak profesyonel kalitede hazırlanan BEYOND dergisinde emeği olan herkesi kutluyor ve teşekkür ediyorum. Yayın hayatına devam eden ender üniversite dergilerinden biri olan BEYOND yeni öğretim döneminde de çizgisinden ödün vermeden yayımına devam edecektir.

Dünyanın ve Türkiye'nin gündemi inanılmaz bir hızla değişiyor. Barış ve dostluk rüzgarlarının esmeye başladığını düşündüğünüz bir anda Kafkaslarda veya daha uzaklarda bir yerde yakılan bir kıvılcım bir yangına dönüşebiliyor. Ekonomik ve siyasi güç savaşlarının sona erdiğini, tek kutuplu bir Dünya düzeninin küreselleşmenin etkileriyle birleşip bir bahar havasına dönüştüğünü düşünenler bir anda iki süper gücün yeniden ateşle dansına tanık oluyorlar. Gün geçmiyor ki dünya yeni bir gerginliğin ve savaşın tedirginliğini yaşamınsın. İnsanlık iki büyük savaşın acılarını henüz unutmadı... Bu nedenle, barış konusunda genç nesiller hep duyarlı olmalıdır.

Değerli BEYOND okurları, sevgili gençler,

Dünya'da hızla gelişen rekabet yarışında geride kalmamanın yolu çok çalışmaktan geçiyor. Araştırma-

geliştirmeye, innovasyona, yenilikçiliğe ve yaratıcılığa, buluşçuluğa öncelik ve önem vermeden teknolojide ilerlemek ve ekonomik rekabet savaşında başarıya ulaşmak mümkün değildir. Türkiye, genç nüfusunun doğru alanlara yönlendirilmesi, ileri teknoloji üretimi ve verimlilik odaklı bir sanayi yapısı sayesinde rekabet gücünü geliştirebilir. Bu amaçla, ulusal bilim ve teknoloji politikamızın gerçekçi ve sonuç alıcı bir şekilde yeniden gözden geçirilmesi gerektiğine inanıyorum. EGIAD olarak, bilim ve teknoloji alanında yapılacak yatırımların ülkenin geleceğine yatırım yapmak olduğu gerçeğinden hareketle İzmir'e bir Teknokent kazandırmak amacıyla üniversiteler, yabancı yatırımcılar ve devlet ile işbirliği halinde çalışıyoruz. Bilim ve teknoloji alanında yapılacak her yatırım çok büyük katma değer yaratan projelerin ve ürünlerin ilk tohumları olacaktır. Taklide dayalı, teknolojiyi üretmek yerine ithal eden bir yapı ile rekabet savaşında ayakta kalmak düşünülemez.

Değerli okurlarımıza, BEYOND'un bu sayısına emek veren herkese, Yayın Danışma Kuruluna, Üniversiteli kardeşlerimize teşekkürlerimi ve başarılarla dolu bir gelecek dileklerle sevgilerimi sunuyorum.

E. Cemal ELMASOĞLU
EGİAD Yönetim Kurulu Başkanı

İŞ ALIM UZMANLARI DEÜ İŞLETME FAKÜLTESİ ÇEVRESİNDE DOLAŞIYOR

Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Kulübü "20. Yıl Etkinlikleri çerçevesinde yapılan aktiviteler arasına iki yeni organizasyon daha ekledi.

25-26-27 Mart 2008 **JOPPORTUNITY** adlı organizasyonla birlikte Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencilerini sektörün önde gelen işe alım uzmanlarıyla bir araya getiren İşletme Kulübü, öğrencilere işe girmeden önce nelere dikkat etmeleri gerektiğini bilmelerini ve sektörlerdeki havayı ilk ağızdan duymalarını sağladı. "Jopportunity", "Job" kelimesiyle "Opportunity" kelimesinin bir araya gelmesiyle oluşan, yeni yaratılan bir isim. Türkçe'de "iş fırsatları" anlamına geliyor. Organizasyon çerçevesinde Milliyet İK yazarı, Coca-cola İK Yöneticisi Bülent ÖZDEMİR, Finansbank İK Yöneticisi Hakan ALP, Mine Uygur Danışmanlık firması sahibi Mine UYGUR'un da bulunduğu sektörde "Head Hunter" diye tabir edilen konuşmacılar yer aldı. Organizasyonda büyük emeği geçen baş konuşmacı Şenol Sönmez, daha önceden Unilever ve Philip Morris gibi büyük şirketlerde İK uzmanı olarak çalıştığını belirtip,

"Öğrenciler işe girmeden önce kendilerini birçok soru işareti ile iç içe buluyorlar. İşletme Kulübü ile yaptığımız bu organizasyon sayesinde öğrencilerin vizyonunu açtığımızı ve sahip olduğumuz bilgileri ve ip uçlarını öğrencilere etkili bir şekilde aktardığımızı düşünüyorum." dedi.

Deü İşletme Fakültesi İşletme Kulübü İletişim Departmanı Başkanı Fatih BAKICI, kulübün mazisinde 20 altın yılı geride bıraktığını, İşletme Kulübü'nün iş dünyası ve üniversite öğrencileri arasında bir köprü görevi gördüğünü belirtti. "Daha önceden Sakıp SABANCI, Üzeyir GARİH, Metin AKPINAR, Hıncal ULUÇ, Nebil ÖZGENTÜRK, Baskın ORAN, Bülent Eczacıbaşı gibi değerli kişileri fakültemizde ağırladık. Amacımız öğrenci yaşamımız boyunca iş dünyası ile sürekli yakın temasta bulunup İngilizce eğitim veren fakültemizi ve öğrenim gören öğrencilerimizi firma yöneticileriyle bir arada tutmak, onları tanıtmak ve bir "DEÜ İşletme Fakültesi" markası yaratmak. Üniversitedeki bütün birimler ve fakültelerdeki kulüpler bu tür yaklaşımlarda bulunurlarsa, sanırım "Dokuz Eylül Üniversitesi Ruhu"nu ardından da "Dokuz Eylül Üniversitesi" markasını yaratabiliriz." dedi.

İkinci bir organizasyon olan 29-30 Nisan tarihlerinde tüm gün süren "Marcats 2008" adını verdiğimiz pazarlama forumumuz gerçekleştirildi. Pazarlama uzmanları ve genel müdürler bizleri bu kez pazarlama alanında bilgilendirdiler. Marcats, pazarlama uzmanları ile öğrencilerin bir araya geldikleri, uzmanların tecrübeleri ile öğrencilerin potansiyellerinin kavuştuğu bir organizasyon olarak kendini gösterdi.

Bizler DEÜ İşletme Fakültesi İşletme Kulübü olarak sorumluluğumuzun farkındayız. Umarım yapacağımız çalışmalarla nice 20 yılları kutlar, kendimizi daha da geliştirebiliriz.

İlgiz YARAN

Bir intiharın “opportunity cost”u

İnsan çoğu kez her şeyin son bulduğu duygusuna kapılıyor, oysa yaşamın sonsuzluğunu algılayabilmek için bile yeterli değil bir insan ömrü...”

“Yaşamın boyunca içimi kemirttiniz. Evlerinize. Okullarımızla. İş yerlerinizle. Özel ya da resmi kuruluşlarımızla içimi kemirttiniz. Ölmek istedim, dirilttiniz. Yazı yazmak istedim, aç kalırsın, dediniz. Aç kalmayı denedim, serum verdiniz. Delirdim, kafama elektrik verdiniz. Hiç aile olunmayacak bir insanla bir araya geldim, gene aile olduk. Ben bütün bunların dışındayım. Şimdi tek konuştum olduğum bu otelden ayrılırken, hangi otobüs ya da tren istasyonuna, hangi havaalanı ya da hangi limana doğru gideceğimi bilmediğim bu sabakta, iyi, başarılı, düzenli bir insandan başka her şey olduğumu duyuyorum.” (sayfa. 75-76)

“İnsan çoğu kez her şeyin son bulduğu duygusuna kapılıyor, oysa yaşamın sonsuzluğunu algılayabilmek için bile yeterli değil bir insan ömrü...”

Böyle anlatıyordu Tezer Özlü bir otel odasında son verdiği hayatının nasıl son verilesi hale geldiğini... Başkalarının gölgesi altında kendini kaybetmiş bir hayat... Başkalarının saptadığı olgulara çakılıp kalmak... Yalnızca onların sözlüğünde karşılık bulan sıfatlar eklemek üzerine... Bambaşka biri varken içinde ve bambaşka bir hayat varken aklında ona ışık yılı uzakta kalmak...

Hayatlarımızdan çok da farklı olmayan bir hayat... Sporcu olmak istedik olmaz dediler, sanatçı olmak istedik aç kalırsın dediler, farklı olmak istedik deli dediler, kendimiz olmak istedik “bizim gibi” ol dediler, ne olduğunu anlayamadan bir de baktık onlar gibi olmuşuz. Kendimizi de terk etmiş bizi, yalnızlık zapt etmiş benliğimizi...

Her anımızda her savaşımızda yalnızız. Biz inkâr etsek de, hissettiğimiz kadar yalnızlığımız. Bu inkâr, azalsın diyedir korkularımız. Çünkü ne zaman hatırlasak yalnızlığımızı kanamaya başlar kendimizi kaybettiğimiz günden kalma yaralarımız... Ama öyle çok dolduruyorlar ki boşluklarla içimizi, hatırlamaya yetmiyor zamanımız...

Bir yalnızlık bir intihar mı demek?

“bedeni o kıyasızlığa bırakma vakti geldiğinde gitmek bir yalnızlıktır, bütün gitmeler yalnızlıktır kalma-ya göre...”

Yılmaz Odabaşı her intihar bir yalnızlıktır diyor peki

her yalnızlık bir intihar mı?

Hayır elbette. Bu başka bu emre aydın’ın şarkısındaki gibi “afli yalnızlık” yani biraz yalnızlık biraz kırıklık, kalp değil dudak kırıklığı, biraz terk edilmişlik kendin tarafından, biraz gün batımı olmak hani kızıl, suskun... Tek başına yalnızlık değil bu kırık yalnızlık ama kalp değil dudak kırıklığı... Belki de her kırık yalnızlık bir intihar demek... Can Dünder şöyle anlatır o kendi tarafından terk edildikten sonra kendini içinde arayanları, kendini suskunluğunda yavaşatanları;

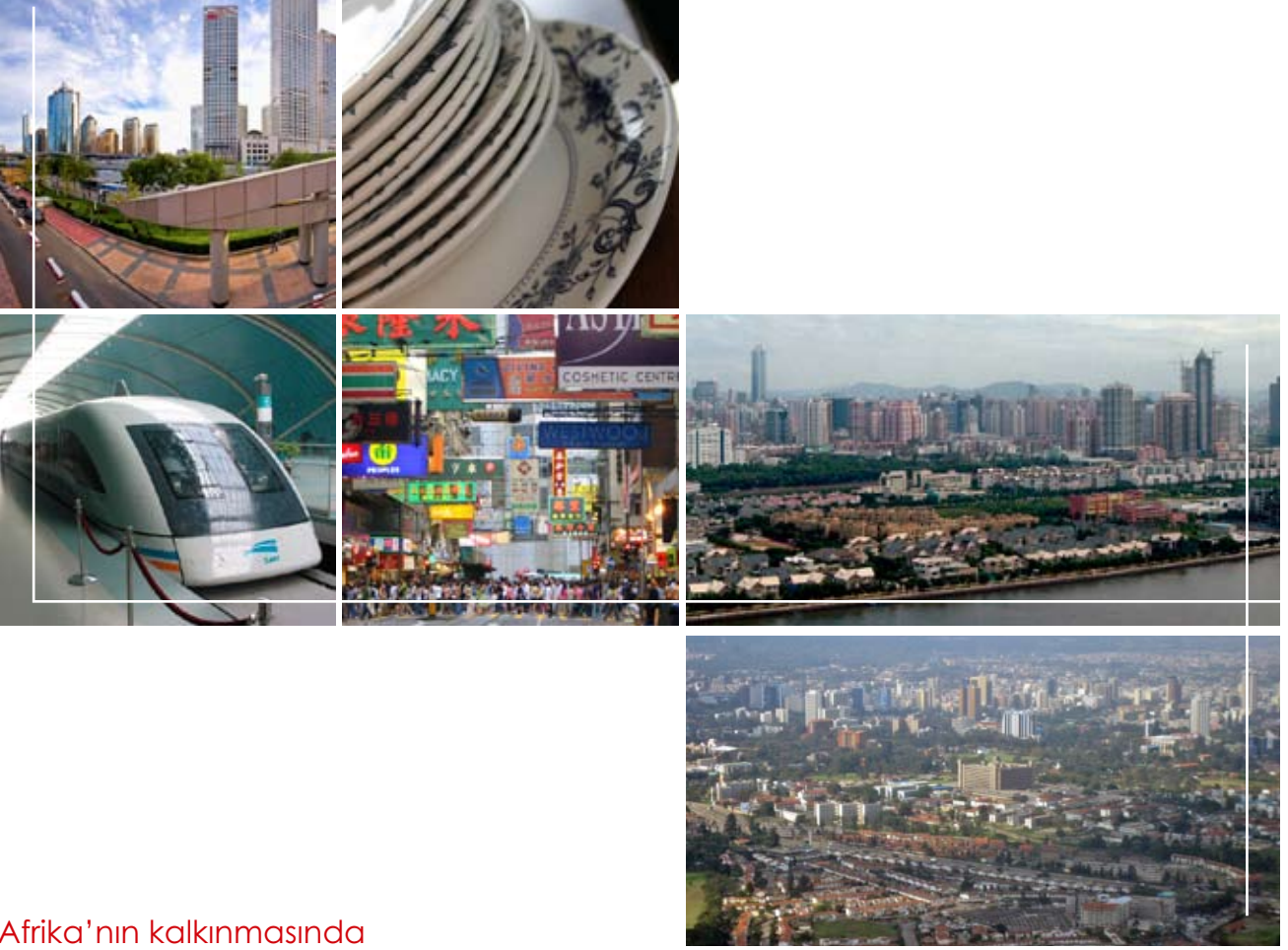
“Tanırım O’nu... Sessizliğim erdem sayıldığı bu özeldün-yanım suskunları bilirler birbirlerini... Çareyi de bilirler. Gözbebeklerine bakıp ruhunda kaynayan volkanı sezecek ve şefkatle “içeri” sızıp O’nu yukarı çekecek bir dost elini umutla beklerler. Beynine ancak o dost eli uzanabilir. O yoksa yedeği bir kurşundur.”

Belki yalnızız belki kaybettik kendimizi, futbolcu olmadık, balerin ressam piyanist olmadık... Ama iş adamı olacağız iş kadını diplomat... Aç kalmayacağız orası kesin, içimiz rahat(!) Şimdi bir şeyler öğretiyorlar bize, bir şeyler öğreniyoruz... İşletme, okuyoruz iktisat okuyoruz. İki seçenek arasından hangisini seçsek hangisini alsak diyoruz. Birini alacağımız paraya şunu da yapabiliriz deyip karşılaştırıyoruz. En iyi alternatif... Güzel de isim veriyoruz “opportunity cost” (fırsat maliyeti) diyoruz.

Şimdi yatağıma uzanmışım kırık yalnızlığım, bir adım arkamda hayat bir adım önümde ölüm... Hiçbiri cazip gelmiyor. Belki de bir cinayet işleyeceğim biraz sonra, bu ilk ve son cinayetim olacak. Katili de benim kurbanı da. Ellerim titreyecek gözyaşlarım bileklerimdeki kana karışıp yatağımın çarşafını kirletecek, güzel bir şarkı çalacak uzaklarda bir kahkaha duyulacak sonra, gözkapaklarım kapanacak yavaşça, karanlığa gömüleceğim üzerim açık... Peki ya yapmazsam? Bir intiharın “opportunity cost” unu bilen var mı? Bir gün benim için de çalacak mı o güzel şarkı? Yoksa en iyi seçenek bu mu?

Olsun olasılıklardır umudu umut yapan. Sonunda dudak kırıklığı da olsa hayat kırıklığı da olsa bir şans daha hak ediyor bu şarkı...

ÇİN, AFRİKA'DA

Afrika'nın kalkınmasında
Çin'in rolü ne kadar büyükse
Çin'in küresel bir ekonomik
güç olmasında Afrika'nın
enerji kaynaklarına olan
ihtiyacı da o kadar kritiktir.
Çin dünyanın ikinci en büyük
ham petrol tüketicisidir, ithal
ettiği petrolün %25'i Gine ve
Sudan'dan gelmektedir.

1980'ler itibariyle komünist sistemin kapalı yapısından açık piyasa ekonomisine geçişle hızlı bir büyüme sürecine giren Çin, uluslararası ticaret sistemine entegrasyon sürecinde önemli bir basamak olan 2001 yılı Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) üyeliğiyle de tüm dünyanın dikkatlerini üzerine çekmiştir. Çin ekonomisi beş yıl üst üste %10'un üzerinde büyüme kaydetmiştir. Yabancı yatırımlar ise %17,5 oranında artış göstermiştir. 2007 yılında, dış ticaret fazlası, bir önceki yıla göre %50 oranında artarak 262,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Küresel ekonomik durgunluğa rağmen, ABD ve AB'ye karşı dış ticaret fazlası vermeye devam eden Çin, 2006 yılında 968,9 milyar dolarlık ihracat, 791,5 milyar dolarlık ithalat yapmıştır. 2007 yılında bu rakamlar sırasıyla 1,2 trilyon dolar ve 955,8 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Şu anda dünyanın 172 ülkesinde yaklaşık 10 bin Çinli firmanın yatırımı bulunmaktadır. Çin'in dış yatırımları

Çin dünyanın ikinci en büyük ham petrol tüketicisidir, ithal ettiği petrolün %25'i Gine ve Sudan'dan gelmektedir.

en yoğun şekilde Doğu Asya ülkelerine, Latin Amerika'ya ve Afrika'ya gittiği görülmektedir. Sektörel olarak ise başta enerji ve tabii kaynaklar, daha sonra ise imalat ve ticaret sektörleri ile bilişim teknolojileri gelmektedir. 2006 yılında Çin dış yatırımlarının yüzde 56'sı satın alma yoluyla gerçekleşmiş, yüzde 44'ü ise "greenfield"; yani sıfırdan yatırım şeklinde olmuştur. Çin hükümeti, dış yatırımları bir strateji çerçevesinde etkin bir biçimde teşvik etmektedir.

Bu doğrultuda önce döviz kısıtlamaları gevşetilmiş, daha sonra ise prosedürler basitleştirilmiştir. "Ulusal şampiyonlar" olarak adlandırılan firmalara sıfır faizli, uzun vadeli kredi imkânları sağlanmıştır. Yüksek dış ticaret fazlası ve hızla artan döviz rezervleri, hükümetin bu alanda rahat hareket edebilmesini sağlamaktadır.

Çin'in Afrika ile yüksek ticaret hacmi son yıllarda gözlemlenir bu kıtaya çevrilmesine neden olmuştur. Afrika'nın kalkınmasında Çin ile olan ekonomik ilişkisi kuşkusuz kritik rol oynamaktadır. Asya'dan Afrika'ya gerçekleşen Doğrudan Yabancı Yatırımlar 2006 yılı itibariyle yıllık 1.2 milyar dolardır. Asya'nın Afrika'ya artan yatırımların niteliğinin; iki bölge ekonomilerinin tamamlayıcı karakterinden kaynaklandığı belirtilmektedir. Afrika ülkeleri sadece genel anlamda ekonomik kalkınmayı teşvik için değil, etkinlik sağlayıcı ve ihracata yönelik Doğrudan Yabancı Yatırımları çekmek ve bundan yararlanmak için eğitim ve altyapıya stratejik yatırımlar yapmışlardır. Afrika'ya en fazla yatırım yapan ülkeler Hong Kong, Kore, Singapur ve Tayvan iken, son yıllarda Çin ve Hindistan önemli ülkeler olarak öne çıkmıştır. Son yıllarda Çin, Afrika'nın en önemli ticaret ortağı olmuştur. Afrika ile Çin arasındaki toplam dış ticaret 2000 yılında 11 milyar dolardan 2006 yılında 56 milyar dolara ulaşmıştır. Çin'in Afrika'daki Doğrudan Yabancı Yatırımlar stoku 2005 yılı itibariyle 1,6 milyar dolara ulaşmıştır. Çin firmaları 48 Afrika ülkesinde bulunmakla birlikte, Çin'in Afrika'daki yatırımları Çin'in dışarı doğru yatırımlarının ancak %3'ünü

oluşturmaktadır. En fazla yatırımlar Sudan, Cezayir ve Zambiya'dadır. Afrika'nın kalkınmasında Çin'in rolü ne kadar büyükse Çin'in küresel bir ekonomik güç olmasında Afrika'nın enerji kaynaklarına olan ihtiyacı da o kadar kritiktir. Çin dünyanın ikinci en büyük ham petrol tüketicisidir, ithal ettiği petrolün %25'i Gine ve Sudan'dan gelmektedir. Çin'in halen Sudan, Çad, Nijerya, Angola ve Gabon ile petrol konusunda ticari ilişkisi mevcuttur. Afrika ile Çin'in ilişkileri her geçen gün kuvvetlenmektedir. Avrupa'nın son yüzyılda Afrika'yı yalnızca ham madde tedarikçisi olarak görmesi ve yerel üretimin olmadığı, rekabet koşullarının yaşanmadığı Afrika pazarlarını yüksek kâr marjlarıyla sömürmesi, Çin'in Afrika ile ilişkilerinde siyasi üstünlük sağlamasına sebep olmuştur. Basında Avrupalıların Afrika'yı sömürdüğü ama Çin'in Afrika'ya faydalı yatırımlar yaptığı yazılmaktadır. Çin'in ihracat bankası Eximbank Angola'ya 2 milyar ABD dolarlık kredi sağlamıştır. Bu kredi iç savaşta hasar gören altyapının tekrar onarılması için kullanılacaktır. Krediyi karşı Angola günde 10.000 varil petrol gönderecektir. Çin Dışişleri Bakanlığı her yıl ilk denizaşırı ziyaretini Afrika'ya yapma politikasını benimsemiştir.

Afrika'nın batı ile problemleri olan ilişkilerinden Çin fayda sağlamaktadır. ABD, Sudan ile ilişkisini kestikten iki yıl sonra, Çin; Sudan'ı denizaşırı petrol üretim üssü haline getirmiştir ve halen toplam petrol ihtiyacının %5'ini Sudan'dan karşılamaktadır. Çin aynı zamanda Sudan'ın askeri araç gerecini sağlayan en büyük devlettir. Sudan, denizaşırı Çin yatırımlarının en fazla olduğu ülkedir ve 10.000'den fazla Çin vatandaşı burada çalışmaktadır. Çoğu Avrupalı ve Amerikalı şirketler çevre sorunları oluşturabilecek projelere, siyasi istikrarı olmayan ülkelere ve rüşvet gibi etik sıkıntılar yaratacak girişimlere katılmazken, devletin sahip olduğu Çinli şirketler, uzun dönemli siyasi menfaatler gözlemlenmiyorsa, kâr marjı dar olsa da ve çevre, siyasi etik problemler mevcut olsa da, yatırım yapmaktan çekinmemektedirler.

TÜSİAD Dış İlişkiler Bölümü, Sayı: 1, 28 Ocak 2008, www.tusiad.org
<http://stat.wto.org/StatisticalProgram/WSDViewData.aspx?Language=E>
Financial Times, <http://www.ft.com/cms/s/0/98851f0e-c0b1-11dc-b0b7-0000779fd2ac.html>
Global Innovation Outlook, Africa Report V 3.0. 2008. IBM. 11.02.2008, http://domino.research.ibm.com/comm/www_innovate.nsf/pages/world.gio3.africa.html
UNCTAD, <http://www.unctad.org/Templates/webflyer.asp?docid=8172&intltemID=1528&lang=1>
<http://ref.advancity.net/newsletters/2008/02/afrika.html>
y.a.g.e., TÜSİAD ve Global Innovation Outlook

BÜYÜK BİR CUMHURİYET

TürkBirDev - Türk Birleşik Devletleri TürkBirDev - TBD

250 Milyon'dan fazla Türk'ün yaşadığı dünyamızda, AB şeklinde ama kendimize özgü bir Türk Birliğinin kurulması, 7 bağımsız Türk Devletinin ekonomik ve askeri güçlerini bir birlik altında toplama gereği artık kaçınılmaz hale gelmiştir. 7 bağımsız Türk Devleti'nin yanında daha birçok Türk devleti de bulunmaktadır. Bütün bu devletler bir ağacın dallarını oluşturmaktadırlar.

Türk Birliği, AB için en iyi ve geçerli bir seçenektir. Türk Birliği, Kıbrıs, Ege adaları, Batı Trakya, sözde ermeni soykırımı, Karabağ, Güney Azerbaycan, Doğu Türkistan, Kerkuk ve PKK sorunları gibi birçok meseleyi, Türk Ulusunun lehinde çözüme kavuşturacak bir formüldür.

Ekonomik ve Askeri güçlerimizin birleşmesi ile oluşacak kaynak ve tasarruflardan elde edilen imkânlarla ortak iç sorunlarımız olan yüksek işsizlik, eğitimsizlik oranları kısa bir süre içinde aşağı rakamlara çekilebilecektir; hammaddelerimiz TB içinde işlenebilecek ve üretici durumuna gelinebilecektir; dış borçlar ödenebilecek ve IMF ve dış ülkelerin baskı ve yönlendirmelerinden kurtulunabilecektir.

Türk Birliği, AB için en iyi ve geçerli bir seçenektir.

Türk Birliği, Kıbrıs, Ege adaları, Batı Trakya, sözde ermeni soykırımı, Karabağ, Güney Azerbaycan, Doğu Türkistan, Kerkuk ve PKK sorunları gibi birçok meseleyi, Türk Ulusunun lehinde çözüme kavuşturacak bir formüldür.

TürkBirDev

Neden TürkBirDev?

Çünkü

- Gereklidir
- Gerçekleştirilebilirdir

Türkiye ve diğer Türk Devletleri su an kritik bir geçiş süreci içindedirler. Yedi bağımsız Türk devleti, dış ve iç güçler tarafından, birçok yöne çekilmeye çalışılırken, “en doğru olan” bir kurtuluş yolu aramaktadırlar. Sadece Türk milleti için değil, aynı zamanda kalıcı bir dünya barışı için de gereklidir. Öyle ki, Türk Dünyası dört büyük imparatorluk haline gelmiş veya gelmekte olan, ekonomik güçler tarafından sarılmıştır; batımızda AB imparatorluğu, kuzeyimizde Rusya imparatorluğu, doğumuzda Çin İmparatorluğu ve güneyimizde (bizim bir kısmımızın da içinde olduğu) Amerikan imparatorluğudur.

Peki, Engeller Nelerdir?

Üç en büyük engel;

- 1) Türkler arasında gönül bağının olmaması
37 üye %12
- 2) Hiçbir engel yoktur 39 üye %13
- 3) TB için ciddi bir atılım yapılmamış olması
95 üye %33
- 4) Diğer nedenler %42

1991 yılında SSCB'nin yıkılması ile Türkiye'nin küçümsenemeyecek yardımlarıyla özgürlüğüne kavuşan Türk Devletleri ve Türkiye Cumhuriyeti arasında başlayan büyük yakınlaşma yeniden birleşme umutlarını yeşertmiştir. Türkî Cumhuriyetlerinin bugünkü durumlarına baktığımızdaysa kendilerini geliştirmeye ve devlet olarak kalkınmaya başlamışlardır bunun en büyük yardımcısı ise büyük enerji rezervlerine sahip olmaları ve bunları dünya pazarlarına sunmalarıdır. Bu durumda Türkiye Cumhuriyeti'ne de büyük görevler düşmektedir. Türkiye'nin coğrafi konumuyla, kurulan hatlara ev sahipliği yaparak Avrupa'ya geçişini önemli ölçüde sağ-

layacak olup, bu geçişler sayesinde bazı konularda söz sahibi olacaktır. Bütün bunların yanında konuşulan dil, hayat tarzları, dünya görüşleri gibi birçok konuda ortak noktalara sahip olmamız ki en başta aynı ırktan geliyor olmamızda aramızdaki bağların güçlü olmasını sağlıyor. Tarihte birçok konuda politik oyunlarla ezilmiş ve sindirilmiş olan Türkî Cumhuriyetler, Türkiye'yi bir ağabey gibi görüp Türkiye'nin etrafında toplanmayı hiçbir zaman reddetmemişlerdir. Türkiye Cumhuriyeti de çeşitli konularda emperyalist güçler tarafından (IMF, ABD, AB...) köşeye sıkıştırılmıştır; bu konuların en başında sözde soykırım, KKTC, IMF' e olan borçlar gibi konular olup her zaman Türkiye'nin koştugu her kulvarda, önüne engel olarak konulmuş ve ilerlemesine izin verilmemiştir. Haklı olduğunu savunamayan Türkî Cumhuriyetler ve Türkiye kurulacak olan birlik sayesinde ekonomik özgürlükle başlayan hareket zinciri siyasi, politik ve sosyal alanlarda devam ederek dünyada bulunan bloklaşmalara kafa tutmaya ve dünyadaki dengelerin değişmesine etki edecektir. TürkBirDev' in oluşturulmaması için ise hiçbir neden yoktur ve aksine çalışmalar hızlı bir şekilde devam etmektedir. TürkBirDev ile sadece Türkî Cumhuriyetler ve Türkiye kazanmayacaktır aslında tüm dünya bundan dolayı huzur bulacaktır çünkü böylelikle dünya barışı sağlanmış olacaktır. Bunun en büyük kanıtıysa yüzyıldır Osmanlı himayesinde bulunan orta doğuda hiç kargaşa çıkmazken şimdi savaşlardan geçilmemesidir. Tüm dünya, Türki Cumhuriyetler ve TÜRKİYE için birlik kaçınılmaz bir egemenliktir, kurulmalıdır ve en kısa zamanda hayata geçirilmelidir.

Peki, Bu Konuda Toplanan Türk Kurultayı Ne Adımlar Atmak İstiyor ve Neler Yapmak İstiyor?

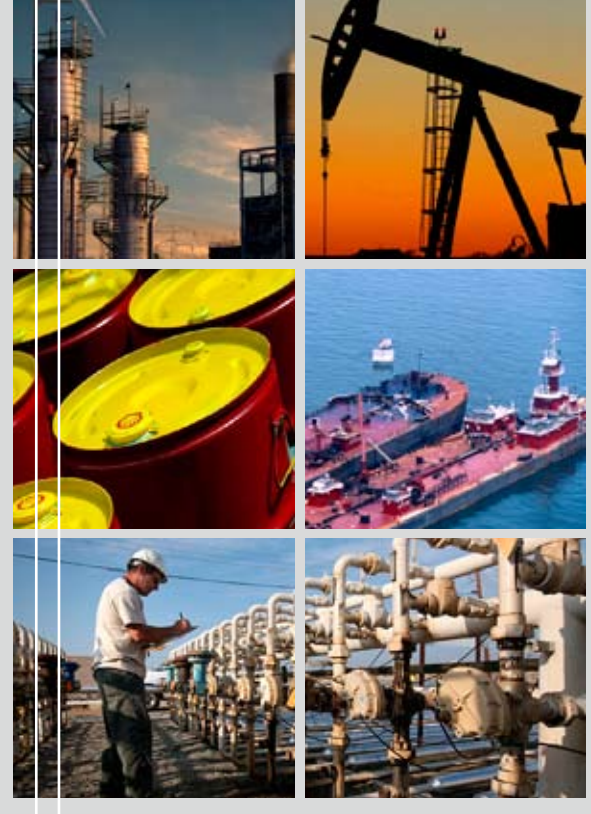
Türk Cumhuriyetleri Devlet Başkanları Zirvesi Sekreterliği kurulması istendi ve KKTC'ye yönelik izolasyonların kaldırılması, Ermeni işgali altındaki Yukarı Karabağ ve Irak Türkmenleri konularında Türk devletlerinin desteğinin gerekliliği dile getirildi. Ermeni işgali altındaki Yukarı Karabağ ve Ermenilerin Azerilere uyguladığı soykırımla ilgili gerçeklerin açıklanmasında Türk devletleri-

nin ortak adımlar atması, Azerbaycan'a verilen desteğin artırılması gereği dile getirildi. KKTC ile ilgili olarak "Kuzey Kıbrıs'ın izolasyondan çıkarılması için tüm Türk devletlerinin güçlerinin birleştirilmesi, Kuzey Kıbrıs'la ekonomik, kültürel, politik ilişkilerin kurulması ve geliştirilmesi, uluslararası teşkilatlar çerçevesinde Kıbrıs Türklerinin haklarının savunulmasına yönelik çalışmalarında Türkiye'ye olan desteğin artırılması gereği" dile getirildi.

Türk cumhuriyetlerinin AB'ye üyelik sürecindeki Türkiye'yi desteklemesi çağrısının da yer aldığı bildiri- de, diaspora teşkilatları çalışmalarının güçlendirilmesi, Avrasya'da Gürcistan ve Tacikistan'ın da katılımıyla ekonomik ve politik birlik oluşturulması önerileri bulundu.

Ortak alfabenin oluşturulması, bir "Türk Dünyası Bilimler Akademisi" ile "Türk Dünyası Bilim Kütüphanesi" nin kurulması yönündeki çalışmaların yapılmasının

önemine işaret edilen bildiri de, ayrıca tarih, edebiyat, din kültürü ve ahlak konularında orta eğitim kurumları için kitap hazırlanması önerisi yer aldı.

Hazar havzası enerji kaynaklarının daha verimli şekilde değerlendirilmesi için işbirliğine önem verilmesi istenen bildiri de, önemli petrol ve doğal gaz rezervleri olan Türk cumhuriyetleri arasında OPEC benzeri bir ekonomik birlik kurulması önerisi ortaya atıldı.

Özel girişimciler ve KOBİ benzeri kuruluşlar arasında işbirliğinin öneminin dile getirildiği bildiri de, tüm bu süreçte ilgili devlet kurumlarının da gerekli desteği vermesinin yarar sağlayacağı ifade edildi. Müzakere edilebilecek belli başlı bu 7 maddeden ilki bugün dahi kararlaştırılıp 7 Bağımsız Türk Devleti tarafından kanunlaştırılarak yürürlüğe konulmasında hiç bir engel yoktur ve Türk Birliği'nin gerçekleştirilebilmesi için gerekli ilk adımdır.

Tüm dünya, Türki Cumhuriyetler ve
TÜRKİYE için birlik kaçınılmaz
bir egemenliktir, kurulmalıdır ve
en kısa zamanda
hayata geçirilmelidir.

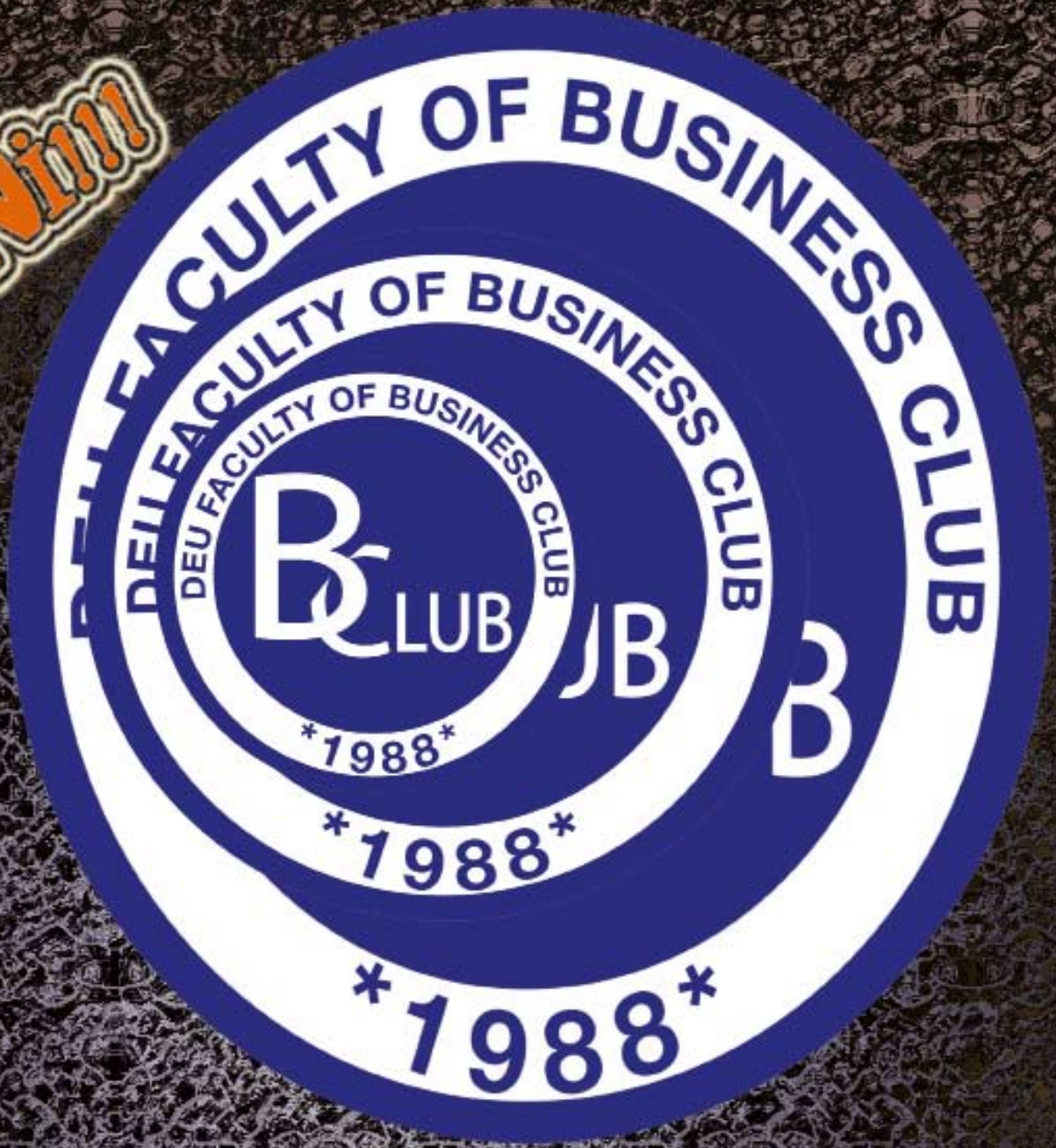
Yedi devlet tek bir millet...

ÖNCELİKLİ OLARAK NELER YAPILABİLİR?

MÜZAKERE MADDELERİ

- 1) Vize zorunluluğunun ortadan kaldırılarak kişi, mal, hizmet ve sermayenin serbest dolaşımı;
- 2) Ortak eğitim, kültür, tarım, balıkçılık ve taşımacılık siyaseti;
- 3) Ortak su, enerji ve uzay araştırma siyaseti;
- 4) İktisadi ve parasal birlik ve vergilendirme;
- 5) Ortak dış siyaset ve güvenlik;
- 6) Ortak savunma sanayi ve ordusu;
- 7) Bir "Merkez Bankası"nın oluşturulması

YENİ!!!

**DEÜ Faculty
of BUSINESS
CLUB**

DEÜ

İşletme Fakültesi Kulübü

Merhaba!!! Merhaba!!! Merhaba!!!

Deü İşletme Fakültesi'nde şu sıralar tatlı bir heyecan yaşanıyor. Fakülte bünyesinde bulunan İşletme Kulübü, Genç Yatırımcılar Topluluğu, Uluslararası İlişkiler Kulübü ve Turizm Kulübü

ARTIK BİRLEŞTİ!!!!!!!

DÜNYANIN EN STRATEJİK ENERJİ KAYNAĞI BOR MİNERALLERİ

Bor cevherlerinin çevre kirliliği yaratmayacak şekilde değerlendirilmesiyle ilgili çalışmalar desteklenerek, canlı sağlığını korumaya yönelik araştırma ve uygulamalara önderlik etmek, dünyanın şu anda en büyük rezervine sahip olan Türkiye'nin görevi olabilmeli ve Türkiye bunu kendisine bir görev kabul etmelidir...

TESİSİN YERİ	ÜRÜN CİNSİ	ÜRETİMİ (T/YIL)
KIRKA	Konsantre Tinkal	800.000
EMET	Konsantre Kolemanit	400.000
BIGADIÇ	Konsantre Kolemanit-Üleksit	400.000
BIGADIÇ	Öğütmiş Kolemanit	60.000
KESTELEK	Konsantre Kolemanit	100.000
TOPLAM		1.760.000

ÜLKE	Rezerv (bin Ton)	Rezerv Ömrü (Yıl)
Türkiye	644.000	240
A.B.Devletleri	105.000	33
Rusya	140.000	16
Çin Halk Cumhuriyeti	36.000	17
Şili	41.000	5
Bolivya	19.000	3
Peru	22.000	3
Arjantin	9.000	1
Sırbistan	3.000	2
TOPLAM	1.019.000	317

Birçoğunuza göre basit gibi gelebilir ama bor dünyanın en eski aynı zamanda en yeni ve bunların yanında en stratejik enerji kaynağıdır. En eski olması bor mineralinin oluşması için uzun yıllar gerekli olmasından, en yeni olması ise günümüzdeki enerji kaynaklarının giderek rezervlerinin azalmasından dolayı önemi artmıştır ve yakında petrol, doğalgaz gibi günümüzde çok kullanılan kaynakların yerini alacak olmasından dolayı da çok önemli bir enerji kaynağıdır.

Peki, Türkiye bu konuda ne yaptı?

Türkiye'nin genel madencilik politikası, madencilik kaynaklarını kapsamında, tüm yeraltı zenginliklerinin devletin, dolayısıyla milletin malı olarak kabul ettiği ve uyguladığı bir temel politikadır. Ancak bunların işletilmesinde, devlet bu hakkını değişik kişi ve kuruluşlara belirli süre için devredebilir. Bu işletmeler ile ülkedeki yeraltı zenginlikleri, hem ülke ve hem de dünya teknolojisinin yararlanmasına olanak sağlanmaktadır. Bu Türkiye Cumhuriyetinin Madencilik doktrini'dir.

Ancak bor cevherleri, bu kapsam içerisinde farklılaştırılarak, devlet kuruluşu olan ETİBÖR tarafından işletilmesi tekelleştirilmiştir ve BOREN-Bor Enstitüsü adıyla yeni bir araştırma kurumu kurulmuştur. Böylelikle borun kullanım olanaklarının sınırları genişletilirken, bu çalışmalarla, bir yandan da Türkiye'nin bor araştırmalarında lokomotif ülke konumu yapabilme kapasitesini artırması öngörülmektedir.

Dünyadaki tüm ülkeler kendi yeraltı kaynaklarını stratejik olarak kabul ederek, bu doğrultuda gerekli önlemleri alırlar. Bu devletler arasında kabullenilmiş ve yasallaştırılmış bir genel uygulamadır. Türkiye devlet arası genel kuralları kapsamında kendi çıkarlarını koruyucu ve kollayıcı gereken yasal önlemleri almış, bor cevherini stratejik maden kabul ederek genel politikasını da, hiçbir ülkeye karşı bir politik araç olarak kullanmayarak dengeli bir politika gütmüş ve gütmektedir.

Bor cevherlerinin çevre kirliliği yaratmayacak şekilde değerlendirilmesiyle ilgili çalışmalar desteklenerek, canlı sağlığını korumaya yönelik araştırma ve uygulamalara önderlik etmek, dünyanın şu anda en büyük rezervine sahip olan Türkiye'nin görevi olabilmeli ve Türkiye bunu kendisine bir görev kabul etmelidir.

Peki Türkiye de bu kaynaklar Nerde ve ne kadar bulunmaktadır?

Türkiye bor yatakları, bilinen dünya bor rezervinin yaklaşık %70'ine sahiptir.

Bor ürünleri üreten tesisler, Bandırma ve Kırka da bulunmaktadır. Toplam bor konsantresi ürünü üretimi 1.760.000 ton/yıldır.

Üretilen bor minerallerinin % 10'a yakın bir bölümü doğrudan mineral olarak tüketilirken, geriye kalan %90 oranındaki kısmı bor cevherlerinden üretilen borat ürünleri elde etmek için kullanılmaktadır.

Dünya bor rezervi ülkelere göre ve dünya tüketimini tek başına karşılama kapasitelerine göre ömürleri aşağıdadır

5)Diğer sektörler

Elektrik ve Bilgisayar Sanayinde: Bilgisayarların "Mikrochip"lerinde, CD-Sürücülerinde, Bilgisayar Ağlarında; Isıya-Aşınmaya Dayanıklı Fiber Optik Kablolar, Yarı İletkenler, Vakum Tüpler, Dielektrik Malzemeler, Elektrik Kondansatörleri, Gecikmeli Sigortalar.

İletişim Araçlarında: Cep Telefonları, Modemler, Televizyonlar.

İnşaat-Çimento Sektöründe: Mukavemet Artırıcı ve İzolasyon Amaçlı olarak

Otomobil Sanayi: Hava Yastıklarında, Hidroliklerde, Plastik Aksamda, Yağlarda ve Metal Aksamalarda, Isı ve Ses Yalıtımı Sağlamak Amacıyla, Antifrizler

Tekstil Sektörü: Isıya Dayanıklı Kumaşlar, Yanmayı Geciktirici ve Önleyici Selülozik Malzemeler, İzolasyon Malzemeleri, Tekstil Boyaları Deri Renklendiricileri, Suni İpek Parlatma Malzemeleri,

İlaç ve Kozmetik Sanayi: Dezenfekte Ediciler, Antiseptikler, Diş Macunları,

Tıp: Osteoporoz Tedavilerinde, Alerjik Hastalıklarda, Psikiyatride, Kemik Gelişiminde ve Artiritte, Menopoz Tedavisinde, Beyin Kanserlerinin Tedavisinde

Peki bor hangi sanayi alanlarında kullanılır?

1) Cam ve seramik: Bu sektörde daha çok cam elyafı yapımında, borcam ve emaye ve seramik sırtı yapımında kullanılır.

2) Yanmayı önleyici maddeler: Bor kendisinin oksit olması, ergime ısısının 2300oC olması nedeniyle yanmaya karşı oldukça dayanıklıdır. Bu özelliğinden dolayı yanmayı önleyici madde olarak kullanılır veya bu özellikteki maddelerin içerisine değişik oranlarda katılır.

3) Metalürji: Çelik alaşımlarda, Yüksek borlu (% 5) çelikler nükleer reaktörlerde nötron emilmesini sağlayan önemli bir alaşımdır. Borlu çelikler enerji tasarrufu sağlar. Yeni geliştirilen bazı borlu çelikler mekanik basınca karşı dayanımları nedeniyle soğuk çekme, inşaat, tarım makineleri, vinçler, yaylar, greyder bıçakları, vites dişlileri gibi yerlerde tercih edilen çelik türleridir. Transformatörlerdeki enerji kaybını 1/3'e indiren bu metaller gelecekte hızlı bir gelişme göstermektedir.

4) Nükleer sanayi: Nükleer reaktörlerde koruyucu kabuk olarak işe yaramaktadır. Proton fizyonlanması sırasında radyoaktifitesiz enerji açığa çıkmıştır. Böylece temiz nükleer enerji elde edilmektedir. Reaktör Kontrol Çubukları, Nükleer Kazalarda Güvenlik Amaçlı ve Nükleer Atık Depolayıcı olarak, Uzay ve Havacılık Sanayi, Sürtünmeye-Aşınmaya ve Isıya Dayanıklı Malzemeler, Roket Yakıtı katkı malzemeleri, Hidrojen taşıyıcı, Güneş Enerjisinin Depolanması, Güneş Pillerinde koruyucu olarak kullanılır.

Kimya Sanayi: Bazı Kimyasalların İndirgenmesi, Elektrolitik İşlemler, Flotasyon İlaçları, Banyo Çözümleri, Katalistler, Atık Temizleme Amaçlı olarak, Petrol Boyaları, Yanmayan ve Erimeyen Boyalar, Tekstil Boyaları

Temizleme ve Beyazlatma Sanayi: Toz Deterjanlar, Toz Beyazlatıcılar, Parlaticılar

Tarım Sektörü: Gübreler, Böcek-Bitki Öldürücüler,

Koruyucu: Ahşap Malzemeler ve Ağaçlarda Koruyucu olarak, Boya ve Vernik Kurutucularında Miknatslar, Fotoğrafçılık, Kompozit Malzemeler, Spor Malzemeleri, Manyetik Cihazlar, Mumyalama gibi birçok sektörde kullanılır.

Dünyada ve gelecekte çok büyük bir öneme sahip olan bor minerallerinin niçin türkiye'de kullanımını düşük, niçin tesislere sahip değil?...Yoksa birileri türkiye'nin güçlenmesini ve ilerlemesini istemiyor mu?.....Neden?....Peki biz niye bişey yapmıyoruz?...

GENÇ GİRİŞİMCİLER VE DIŞ TİCARET

Yapılan araştırmalar ülkemizdeki üreticilerin eğitim seviyelerinin ortaokul düzeyinde olduğunu göstermektedir. Bunun başlıca sebebi eğitimsiz girişimcilerin daha korkusuz olması ve daha kolay risk alarak üretime geçebilmesidir. Bilgi eksikliğinden dolayı tehlikeler görülmektedir ve detaylarla ilgilenilmemektedir. Sonuç olarak elbette ki iyi bir şey olan üretime geçmektedirler. Ancak gelişme ve markalaşma konularında geri kalmaktadırlar. Eğitimli insanların üretimde bulunduğu konular genellikle

bilgi sermayesine dayalı konulardır. Danışmanlık, pazarlama, yabancı dil eğitimi gibi ... Mutlaka bu girişimler de en az fabrika açıp üretime geçmek kadar önemlidir. Ancak bu sektördeki girişimci oranı da kendi içinde düşüktür.

Ülkemizde bu konuda eğitim almaya başlayan insanların, yani işletme fakültelerinde okuyan öğrencilerimizin girişimcilğe bakış açısı genel için tezatlık göstermektedir. Bu konuda bilgilendikçe girişimcilikten uzaklaşma eğilimi başlar, aynı fakülteden mezun olan kişiler de ör-

Bir ülke ekonomisi için dış ticaret çok büyük bir önem taşır.

Dış ticaret geliştirildiğinde dolaylı yoldan birçok konuda da gelişme gösterilir. İşsizlik azalır, üretim artar, markalaşma başlar.

İzmir'den bahsedecek olursak, burası bir liman kentidir ve Manisa, Denizli, Aydın gibi üretim yapan illere uzaklığı idealdir. İzmir'in ihracatı İstanbul'un 9'da 1'i olarak 5 milyar dolar civarındadır.

nek alınarak 'paçayı kurtarma' olarak tanımlayabileceğimiz, riski az işler olan herhangi bir bankada, şirkette ya da devlet kurumlarında çalışmak tercih edilir olmuştur. İnsanların tercihine saygı duymak gerekir, ancak işletme fakültesinde okuyan bir gencin ülke ekonomisi için bir takım sorumlulukları olmalıdır. Bu sorumluluğun kendiliğinden oluşması mümkün olmayabilir, bu konudaki eksiklik de eğitim kurumlarındaki anlayışta. Baktığımızda tüm sistem 'devlet memuru' yetiştirmeye elverişlidir. Ülkenin 3. büyük şehrinin en gözde işletme fakültesinde girişimcilikle ilgili ne bir kulüp vardır ne de doğru düzgün bir yönlendirme söz konusudur. Vize zamanları, zemin katta daireler oluşturup sınava yarım saat kala ders çalışan onlarca öğrencinin olması, eğitimin ve tarzın kalitesini açıkça göstermektedir. Bu sistemde ekonomi dersinden geçmek için gerekli olan şey ekonomiyi çok iyi bilmek değil, verilen ödevlerin herkesin birbirinden alıntı yaparak öğretim görevlisine teslim edebilmesidir.

Eleştirimizi de yaptıktan sonra girişimci ruhlu arkadaşlara ilerde çok revaçta olabilecek dış ticaret konusundan bahsetmek istiyorum. Globalleşmeyle birlikte artan ülkeler arası ticaret internetle birlikte yeni bir boyut kazanmıştır. İnternet, taraflar arası bilgi akışını hızlandırıp dolayısıyla da daha hızlı iş yapılmasını ve daha fazla gelir elde edilmesini sağlamıştır. Ancak internetin olmadığı yıllarda ithalat-ihracat yapan kişilerin çoğu gelişimin gerisinde kalarak yavaş ilerlemektedir ya da hiç iş yapamamaktadır. Böylece bu sektörde kaliteli eleman açığı oluşmuştur. Kısaca, dış ticaret mevzuatını iyi bilen, interneti verimli kullanabilen, İngilizceyi iyi konuşabilen eleman aranmaktadır diyebiliriz. Tabii ki bunlar gereken özelliklerin sadece ufak bir kısmıdır. Dış ticaret kapsamlı bir iş olarak pazarlama, markalaşma, organizasyon, iletişim, finans konularını da kapsamaktadır. Ülkemizdeki kobilerin yaklaşık %5-%7'si ihracat yapabilmektedir. Bu dilimin önemli bir kısmı ise bilmeden ihracat yapmaktadır. Yani ürününü ihracatçı toptanlara teslim edip başka bir şeyle ilgilenmeyen üreticilerden oluşmaktadır. Baktığımızda bu iş için büyük bir potansiyel hali hazırda duru-

yor. Bu iş kolunun belli bir süre popüler olması bu işi yapacakları endişelendirmemelidir. Çünkü dış ticaret yapan arttıkça hacim de aynı oranda artacağından her zaman herkes için yeterince fırsat olacaktır.

Konuya bir de ülke çapında istatistiklerle bakmakta fayda var. Tabloya baktığımızda 2000 yılından sonra bütün değerlerin arttığını görüyoruz. 2000-2004 yılları arasında hem ihracat hem de ithalat değerleri giderek artan yüzdelerle yükselmiştir. Sonraki iki yılda ise dengeli bir şekilde artmıştır. Devlet İstatistik Enstitüsü'ne göre 2007 Ekim ayı itibarıyla toplam ihracatımız 86,154,701 \$ ithalatımız ise 137,036,443 \$ olarak gerçekleşmiştir. Kasım ve Aralık ayındaki ithalat ve ihracat değerleri genelde yılın en yüksek seviyesine ulaşır. Bu bilgiyle birlikte 2007 yılı toplam ihracatı 108-110 milyar dolara ithalatın ise 168-172 milyar dolar seviyesine yükseleceğini söyleyebiliriz. Bu da ihracatın 2006 ya göre % 25-27 ithalatın ise %20-22 dolaylarında artması demektir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise % 63-64 seviyesinde olacaktır. Tüm bu öngörülerle birlikte 2007 yılının ithalat-ihracat dengesi açısından az da olsa gelişme göstereceğini söyleyebiliriz.

Bir ülke ekonomisi için dış ticaret çok büyük bir önem taşır. Dış ticaret geliştirildiğinde dolaylı yoldan birçok konuda da gelişme gösterilir. İşsizlik azalır, üretim artar, markalaşma başlar. Ülkemiz de bu yolda gelişen bir ülke olduğundan yapılacak iş çok fazladır. İzmir'den bahsedecek olursak, burası bir liman kentidir ve Manisa, Denizli, Aydın gibi üretim yapan illere uzaklığı idealdir. İzmir'in ihracatı İstanbul'un 9 da 1 i olarak 5 milyar dolar civarındadır. Sıralamada İstanbul ve Bursa'dan sonra gelmektedir. Rakamlar Türkiye geneline göre kötü değildir. Son 5 yılda %100'e yakın bir artış olmuştur. Tüm bunlara rağmen tabii ki İzmir'e göre bu değerler henüz çok düşüktür. Değerlendirilmelidir.

Sonuç olarak, eğitilmiş insana duyulan ihtiyaç, iş yapabileceği potansiyelinin fazla olması ve böylece gelecek için uygun bir sektör olan dış ticaret konusunda yol alacak arkadaşlara şimdiden başarılar diliyorum.

EKOLOJİK YAKLAŞIMLAR

Dünyanın Durumu 2006 raporunda belirtildiği gibi toplumlar başarısız olursa ya da küresel eko-sistemler bozulmaya devam ederse şirketlerin 21. yüzyılda başarılı olmaları beklenemez.

Günümüzde yeni bir ekolojik dönemin kapısında bulunmaktayız. Özellikle iklimsel olarak yaşanmaya başlayan değişim bu durumu herkesin hissetmesine yol açmaktadır. İnsanlığın gelişmesini ve bu aşamalara gelmesine uygun şartları hazırlayan mevcut eko-sistemin içinde bulunduğu denge artık değişmeye başlamıştır. Bu denge özellikle son yüzyılda insanların gösterdiği yoğun teknolojik, askeri ve iktisadi faaliyetlerin etkisiyle bozulmuş durumdadır. Nükleer silahların kullanılmasından sanayi üretiminin yeni bir aşamaya geçmesine kadar pek çok etki doğrudan yerkürenin eko-sistemini etkilemektedir.

Çok yakın zamanda ozon deliğine yol açtığı belirlenip acil bir şekilde uluslararası önlemler alınmasına yol açan klorokarbon krizi bu tür etkilerin çok belirgin bir örneğidir. Yerküre üzerinde önceki dönemlerde eko-sistem yapılarında

büyük değişiklikler yaşanmış olmakla beraber insanlığın çok kısa sürede yarattığı ölçekte ekolojik yapı zararları daha önce görülmemiştir. Homo sapiens'in yaklaşık 200 bin yıllık yolculuğu dünyanın 4,5 milyar yılı aşkın yaşının içinde küçük bir ara gibidir. Özellikle sanayi devrimi sonrası artan ekolojik etki ve son yüzyıl içinde yaşanan korkunç doğal tahribat insanlığın ne derece kısa bir sürede ne büyük bir etki yarattığına işaret etmektedir. İşin paradoksal yanı şudur ki, ekolojik sistemi bu kadar köklü etkileyip zorlayan insanlığın da varlığı mevcut eko-sisteme bağlıdır. Bütün teknolojik gelişmelere rağmen günümüz insanını ekolojiden bağımsız bir varlık olarak düşünmek imkansızdır. Teknolojik olarak geliştirilen icatlar bile mevcut sistemden faydalanmayı en yüksek oranlara çıkarabilmek için yapılmışlardır ve ekosistemden bağımsız düşünülemezler.

Sorun insan merkezli görülen bir dünyanın ötesinde
yanlış tanımlanmış bir toplumsal yapı ve ilişkiler ağıdır.
Bunların tanımlanması ve çözümlenmesiyle bir sonuca
ulaşılacağı ifade edilmektedir.

Öğr. Gör. Ulaş ÇAKAR
DEÜ İşletme Fakültesi İşletme Bölümü
ulas.cakar@deu.edu.tr

İnsanlığın iktisadi ve ticari faaliyetlerinin de bu denli büyük bir krizden etkilenmemesi imkansızdır. Dünyanın Durumu 2006 raporunda belirtildiği gibi toplumlar başarısız olursa ya da küresel eko-sistemler bozulmaya devam ederse şirketlerin 21. yüzyılda başarılı olmaları beklenebilir. Bu da mevcut problemin işletmeler açısından da ciddi bir şekilde ele alınması zorunluluğunu doğurmaktadır. İşletmeler faaliyet gösterdikleri alanları da göz önünde bulundurarak ekolojik sistem açısından yerlerini değerlendirmeli ve bu sistemlerde ekolojik açıdan sürdürülebilirlik devam ettirmelidirler. Burada kastedilen sürdürülebilirlik, gelecekteki kuşakların ihtiyaçlarını tehlikeye sokmadan bugün gelişimin sağlanabilmesine dayalıdır. Bu yüzden işletmelerin daha da uzun vadeli bakış açıları ve değerlendirmelerine ihtiyacı vardır.

Bununla beraber bu tür bir bakış açısı için insanlığın iktisadi sistemlerinde olduğu gibi zihniyetinde de ciddi anlamda sürdürülebilirliği engelleyici bir bakış açısı göze çarpmaktadır. İnsanlık dünyaya yapısından gelen doğal bir unsur olarak insan merkezli olarak bakmaktadır. Bu yönelim eko-sistemdeki her şeyi insanı düşünüş, ihtiyaçlar ve gerekler üzerine değerlendirme sonucunu doğurmaktadır. Burada kastedilen sorun insanlığın ilk döneminde itibaren gelen bir ikicillığe dayalıdır. Kimi istisnai durumlar dışında insanlık tarihi boyunca doğa hep “diğeri” olmuştur.

20. yüzyıla gelindiğinde egemen olan doğa karşıtı yaklaşımı zorlayıcı yeni yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. İçinde bulunduğumuz ve gittikçe ivme kazanan ekolojik kriz işletmelerin yeni yaklaşımlar izlemeye zorladığı günümüzde bu yaklaşımlar gösterdikleri yeni bakış açılarıyla işletmelere yardımcı olacaktır. Aksi takdirde işletmeler, çevreye ilişkin sorunlara basit bir süreç iyileştirme ya da pazarlama stratejisi olarak bakacak ve başarısız olacaktır. Konuyla ilgili pek çok yaklaşım olmakla beraber belli başlı yaklaşımlardan hayvanmerkezcilik, yaşammerkezcilik, toprak etiği, ekofeminizm ve derin ekolojinin esasları temel olarak tanımlanacaktır. Bu yaklaşımların her biri kendi içlerinde oldukça kapsamlı sosyo-politik değer-

lendirmelere ve etik değerlendirmelere içermektedirler. Ayrıntılı olarak kavranabilmeleri için yaklaşımlara ilişkin argümanların derinlemesine incelenmesi gerekmektedir. Bununla beraber, bu çalışmadaki amaç yaklaşımlar hakkında bilgi vermek olduğu için temel tanım ve özelliklerinin kısaca özetlenilmesiyle yetinilmiştir.

Hayvanmerkezcilik (Hayvan Hakları Öğretisi)

Bu yaklaşım doğadaki bazı hayvanları korumaya değer görmektedir. Bu yaklaşımda hayvanların insani anlamda yaklaşımlara sahip olmadıkları kabul edilmekle beraber, ahlaki ve hukuki olarak korunmaya muhtaç varlıklar olduklarını ifade edilmektedir (Ünder, 1996). Hayvanlara yapılan eziyetleri durdurmak için ortaya çıkan bu yaklaşım, çevredeki canlıların bir bölümünü korumayı hedeflediği için çevreci bir yan sonuç doğurmaktadır. Burada ilginç olan yan, yaklaşımı savunanları insanlık tarihinde özgürleşen köleler, kadınlar ve sömürge halklarından sonra özgürleşme sırasının hayvanlara geldiğinin ifade edilmesidir. Ana söylem, hayvanların faydaya dayalı olarak sömürülecek bir diğeri olmadığı, insan gibi acı çeken bir canlı varlık olduğudur.

Yaşammerkezcilik

Hayvanmerkezci yaklaşım acı çekme duyusunun varlığından dolayı hayvanları ilgi alanına alırken yaşammerkezci yaklaşım bitkiler de dâhil olmak üzere bütün canlı yaşamın değerli ve korunmaya dair olduğunu savunmaktadır (Ünder, 1996). Bu durumda unutulmaması gereken hiçbir canlıya zarar vermemek adına aklıktan kırıldığımız bir dünya değildir, aksine Schweitzer’in ifade ettiği gibi yaşamımızı devam ettirebilmek için diğer canlılara zarar vermemiz doğaldır. Önemli olan gerekmediği halde zarar verip vermediğimizin takdiridir. Çok gerekli olmayan deneylerde canlıları öldürmek ya da ihtiyaç olmadığı halde spor olsun diye avlanmak gibi faaliyetler gereksiz olarak zarar vermenin iyi örnekleridir.

Toprak Etiği

Toprak etiğinde ise insanın doğanın diğer öğelerine saygı duyması ve koruması gereken bir bireyden daha öte olduğu ifade edilmektedir. İnsan bütüncül olarak doğa sisteminin bir parçası olduğunu kabul etmeli ve buna göre hareket etmelidir (Ünder, 1996). Toprağa ve canlılara yönelik yaptığı bütün faaliyetlerin verdikleri zararları kontrol etmekten öteye geçerek bunların yarattığı ahlaki ve estetik sonuçları değerlendirmelidir. Burada hedeflenen bir bütün olarak doğa sisteminin uyumu ve gelişiminin sağlanmasıdır.

Ekofeminizm

Ekofeminizm başlığı altında pek çok farklı yaklaşım olmakla beraber, esas olarak günümüz toplumlarında kadının baskı altında tutulmasıyla doğal dünyanın baskı altında tutulma süreçleri arasındaki benzerlikleri ve bağlantıları incelenmektedir (Plumwood, 2004). Sorun insan merkezli görülen bir dünyanın ötesinde yanlış tanımlanmış bir toplumsal yapı ve ilişkiler ağıdır. Bunların tanımlanması ve çözümlenmesiyle bir sonuca ulaşılabileceği ifade edilmektedir.

Derin Ekoloji

Derin Ekoloji yaklaşımı mevcut ekolojik krize getirilecek çözümlerin yalnızca kişisel ve toplumsal yaklaşımlarda bir değişiklik yapmaktan daha fazlasını gerektirdiğini savunmaktadırlar. Onlara göre dünya görüşümüzde köklü bir değişim gerekmektedir. Bu görüşe göre insanlığın önündeki sorun sadece ekolojik krizin çözümü için faaliyet göstermek değildir. Gerekli olan bir insanın yaşamının

ne anlama geldiğinin ve ne şekilde yaşaması gerektiğinin yeniden tanımlanmasıdır (Des Jardins, 2006). Bu tarz derinliği olmayan yaklaşımların sığılığı ifade edilmekte ve insanın yaşam içindeki yerinin yeniden tanımlanması gerektiği savunulmaktadır.

Sonuç

Tanımlarından da görüldüğü üzere çevreye yönelik yeni yaklaşımlar, insanın doğa içindeki yerini sorgulayarak yeniden tanımlamaya ve anlamlandırmaya çalışmaktadır. İnsanın doğa içindeki anlamının sorgulandığı günümüzde işletmelerin klasik anlamda insan ve fayda merkezli yaklaşımları izlemesi akıntının tersine kürek çekmek olacaktır. Çünkü unutulmaması gerekmektedir ki, mevcut ekolojik krizin zorlayıcı gücü, toplumlar ve yasa koyucuların klasik yaklaşımlarla aldıkları önlemleri ve düzeltme faaliyetlerini yetersiz kılmaya başlamıştır. Yeni yaklaşımların hayata geçirilmesi bir düşünsel faaliyetten öte gereklilik haline gelmektedir. Böyle bir gelişmeden işletmelerin bağımsız kalması beklenemez.

Kaynakça

- Des Jardins, J.R. (2006) Çevre Etiği: Çevre Felsefesine Giriş. İmge Kitabevi: Ankara.
Plumwood, V. (2004) Feminizm ve Doğaya Hükmetmek. Metis Yayınları: İstanbul.
Ünder, H. (1996) Çevre Felsefesi. Doruk Yayıncılık: Ankara.
Worldwatch Enstitüsü (2006) Dünyanın Durumu 2006. Tema Vakfı Yayınları: İstanbul.

GAYRİMENKUL DANIŞMANLIĞI GELECEĞİN MESLEĞİ

Gayrimenkul danışmanları öncelikle bir uzmanlık alanı seçiyorlar. Bu bölge veya ticari konut, yazlık gibi bir dal olabilir. Seçmiş oldukları uzmanlık alanında tüm satılık ve kiralıkların sokak sokak,apartman apartman fiyat hareketliliklerini takip ediyorlar ve istatistiki değerlerini tutuyorlar.

Konuya ilişkin eski hakemlerimizden Erol ERSOY ile güzel bir sohbet yaptık.

Kendinizi tanıtır mısınız?

1962 İzmir doğumluyum. Anadolu Üniversitesi işletme mezunuyum... Hava kuvvetlerinde lojistik ve satınalma departmanında çalıştım. 23 yıl futbol hakemliği yaptım. Rc/Max' den franchise olarak gayrimenkul sektörüne atıldım.

Neden hakemlik yapmayı tercih ettiniz?

Çocukluğumda çok iyi bir futbolcuymdum. Sonrasında siyasi olaylar ve askeri okula girişim nedeniyle futbolculuk kariyerim bitti. Çok sevdiğim bu alanda çevrenin de etkisiyle hakem olmaya karar verdim.

Hakemlikten sonra gayrimenkul sektörüne geçiş neden düşündünüz?

Ekip çalışmasına yatkın oluşum, stres yönetimindeki kabiliyetim, tüm Türkiye ve Avrupa ülkeleri gezmem dolayısıyla sosyal dokuyu ve örf, adetleri iyi bilmem, bu seyahatler sonucunda insan ilişkilerimin mükemmel düzeye gelişi, tüm bu sebepler halkla ilişkilere dayalı bir hizmet sektöründe karar vermemde etkili oldu.

Gayrimenkul danışmanları ne yapıyorlar?

Gayrimenkul danışmanları öncelikle bir uzmanlık alanı seçiyorlar. Bu bölge veya ticari konut, yazlık gibi bir dal olabilir. Seçmiş oldukları uzmanlık alanında tüm satılık ve kiralıkların sokak sokak, apartman apartman fiyat hareketliliklerini takip ediyorlar ve istatistiki değerlerini tutuyorlar. Satıcıyla görüşmeye gittiklerinde kendilerini ve çalışma sistemlerini anlatıyorlar. Gayrimenkulün değerlendirilmesini yaparak satıcıya rapor sunuyorlar. Tüm pazarlama teknikleri kullanılarak alıcı adaylarına yoğun görüşmeler yapılıyor. Satış rakamlarında uzlaşma halinde satış kapatılıyor.

Gayrimenkul danışmanlığı iş istihdamı olarak ne vaat ediyor?

Ben gayrimenkul danışmanlığına geleceğin mesleği olarak bakıyorum. Çünkü bu sektörde çalışmanın çok fazla avantajı bulunmakta. Bu sektörde çalışanlar kendi işlerini kendileri kuruyorlar. Zaman planlamalarını kendileri yapıyorlar. Ne kadar kazanacaklarını kendileri belirliyorlar. Ayrıcada küçük emlakçıların kalkıcak olmasıyla, kurumsal kimliği olan büyük şirketler franchise sistemiyle

piyasaya hakim olucaklar. Mortgage sisteminin mantığının tam olarak Türkiye'de oturmasıyla da çok değişik meslek kollarının meydana geleceğini düşünüyorum.

Mortgage Amerikan piyasasını resesyona uğrattı. Bu tip riskli krediler gayrimenkul piyasasını nasıl etkiler?

Satış fiyatları şu anda gerçek değerlerine oturmaya başladı. Gayrimenkul piyasasında satıcı çok, alıcı az ise fiyatlar düşer; satıcı az ve alıcı çok ise fiyatlar yükselir. Bizim sistemimiz genelde bu şekilde işliyor. Ama mortgage'ın mantığının tam olarak oturmasıyla, kredi oranlarının %1.00'in altına inmesiyle piyasanın değerleneceğini düşünüyorum.

Yatırım enstrümanları içerisinde gayrimenkulün payı ne kadar?

Son yıllarda hızla artan nüfus, konut kredilerinin kullanılabilir olması, Türk halkının "önce başımı sokacağım bir evim olsun" anlayışı, dövizin şu sıralar resesyona uğramış olması, mevduat faizlerinin düşük olması, gayrimenkul sistemine büyük bir hareketlilik getirdi. Herhangi bir istatistiki değer vermek pek mümkün olmasada ekonomide çok önemli bir payı bulunmaktadır.

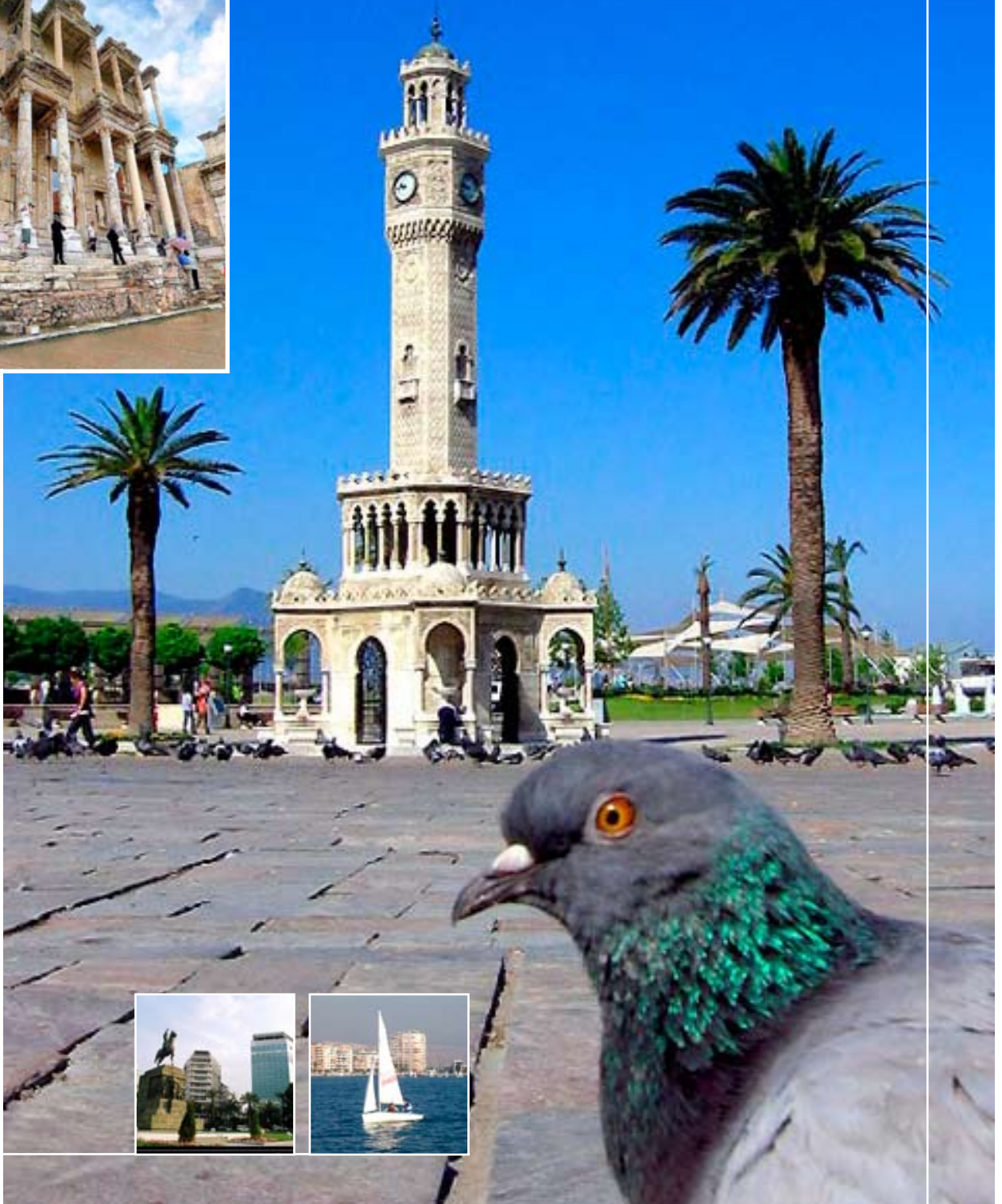
Re/max Türkiye'den franchise nasıl alınır?

Broker adayı olarak re/max Türkiye'ye başvuruyorsunuz. Uygun bir broker olup olmadığınızı Re/max Türkiye tarafından değerlendiriliyor. Olumlu bulunmanız dahilinde, franchising sözleşmesi yapılıyor. Bununla ilgili olarak 30.000\$ gibi peşin bir bedel ödüyorsunuz. 5 yıllık bir sözleşme yapılıyor. 60 ay boyunca reklam ve royalti gideri olarak her ay yaklaşık 3.000 ytl ödüyorsunuz. Bu işin beş yıllık maliyeti yaklaşık olarak 500.000\$'ı buluyor.

Franchise başvurusundan sonraki kişisel değerlendirilmenin kriterleri nelerdir?

Kişisel olgunluğa erişmiş olmak,
Satışa yatkın ya da satışta deneyimli olmak,
İletişim becerilerinin iyi olması,
Profesyonel görünüme sahip olmak,
Adayın bu alandaki hedefleri,
Belirleyici değil ama tamamlayıcı olarak eğitim derecesi önem verilen kriterlerdir.

EXPO NEDİR ?

150 yıllık bir sürece yayılan bu 63 uluslararası fuarın hiçbirinin Türkiye'de gerçekleştirilmemesinin sebebi ülkemizin Ekim 2004'e dek BIE üyeliğinin bulunmamış olmasıdır. Bu üyelikle birlikte Türkiye'nin de EXPO'ya ev sahipliği yapma, kendini ve değerlerini uluslararası platformda tanıtmaya şansı doğmuştur. Bu yolda atılan adımlardan olan İzmir'in adaylığı fikri ise, Universiade başarısıyla ortaya atılmış ve Milano'yla birlikte adaylığımızın resmileşmesiyle hayat bulmuştur.

Açılımı "Exposition (Sergi)" olan EXPO'lar BIE (Uluslararası Sergiler Bürosu) tarafından düzenlenen dünya fuarlarıdır. EXPO'larda, fuarın bilinen anlamından farklı olarak sergilenen, ürünlerden çok; bu ürünlerin temsil ettiği ülkelerin sosyal, kültürel ve eğitsel birikimidir. EXPO'lar için "dünya ülkelerinin bir araya gelerek proje, fikir ve kültürlerini paylaştıkları tema ve kültür etkinlikleri" de denebilir.

GEÇMİŞ EXPOLAR

Bu etkinliklerin ilki 1851 yılında Londra'da gerçekleştirilmiş ve ünlü "Crystal Palace" binası bu dönemde inşa edilmiştir. Aynı şekilde Eiffel Kulesi de 1889 EXPO'sunun Paris'e kazandırdığı bir eserdir. (1851) Londra'dan sonraki EXPO'lar sırasıyla:

1855 PARIS (Fransa)
1862 LONDRA (İngiltere)
1867 PARIS (Fransa)
1873 VIYANA (Avusturya)
1876 PHILADELPHIA (ABD)
1878 PARIS (Fransa)
1880 MELBOURNE (Avustralya)
1888 BARCELONA (İspanya)
1889 PARIS (Fransa)

1893 CHICAGO (ABD)
1897 BRUKSEL (Belçika)
1900 PARIS (Fransa)
1904 SAINT LOUIS (ABD)
1905 LIEGE (Belçika)
1906 MILAN (İtalya)
1910 BRUKSEL (Belçika)
1913 GHENT (Belçika)
1915 SAN FRANCISCO (ABD)
1929 BARCELONA (İspanya)
1933 CHICAGO (ABD)
1935 BRUKSEL (Belçika)
1936 Stockholm (İsveç)
1937 PARIS (Fransa)
1938 HELSINKI (Finlandiya)
1939 LIEGE (Belçika)
1939 NEW YORK (ABD)
1947 PARIS (Fransa)
1949 STOCKHOLM (İsveç)
1949 PORT-AU-PRINCE (Haiti)
1949 LYON (Fransa)
1951 LILLE (Fransa)
1953 JERUSALEM (İsrail)
1953 ROMA (İtalya)
1954 NAPOLI (İtalya)
1955 TORİNO (İtalya)

Kaplıcayla denizin buluştuğu özel bir şehir olan İzmir, sağlık teması çerçevesinde bir Expo'ya ev sahipliği yapacak en uygun kentlerden biridir.

- 1955 HELSINGBORG (İsveç)
- 1956 BEIT DAGON (İsrail)
- 1957 BERLIN (Almanya)
- 1958 BRUKSEL (Belçika)
- 1961 TORİNO (İtalya)
- 1962 SEATTLE (ABD)
- 1965 MUNİH (Almanya)
- 1967 MONTREAL (Kanada)
- 1968 SAN ANTONIO (ABD)
- 1970 OSAKA (Japonya)
- 1971 Budapeste (Macaristan)
- 1974 SPOKANE (ABD)
- 1975 OKINAWA (Japonya)
- 1981 PLOVDIV (Bulgaristan)
- 1982 KNOXVILLE (ABD)
- 1984 NEW Orléans (ABD)
- 1985 TSUKUBA (Japonya)
- 1985 PLOVDİV (Bulgaristan)
- 1986 VANCOUVER (Kanada)
- 1988 BRISBANE (Avustralya)
- 1991 PLOVDIV (Bulgaristan)
- 1992 GENOA (İtalya)
- 1992 SEVILLE (İspanya)
- 1993 TAEJON (Kore)
- 1998 LISBON (Portekiz)
- 2000 HANNOVER (Almanya)
- 2005 AICHI (Japonya) 'da gerçekleştirilmiştir.

Önümüzde ise,

- 2008 ZARAGOZA (İspanya)
- 2010 SHANGAY (Çin)
- 2012 YEOSU (Güney Kore) Expo'ları vardır.

150 yıllık bir sürece yayılan bu 63 uluslararası fuarın hiçbirinin Türkiye'de gerçekleştirilmemesinin sebebi ülkemizin Ekim 2004'e dek BIE üyeliğinin bulunmamasıdır. Bu üyeliikle birlikte Türkiye'nin de EXPO'ya ev

sahipliği yapma, kendini ve değerlerini uluslararası platformda tanıtmaya şansı doğmuştur. Bu yolda atılan adımlardan olan İzmir'in adaylığı fikri ise, Universiade başarısıyla ortaya atılmış ve Milano'yla birlikte adaylığımızın resmileşmesiyle hayat bulmuştur. 31 Mart'taki EXPO Genel Kurulu oylaması ise İzmir'in ne yazık ki EXPO macerasında, sona gelindiğinin göstergesi olmuştur.

İzmir'in Teması:

Daha iyi bir dünya için yeni yollar ve herkes için sağlık

Expo'lara katılım önceden belirlenen bir tema çerçevesinde gerçekleştirilmekte, başta ev sahibi ülke olmak üzere katılımcı ülkeler, tema ve alt temalar doğrultusunda pavyonlarını kurarak sergide yerlerini almaktadır.

İzmir'in teması olan "sağlık" ise; hem Expo tarihinde daha önce ele alınmamış hem de İzmir'in binlerce yıllık deneyime sahip olduğu bir temadır: Antik kaynaklarda bahsi geçen 3 büyük Asklepiyondan biri Bergama'da yer almaktadır, Eczacılığın babası sayılan Galen çalışmalarını burada yapmıştır. Aynı şekilde, 2000'li yıllarda keşfedilen Bergama Allianoi Antik Şifa Merkezi; tarihte jeotermal tedavi yöntemlerinin uygulandığı ilk merkezlerden birisidir. Homeros'un destanlarında bahsi geçen Agamemnon Kaplıcaları, antik yazarların söz ettiği Diana Hamamları Helenistik dönem İzmir kentinin çevresinde yer alır.

Kaplıcayla denizin buluştuğu özel bir şehir olan İzmir, sağlık teması çerçevesinde bir Expo'ya ev sahipliği yapacak en uygun kent görünümündeydi. Böyle bir temanın 2015 yılında işlenmesinin ise ayrı bir önemi olacaktı. 2015, Birleşmiş Milletler'in milenyum hedefleri için işaret ettiği tarihtir. Çoğu insan sağlığı üzerine olan bu hedeflerin İzmir'in temasıyla kesişmesi, tüm dünyanın sağlık konusuna odaklanması açısından çok önemli bir nokta olacaktı. Umarız heyecanımızı kaybetmez yepyeni organizasyonlarda yerimizi alırız.

Sürekli dinamik olan ve her gün yeni tecrübeler edindiğim: **BEYOND**

Sonunda yazıyı yazmak için bilgisayarın başına geçebildim ve yine yazımı yoğun bir projenin tam ortasında yazıyorum. Tüm bu yoğunluk içerisinde o kadar çok kendimi unuttum ki, sevgili Beyond dergisi editörümüz bizlerden bu yazıyı istediğinde kep atmamızın üzerinden 4 yıl geçtiğini fark ettim. Öğrencilikte göz açıp kapayıca kadar geçmişti, tıpkı İşletme Kulübüne ilk ürkek adımı attığım gün ile yönetim kurulu olarak son genel kurulu toplantısı yaptığımız arasındaki zaman dilimin sadece daha dünmüş gibi aklımda kalması gibi.

Aynı hızla hayatta geçiyor ve her yeni gün yeni bir şey öğretiyor. Mezun olduktan sonra iş bulma konusundaki surecim çok ilginç gelişmişti, mezun olduğum günün akşamına kendimi iş başında buldum, öğrenciyken ucundan bulaştığım gençlik çalışmalarının tam göbeğinde buldum kendimi. Öğrenciyken işletme kulübü vasıtasıyla gönüllülük, gençlik çalışmaları, gençlik değişimleri kavramlarıyla tanışmıştım. Çok uzak kavramlar değildi ama bildiğim bir şeylerde değildi. Haziran 2000'de kulübü temsilen Ankara'ya bir toplantı için gönderilmişim, meğersem o günden sonraki hayatım için yapacağım işleri öğrenmek için gidiyordum. Sürekli dinamik olan ve her gün yeni tecrübeler edindiğim, yeni insanlar tanıma imkânını veren, bana dünyayı gerçekten küçük hale getiren işimi öğrenmek için gitmişim meğerse o toplantıya.

O zamanlar bunun farkında değildim doğal olarak, ama hayatın hep sürprizlerle dolu olduğunu ve aslında o sürprizlerinde kendimiz tarafından fark edildiğini andığımda çok geçti, bir defa gençlik çalışmaları virüsünü kapmışım artık. Gerek fakültede aldığım eğitim gerekse de işletme kulübünde de o kadar çok şey öğrenmişim ki bunu ancak mezun olduğumda fark edebildim. Çalışma hayatımda karşıma çıkan sorunlara bulunan pratik çözümler sırasında aldığım eğitim ve öğretimin faydasını çok gördüm. Fakültemizin ve kulübümüzün bizleri yaratıcı düşünmeye, inisiyatif almaya, takım çalışmasına yönelmesi her zaman bana yardımcı oldu ve olmaya devam etmekte.

Serkan ÜZMEN

Başladığımda hiç bitmeyecekmiş gibi gelen öğrencilik yıllarım belki de son günlerde en çok özlediğim anlarımdan biri benim için.

Sınavlar, ödevler, sunumlar, “neler yapabiliriz”i konuştuğumuz, nefes almak için girdiğimiz kulüp odamız şimdi tebessüm ederek hatırladığım 4 yılın kalıntıları artık.

2003 'te başladığım fakültemizden 2007 yılında mezun oldum. Doğruyu söylemek gerekirse çok çalışkan bir öğrenci değildim ve dersliklerden çok kulüp odasında vakit geçirirdimJ

“Okul bitince ne yapacağım?” benim de düşündüğüm tek konuydu birçok arkadaşım gibi. Gerçekten çalışmak istediğim sektörde olmak mı yoksa yeni mezunlara şans veren sektörlere yönelmek mi ikilemini yaşayanlardan biriyim. Çünkü bu ayrımı yaparken az çok yaşayacağınız şehir, alışkanlıklarınız, boş zamanlarınızı değerlendirme şekliniz ve bunun gibi birçok konuda karar vermiş oluyorsunuz. Ben olmak istediğim sektörü seçtim. Şu an Tesco Kipa Pazarlama Departmanında Ticari Plan Analisti olarak çalışıyorum ve vermiş olduğum karardan dolayı şimdilik pişman değilimJ

İlk işimiz her zaman için bize yol gösterici olacaktır. Bu yüzden iyice düşünüp doğru kararlar alabilmenin çok önemli olduğunu düşünüyorum. Özellikle Kamu'da çalışmak isteyen arkadaşlarım varsa zamanlama konusunda hassas davranıp hazırlıklarını ona göre yönlendirmelerini tavsiye ederim. Herkese sevgiler, saygılar...

Sinem ÖZ
DEU İşletme Fakültesi 2007 İktisat Mezun
İşletme Kulübü 2005-2006 Genel Sekreteri

İnsanı insan yapan
dünyanın neresinde olursanız olun
kesinlikle dürüstlük,
içtenlik ve farkındalık.
Bunları yeterli kadar taşıdığınız
sürece insanların saygı ve sevgisini
kazanıyorsunuz...

GALLER'DE MODERN BİR TÜRK AVRUPA'DA MODERN TÜRK İMAJINI ÇİZMEK

Avrupa, Avrupa, Avrupa...

Dolu dolu söylenen ve yüzyıllarca Türk ten çekilen medeniyetlerin beşiği bilinen Avrupa'dayım.

İngiltere ye ilk geldiğim anda dikkatimi kesinlikle İngilizlerden daha çok başları sarıklı sakalları ala bildiğine uzun Hintliler dikkatimi çekmişti. Bundan sonrada Müslümanlığın imajı olarak bilinen siyah çarşafly bayanlar, beyaz entarileri ile erkekler çok fazla göz önündeydiler.

Benim yolculuğum zamanında bağımsızlığı için binlerce ölü veren GAL ülkesineydi. Doğası ile ünlü, İngilizlerin yüzlerini çevirdikleri GAL Ülkesine.

Büyük Britanya adası 3 bölgeye ayrılmış ve etnik olarak farklılıklar gösteriyorlar. Bunlar İngiltere bölgesi başkent Londra olmak üzere Galler (başkent Cardiff) ve İskoçya (Edinburgh başkent). Ada yüzyıllarca kendi içinde savaşlar vermiş ve en

sonunda mutlak monarşiye bağlılık yemini ederek kendi anayasaları ve bayraklarını dikmişler.

Londra'dan 4 saat lik bir otobüs yolculuğu ile Gal başkenti Cardiff'e ulaşmıştım. Mimarının değişikliği ve alabildiğine uzanan yeşil arazileri, ormanları ve levhalardaki değişik dil ile insan kendini bir anda masal diyarında hissediyor. Her yer rengârenk çiçekler ile bezenmiş o denli temiz o denli düzenli bir şehir planı ile karşılaşmak beni çok şaşırtmıştı. İngiltere bölgesinden o kadar zıttı ki her şey. Başkent Cardiff'de 4 günlük bir semine katıldım ve buradaki Avrupa Birliği komisyondan benden sorumlu görevli Gal kültürünü ve yaşayışını detaylı olarak bizlere gösterdi. Öncelikle Welsh dili daha sonrada İngilizcenin hâkim olduğu 3 milyon kişinin yaşadığı küçük bir ülke burası. Geçim çoğunlukla tarım ve hayvancılık üzerine kurulu endüstri yok denecek kadar az daha çok İn-

Benden sorumlu Pamela Marsden hanımın İngiliz mütevazılığı ve hanımefendiliği, benim ile konuşurkenki nazik tavırları, onunla çok iyi anlaşacağımı aksettiriyordu ve öylede oldu gerçekten. Bir anne gibi yaklaşıyordu sorunlarıma, ona birçok şey için minnettardım.

giltere bölgesinde yoğunlaşmış durumda. Bana kalırsa bu küçük ülke İngiltere nin biraz sırtını döndüğü bölge gibi geliyor bana. Cardiff teki seminerlerde Yunanistan, İtalya, İspanya, Macaristan, Avusturya ve Alman gönüllerin bulunduğu kozmopolit bir kültür etkileşimi oluşmuştu ilk baslarda aklımdan geçen Yunan gönüllüsü ile acaba nasıl anlaşırım düşüncesi, aklımdan henüz geçerken meğersem en iyi anlaşacağım kişi olacağını tahmin edemedim. Chrisi Dimaki adlı Yunan gönüllüsü bayan o kadar sıcak bir yaklaşım gösterdi ki bana kültürlerimizin o kadar ortak olması bir İzmirli olarak pek de şaşkınlık yaratmamıştı bende. İtalyanların sıcaklığı üzerine Akdeniz ülkelerinin bu ortak insani yapısı göze fazlasıyla çarpıyordu. Ama bu seminerlerdeki donuk yaklaşımları ile Almanlar çok dikkat çekiciydiler bana karşı.

Nihayetinde Başkentten ayrılıp 12 ay boyunca projelere katılacağım, Türkiye Cumhuriyeti ve Türk kültürünü tanıtabileceğim orta Galler'in şirin tatil şehri Aberystwyth' deydim. Yol boyunca ormanlıkla ve koyunlardan daha fazla bir şey görünemiyordu. Dağ kasabaları o kadar düzenli ki inanılmaz bir albenisi var çiçekler ile bezeli sokakları mis gibi kokan bir serin havası var buranın. Yıl boyunca koyu renkli bulutların bu güzel şehirleri terk etmediği söylenmişti ama ben bu kadarını tahmin etmiyordum doğrusu.

Şehir orta çağdan bu yana yapısını bozmamışa benziyordu ve daha sonraları öğrendiğime göre merkezdeki en yeni ev 200 yıllık oluşu ve zamana bu kadar meydan okuması, bakımı restorasyonu çok dikkat çekici. Gönül isterdi ki o an aklımda hemen Güzeller Güzeli İzmir' imizin de bu duyarlılık ile bu günlere gelmesiydi ama nafille Marınanın hemen yanbasında sıra sıra dizili evlerden birine yerleştirildim. Bu küçük şehir adeta Avrupa nin kültür şehirlerinden biri olmuş kolejleri ve dev üniversitesi ile Dünya nin hemen her yerinden öğrencileri kapsamına almış. İnanılmaz bir kültürel çeşitlilik yaşıyor bu şehirde. Nijeryalılardan, meksika, taylata ve Tiranida Tobacco ya kadar o denli kültürel bir mozaige dönüşmüş kent eğitim vasıtasıyla. Benden sorumlu Pamela Marsden

hanımın İngiliz mütevazılığı ve hanımefendiliği, benim ile konuşurkenki nazik tavırları, onunla çok iyi anlaşacağımı aksettiriyordu ve öylede oldu gerçekten. Bir anne gibi yaklaşıyordu sorunlarıma, ona birçok şey için minnettardım. Ve Projem başlıyor hemen bu bölgenin en bilinen kolejine yazıldım İngilizcemin çok daha iyi olması gerekiyordu çünkü. Kimi zaman İngilizlerin akıcı lehçelerini anlamakta zorluk çekmek belki de en sıkıntı anlarımdır. Gal dili ise başlı başına çok farklı bir dil. Orta çağdan beri kullanılan çeltik bir dil yapısı var Fransızca'yı andırıyor kimi zaman.

Başkent Cardiff te olduğu gibi insanların ilk sordukları soru "Nerelisiniz?" oluyordu. Modern görünüşüm ile insanların hemen dikkatini üzerime çekiyordum. Genellikle bu soru sorulduğunda cevabım hadi bakalım tahminlerinizi görelim oluyordu. Yapılan ilk tahmin kesinlikle İtalyansın, hayır dediğimde o zaman İspanyol olmalısın buda değil dediğim de ise Fransızsın, çünkü Fransız erkekleri bu kadar iyi giyiniyorlar kanımızca oluyordu. Türküm dediğim de ise işte bu saka olmalı cevabı sinirlerimi bozuyordu doğrusu.

Neden bu şaka olmalı sizce sorusuna yanıtları kesindir hep. Türkler senin gibi değiller ki.

Peki, Türkler nasıl bir Avrupalının gözünde?

Kesinlikle Müslümanlık ve terörizmin artık bir arada anılması gibi Türk ü bir Arap gibi görüyorlar genelde. Türk kültürünün zenginliğinden pek haberdar olmamışlar. Dışlandığım ve hor görüldüğüm anlar çok oldu, çok üzüldüm ama kararlıydım beni gördükçe "Modern Bir Müslüman"ın "Modern bir Laik İslam ülkesi Türkiye"nin yeni yetişen neslini ve tarihsel kültürünü yakından tanıma fırsatları oluyordu. Genelde pek hediye almaya alışkın olmadıklarından Türkiye'den gelirken getirdiğim valizler dolusu hediyeleri Kolejdeki öğretmenim ve yeni tanıştığım insanlara veriyordum. Genelde hediyelerimi Türk kültürünü anımsatacak unsurlardan seçmiştim. Ama herhalde benim sıcak yaklaşımlarımın ve saygımın sadece Al-

man gönüllülerde ise yaramadığını gördüm gün geçtikçe daha da düşmanca yaklaşımları çok üzücüydü benim için. Ve bir gün istemeyerek bir dedikodularını duydum ve üzücüydü gerçektede.”Almanya da 4 milyon yetmiyor-muş gibi bir tanesinde burada karşımıza çıktı”.Benimle muhattap bile olmak istemiyordular defalarca bu konuda konuştuk ve hep saygı çerçevesinde yer aldım ama anlamadılar ne yazık ki. Kıyafetlerimin çeşitliliği ve modern görünüşüm bile bazen konu oluyordu. Yüzyıllarca korku ile baktıkları Osmanlı'nın kalıntısıydım gözlerinde ben onlar için ama ben Bir Türküm ve Osmanlı'nın cedadıyım bunun verdiği gururu hiç bir şey ile ölçemiyorum. Buz kütlelerini bile zaman yavaş yavaş eritiyor adeta insanog-lu da bu buz kütleleri gibi çok mesafeli soğuk görünen kişiler dahi gün geliyor karşıdakinin samimiyetinden etkileniyor.

Unutulmaz anlardan biri

Aylar birbiri ardına geçerken gerek kolejde gerekse etkileşim halinde olduğum insanlara şöyle bir baktığımda gördüm ki genelde ya Akdeniz insanı ya da Doğu ülkelerinin insanlarıydı. Çin, Hintli ve Taylantlıydı arkadaşlarım genelde. Çok fazla davet alıyordum çoğuna da katılmaya gayret ediyordum. Bunlardan biri çok ilginçti doğrusu Hıristiyan bir kuruluş olan Plass Lluest Engelli insanların gündelik hayata kazandırılması kurumundan beni tanıyan Şehrin Kardinali olmuştu. Hayır işleri ile ömrünü geçiren bu kişiyi kıramadım ve bir ayinine katıldım. Gerçekten insanların titizliği ve birbirlerine saygıları görülmeye değerdi. Zaten bu ülke için güler yüzlü insanların ülkesi diyorum. Sıcak bir gülümseme ile selamlaşmak gündelik hayatın en belirgin parçası.

Ayin sona erdiğinde sıra sıra dualar adıldı ve sıra bana gelmişti. Sonsuz saygım ile kendi dinimde dua etmek istediğimi rica ettim ve çok nazıkçe tabiki dediler. Kürsüye çağırdı beni bakışları ile Kardinal ve Fatiha duasını gur bir ses ile okudum kilisenin o geniş içerisinde sesim adeta boşlukta gibi yankılanıyordu. Duamı bitirdiğimde herkesten topluca Amen diyerek bana iştirak etmeleri beni çok duygulandırmıştı.

Gal halkını İngilizlerden ayıran özelliği yemek kültürlerinden yasayış biçimlerine kadar çok farklılıklar gösteriyor. Taşra hayati yaşıyorlar genelde ve çok mutlu insan-

lar. Sınırlı bir kişiye rastlamak nerdeyse imkânsız burada, insanlar birbirlerine yardımcı olmayı seviyorlar. Davetli olduğum bir üniversite öğretmeninin evinde gözüme ilk çarpan şey mutfaktaki kuzine sistemi olmuştu; yemeklerini burada pişiriyorlar ve evin ısınma işlemini de bu dev kuzine görüyordu.100 yıllık olduğunu söylediklerinde pek de şaşkın görünmemiştim doğrusu.

Ama gündelik hayatlarındaki sistemin bu denli dengeli oturmuş olması inanın bana sok edici. Kurallar ve hayat o kadar düzenli işliyor ki, özellikle de özürülü insanların toplum hayatının bir mihenk taşı olarak normal insanlar gibi yaşatılmaya çalışılması gözlerimi yaşartmıştı. Devlet sınırsız hizmet ile engelli vatandaşlarını destekliyor, değişik aktivitelerde hemen hemen herkes görev alıyor gönüllü olarak, bazen kilisenin pederi kim zaman bir ev hanımı, bazen de bir market sahibi, toplum çok bilinçli bu konuda gerçekten.

Elimden geldiğince bende kanser vakıfları, Multipl skleroz ve engelli insanların topluma kazandırılması vakıflarında yer alıyorum. Ve inanın bana bunun verdiği mutluluğu hiçbir şey ile eş değer tutamıyorsunuz. İnsanların gözlerindeki o mutluluk ifadesini görmek yeterde artıyor bile.

Umut ediyorum ki bizim cennet vatanımızda da bu yönlü toplumsal bilinç ve yardımlaşma öğeleri daha da çok gelişir zaten biz Türk toplumu olarak çok duyarlı karakterlere sahibiz.

Yapılan her davranış Türkiye'ye ve Türk insanına mal edildiğinden o kadar güzel övgüler ülkeme gidiyor ki insanlar beni benimsedikçe. Bende ülkeme ve büyük kültürümüze yakışır biçimde en ufak detayları bile göz önüne alarak hayatımı devam ettirdim bu güzel Gal şehrinde. Bu yüzden olsa gerek dostluklarım doludizgin sürüp gidiyor halen, devamlı ziyaretlerde bulunuyoruz ülkelerarası dostlarımızla, bu sayede hem kendi kültürümüzü yerinde görme fırsatı buluyorlar hem de daha sıkı bağlarla birbirimize sarılıyoruz.

İnsanı insan yapan dünyanın neresinde olursanız olun kesinlikle dürüstlük, içtenlik ve farkındalık. Bunları yeterli kadar taşıdığımız sürece insanların saygı ve sevgisini kazanıyorsunuz.

Saygılarımla...

“AN”LARIN SANDIĞI: FOTOĞRAF

“Bir şeyi fotoğraflayana kadar onu gerçekten gördüğünüzü iddia edemezsiniz.”

“Bir şeyi fotoğraflayana kadar onu gerçekten gördüğünüzü iddia edemezsiniz.” der Emile Zola. Fotoğraf işte tam bu noktada konuk olur hayata ve bu misafirlik böler ikiye, geride kalan ne varsa: Fotoğraftan önce, fotoğraftan sonra.

Önce bir fotoğraf karesi yakalamak için daha dikkatli bakmaya başlarsınız etrafa, her gün önünden geçtiğiniz ağaçlı yolun arkasında bir okul bahçesi, birlikte nice güldüğünüz arkadaşınızın gamzesi, hepsi fotoğraf tutkusuyla gösterir kendini. O ana dek nasıl fark etmediğinize şaşır-dıklarınız “fotoğrafçılık”tır işte, fotoğraf gün gibi ortada olanlar değil, saklı kalanlardır.

Sonra her birinde ayrı hikayeler saklı yüzler arasında, daha önce hiç denemediğiniz açılarda gider gelir objektifiniz ve denklansöre bırakır yerini yavaşça. “O an”ı silik bir hatıra olmaktan çıkarır, akıp giden zamandan çalar parmağınızın bir hareketi. Ancak akmayı bilen zamanın küçük de olsa bir parçası dondurulmuştur şimdi.

Fotoğrafçılık sessiz bir meydan okumadır. Zaman ne var ne yok yutar, her şeyi herkesi unuttururken; fotoğrafçılık “saklamak”tır, “hatırlamak”tır. Fotoğrafçı, aklının,kalbinin,evinin odalarına sandıklar yerleştiren, eskilerini atmaya kıyamayıdır. Bu yönüyle bir yazardan da farksızdır aslında, ne de olsa yazı da fotoğraf da “yarın”da kendine yer arar durur ve fotoğrafçılığın da , edebiyat gibi, bir sanat olduğu göz ardı edilmemesi gereken bir gerçektir.

Son olarak, fotoğrafçılığın bir fotoğraf makinası edinmekten çok daha fazlası olduğunu unutmamak gerek. Bu anlamda eğitim almak, fotoğrafçılık sanatıyla tanışmak isteyenler için okulumuzdaki öğrenci topluluklarından DİFOT iyi bir başlangıç olabilir.DİFOT (DEÜ İİBF Fotoğraf Topluluğu) “amatör ruh-profesyonel mantık” ilkesiyle fotoğrafçılık alanındaki çalışmalarını sürdürmekte. Topluluğa www.difot.org.tr adresinden ulaşılabilir, daha detaylı bilgi alabilirsiniz.

Prof. Dr. İge PIRNAR
Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Fakültesi,
ige.pinar@deu.edu.tr

İZMİR VE TURİZM KÜMELENMELERİ

Turizm kümelenmelerinde başarı için etkili faktörler: altyapı, ürün ve hizmet gelişimi, devlet ve özel sektör koordinasyonu, kişiler ve yetenekleri, özel sektör yatırımı, yasal çerçeve ve iletişim için ortak mesaj ve medya ile ilişkiler önemlidir.

Turizm sektörü İzmir için kaçınılmaz öneme sahip, Türkiye'yi dünya liginde ilk ona taşıyan, rekabet gücü açısından hem ülkemizin hem İzmir'imizin oldukça avantajlı olduğu bir sektördür. Bu sektörde, rekabet gücünü artıran ve bilhassa turizm açısından uygulanması uygun olan kümelenme yaklaşımının benimsenmesi, bölgemiz ve İzmir açısından planlamaya uygundur.

Günümüzde kümelenme ve sektörel işbirliği ağlarının gelişimi ile turizm işletmelerinin rekabet güçlerinin, verimliliklerini ve yaratıcılıklarının artması ve İzmir şehrinin ekonomisinin büyümesine ek katkı sağlanması olasıdır. Bu bağlamda, İzmir incelendiğinde; dış ticaret, eğitim gibi sektörler açısından kümelenmeye uygun olduğu, bilhassa turizm ve alt konular olarak medikal (sağlık) turizm, termal turizm, kongre turizmi ve kültürel turizmde potansiyel olarak uygun olduğu anlaşılmaktadır.

Genel Olarak Kümelenmeler ve Özellikleri

Kümelenme yaklaşımı, Porter'ın makalesi (Porter, 1998) ile duyulmuş, dünyada hızla yayılmış ve işletmelere dış kaynakları aracılığı ile rekabet avantajı kazanmaları konusunda gerekli altyapının oluşturulmasını sağlamıştır. "Kümelenme modeli" (cluster modelling), Türkiye'de de son yıllarda farklı sektörlerde yaygınlaşmaya başlamıştır (Bolat, 2007). Genel olarak bir kümelenme (cluster) belirli bir alanda veya konuda faaliyet gösteren ve birbiri ile ilgili işlerin, tedarikçilerin ve ilgili kurumların belirli bir bölgede toplanması olarak tanımlanmaktadır.

Böylece; yerel kaynakları paylaşan, benzer teknolojileri kullanan ve aralarında işbirliği bağları oluşturarak faydayı maksimize eden, aynı sektörle ilgili bir grup şirket ve kurum, belirli bir coğrafik alanda yoğunlaşmaktadır. Kurulan ilişkiler; alıcı – satıcı ilişkisi, ortak pazarlama, eğitim ya da araştırma girişimleri, dernekleşme ve lobicilik şeklinde oluşabilir. (Ersu ve Kutluca, 2006).

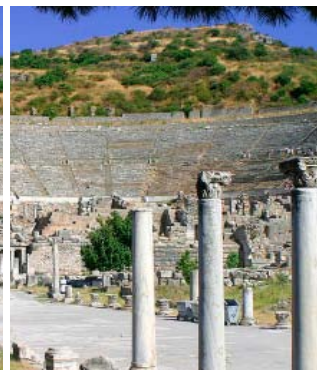
Kümelenme politikası yöre/bölge ve sektörle ilgilidir. Bir ürün ya da hizmetin üretilmesi ile ilgili tarafların coğrafi bir yakınlıkta bir arada bulunmaları koşulu ile birlikte iş yaptıkları ağ yapılarını kümelenme olarak tanımlamak mümkündür. Örneğin Bursa'daki otomotiv, Sultanahmet'teki turizm, Denizli'deki tekstil ve hazır giyim sektörleri kümelenme yapılarına örnektir (Bulu, 2006). Yine New York / ABD'de Wall Street finans, Silicon Vadisi teknolojinin merkezidir, Hollywood'da kitle medyanın merkezi olarak yer almaktadır (Daniels vd., 2007: 384). **Kaynak:** Sayın, 2007

Kümelenmelerde ortak özellikler olarak: birbirleri ile etkileşimli işletme ve organizasyonlar, ortak bir "alan ya da konu ya da sektör, ortak ilgi alanları ve çıkar birliği,

ortaklar arasında tamamlayıcı özellikler ve mikro /makro coğrafik yoğunlaşmalar görülmektedir (Tourism Resources Company, 2005).

İtalya, Almanya, ABD ve Japonya gibi gelişmiş ülkeler yanında, gelişmekte olan ülkeler de kümelenme yapılanmalarında politikalar geliştirmekte ve uygulamaktadır. Bu politikalar, gelişmiş ülkelerde olsun, gelişmekte olan ülkelerde olsun benzer hedefler doğrultusunda şekillenmektedir (Finans Enstitüsü). Bu hedeflerin başlıcaları şunlardır:

- İşletmelerin yeni teknolojiler geliştirmesini desteklemek (ABD, AB)
 - Endüstrinin rekabet gücünü artırmak (Hindistan, Meksika, Yeni Zelanda, İtalya)
 - İhracat kalitesini yükseltmek (Hindistan, Meksika)
 - Yabancı sermayeyi çekmek (Çek Cumhuriyeti)
 - Yeni pazarlara girmek (Hindistan, Meksika, İtalya)
 - İşsizliği azaltmak (İtalya, İngiltere),
 - İhracat potansiyelini geliştirmek (Hindistan)
 - Eğitim ve teknoloji ve istikrarlı büyüme (İrlanda)
- En çok bilinen küme örnekleri, bilgi teknolojisi denil-

Izmir için örnek alınabilecek medikal turizm örneğinde, Tayland'da tedavi amaçlı seyahati kapsayan medikal turizm kümelenmesi başarılı olarak pazarlanmaktadır. Tayland, aynen İzmir gibi turistik açıdan çekici özelliklere sahiptir ve medikal turizmin ülkede gelişmesinden önce, çekiciliğe sahip bir destinasyon olarak turizm talebini zaten çekmektedir.

diğinde akla ilk gelen "Silikon Vadisi" ve dünya finans piyasalarının merkezi sayılan Londra'da, finansal hizmetler sunan şirketlerin bu bölgede kümelenmesidir.

Turizm Kümelenmelerinde Süreç ve İzmir için Uygun Alanlar

Turizm alanında kümelenmelere örnek olarak dünyada pek çok uygulama gösterilebilir. Turizm alanında genel olarak kitle turizmine yönelik, güneş, deniz ve kum üçlüsünü sunan bölgeler olduğu kadar, belirli bir turizm çeşidine örnek kümelenme bölgeleri de bulunmaktadır. Örneğin, Türkiye'de Belek, bilhassa golf turizmine yönelik işletmelerin olduğu bir turizm kümesidir. Yine ABD'de Las Vegas şehri, kumar (casino) alt sektöründe turizm kümelenmelerinin sinerji yani katlanan olumlu etkilerden en olumlu şekilde faydalanmaktadır.

Akıllı düşünme, stratejik planlama, anahtar talep fırsatlarının belirlenmesi, etkin uygulama ve küresel rekabetle başa çıkabilmek alt ve üst yapı planlamalarında ve gelişiminde önemli konular olarak ortaya çıkmaktadır

belirlemeleri konularında birlikte çalışmaları önerilmektedir (Gollub, 1998). Adıyaman Sanayi ve Ticaret Odası, 4325 sayılı Teşvik Yasası çıkmadan kentin gelişimi ve yatırımların artması için bir yol haritası çizmiştir. Bu yol haritasında ise ilde 'kümelenme modeli'nin uygulanması planlanmıştır. Üç yıl önce tekstilde kümelenme modelini başlatan Adıyaman, stratejilerinin başarılı olması üzerine modeli başka sektörler de yayma kararı almıştır. Kentte, bu modelle birlikte 36 yeni tekstil yatırımı yapılarak, 4 bin 600 kişiye istihdam yaratılmıştır. Adıyamanlıların yeni kümelenme sektörleri arasında; turizm, gıda, inşaat ve mobilyada bulunmaktadır (Ersoy, 2007). Bu model incelendiğinde, aynı tür bir uygulama için İzmir ve çevresinin de çok uygun olduğu anlaşılmaktadır. Bu bağlamda, kongre merkezi ve fuar ve sergi yatırımların gerçekleştirilmesi şartı ile kongre turizmi, Çeşme'de termal turizmi, İzmir ve çevresinde hastanelerle birlikte çalışılarak gerçekleştirilebilecek medikal turizm ve yine İzmir ve çevresine yönelik olarak geliştirilebilecek kültürel turizm başlıcaları arasındadır.

Izmir için örnek alınabilecek medikal turizm örneğin-

(Tourism Resources Company, 2005). Hindistan, Çin'in belirli bölgeleri, Güney Afrika, Kuzeydoğu Brezilya'da turizm sektöründe kümelenme temelli ekonomik gelişme için çalışmalar ve uygulamalar başlamıştır. Bazı ülkeler ve alt bölgeler, kümelenmelerin bütünü portfolyo olarak göz önüne alırken, bazıları da her bir kümeye ayrı olarak odaklanmaktadır. Kümelenme yaklaşımı hissedarların birbirleri ile ve ilgili turizm sektörleri ile birlikte çalışmasını sağlamaktadır. Bu bağlamda kümelenme grubunu oluşturanlara; arz ve talep durumu hakkında küresel eğilimlerin, rekabete kıyasla kendi turizm kümelenmelerinin yapısını ve farklılığını ve gelecekteki büyüme olasılığını

de, Tayland'da tedavi amaçlı seyahati kapsayan medikal turizm kümelenmesi başarılı olarak pazarlanmaktadır. Tayland, aynen İzmir gibi turistik açıdan çekici özelliklere sahiptir ve medikal turizmin ülkede gelişmesinden önce, çekiciliğe sahip bir destinasyon olarak turizm talebini zaten çekmektedir. Daha sonra, bilhassa hastanelerin açılması ve sağlık hizmetlerinin düşük işgücü maliyeti ve döviz kurunun avantajların sayesinde düşük ücretle sunulabilmesi ile medikal turizm açısından da cazip bir destinasyon olarak ön plana çıkmıştır. Örneğin, Tayland'da bir operasyon, konaklama ve seyahat ücreti dahil olarak, ABD'dekinin yarı fiyatından daha az bir ücrete yapılabil-

mektedir (Harryono vd., 2006). İzmir’de medikal turizm kümelenmesini planlamak istenirse, kaliteli hastaneler, kaliteli oteller, uluslararası çapta havalimanı, nispeten düşük ücretli hizmet ve pakete dâhil edilebilecek kültürel tur gibi medikal turizm kümelenmesi için gerekli özellikler İzmir’de de mevcuttur.

Tayland’da Medikal Turizm Kümelenmesinin Anatomisi

Tayland’daki medikal turizm kümelenmesi 4 ana gruba ayrılmış ve her grup güçlü ve zayıf yönlerinin analizi yaparak incelenmiştir. Bu gruplar: firma stratejisi ve rekabet, faktör (girdi) durumu, ilgili ve destek sektörler ve talep yapısı olarak belirlenmiştir. Bu aşamadan sonra, stratejik olarak güçlü yönler öne çıkarılarak medya kanalı ile pazarlanırken, zayıf yönlerin de güçlenmesi için stratejiler geliştirilmiştir. Bu şekilde Tayland’daki medikal turizm kümelenmesi incelendiğinde, aynı yapının çok az değiştirilerek ve adapte edilerek İzmir ve çevresi için de uygun olduğu anlaşılabilir. Aynı şekilde İzmir’de kongre ve fuar/sergi turizmi, Çeşme’de termal turizm ve yine İzmir’de kültürel turizm kümelenmelerini stratejik olarak planlayarak geliştirmek mümkündür.

Turizm kümelenmelerinde başarı için etkili faktörler: altyapı, ürün ve hizmet gelişimi, devlet ve özel sektör koordinasyonu, kişiler ve yetenekleri, özel sektör yatırımı, yasal çerçeve ve iletişim için ortak mesaj ve medya ile ilişkiler önemlidir. Bu faktörlerin her biri diğeri ile ilişkilidir. Dünyada önemli turizm kümelenmeleri incelendiğinde dört çıkarım yapmak mümkündür (Tourism Resources Company, 2005).

Bunlar şöyledir:

- Özel ve kamu sektörünün işbirliği kümelenmenin rekabet gücünü artırmaktadır.
- Stratejik ortaklıklarla turizm ürününün ve büyüme stratejilerinin etkin ve yaratıcı olması sağlanmaktadır.
- Sofistike turistlere hitap edebilmek için kümelenmenin dünya seviyesinde standart sunması gerekmektedir.
- Hatırlanabilir turizm deneyimi için bireysel özellik ve tercihlere göre hazırlanmış temalı turizm ürünleri gittikçe daha etkin olarak kullanılmaktadır.

Örneğin, eğer Çeşme bölgesindeki termal turizm işletme ve ilgili grupları, termal turizmde başarılı bir küme-

AB ülkelerinde 90'lerden itibaren farklı kümelenme yaklaşımları, KOBİ'lerin rekabet güçlerinin artırılmasında etkin bir araç ve politika olarak gerçekleştirilmekte ve uygulanmaktadır.

lenme oluşturmak istiyorlarsa, bu konu ile ilgili; oteller, seyahat acenteleri ve tur operatörleri, ulaştırma şirketleri, turizm medyası ve yerel medya, reklâm ve halkla ilişkiler organizasyonları, sağlık kurumları ve diğer ilgili birimler işbirliği içerisinde bir araya gelerek gerekli stratejik planları hazırlamalı ve ortak mesajın medya kanalı ile belirlenmiş hedef pazarlara iletilmesini sağlamalıdır. Bu uygulamada, ürün ve termal turizmin yan hizmet ve ürünleri, belirli seviyedeki kalitenin sağlanması, bölgenin gelişmesi, işletmeler arasında koordinasyon, teknik gereklilikler, teşvik edilmesi önerilen konular, işgücü planlanması, medyanın da dahil edildiği stratejik gelişme planları ile uygulanmalıdır. Turizm kümelenmelerinde ortak marka yaratma ve ortak özendirme kampanyaları en önemli olumlu faydalardan biri olarak dikkati çekmektedir.

Bu yüzden, Çeşme bölgesi bir termal turizm kümelenmesi olarak planlanacaksa, ortak bir marka yaratılmalı ve medya yardımı ile bu marka hedef kitleye iletilmeli ve marka bağlılığı kalite standardı ve uygun promosyonlarla sağlanmaya çalışılmalıdır. Bu bağlamda, örnekler incelendiğinde; sürdürülebilir, kaliteli, eşsiz özelliklere sahip, altyapısı gelişmiş ve bu özelliklerini medyaya doğru anlatabilen, imajını çizmiş ve bunu da medyaya doğru iletmis turizm kümelenmeleri, destinasyonlar arasında sıyrılarak ön plana çıktığı ve rekabet güçlerini artırdıkları görülmektedir.

İzmir'de turizm işletmeciliğinde küçük ya da orta ölçekli işletmelerin katılımı düşünülecek olursa; her şeyden önce işletmelerin ve grupların güçlü ve zayıf yönlerinin analizi yapıp, bölgesel kalkınma için somut bir yol haritası çıkartılmalıdır. Böylece, bölgesel kalkınmışlığın sağlanabilmesi ve rekabetçi sektörlerin oluşturulması ve tehditlere karşı kendi değerlerini ortaya koyabilmeleri ve küresel pazarda önemli bir yer edinebilmeleri sağlanacaktır (Bolat 2007). Son olarak, AB ülkelerinde 90'lerden itibaren farklı kümelenme yaklaşımları, KOBİ'lerin re-

kabet güçlerinin artırılmasında etkin bir araç ve politika olarak gerçekleştirilmekte ve uygulanmaktadır. Bu süreçte gerekli yenilikçilik ve yaratıcılık önemlidir. Bu bağlamda İzmir ve çevresi, turizm sektörü ve alt gruplar olarak bakıldığında hem pek çok ilgili işletmenin KOBİ niteliği taşıması, hem de turizmin İzmir için yükselen bir sektör olmasından dolayı kümelenmeye oldukça uygundur.

Kaynakça

- Bolat Ö., 2007. Kobi'ler için Kümelenme Stratejileri, Ekonomik Ayrıntı, http://ekoayrinti.com/news_detail.php?id=85
- Bulu M., 2006. Sektöre Rekabet Reçetesi Yazılıyor, URAK, http://www.urak.org/haberler/itkib_bulu_rekabetkumelenme.htm
- Daniels J.D., Radebaugh L.H. ve Sullivan D.P., 2007, International Business, 11th edition, Pearson Prentice Hall.
- Ersoy Zafer, 2007. Adıyaman İçin Umut Olan 4 Sektör, Adıyaman'ın Tercihleri, <http://www.rotahaber.com/haber/20071008/Adiyaman-icin-umut-olan-4-sektor.php>
- Ersu P. ve Kutluca E., 2006. Önce Küçük Düşün, http://www.clustering06.com/tr/bulten/25%20Mayis_Bulten.doc
- www.finansenstitusu.com, Kümelenme Türkiye İçin Sanayileşme Modeli Olabilir Mi? <http://www.finansenstitusu.com/assets/makale/kumelenme.doc>
- Gollub J., Hosier A. ve Woo G., 1998, Using Cluster-Based Economic Strategy to Minimize Tourism Leakages, www.ibcdtur.org.br/downloads/tourism_leakages.pdf
- Harryono M., Huang YF., Miyazawa K. ve Sethaput V., 2005, Tayland Medical Tourism Cluster, Harvard Business School, Microeconomics of Competitiveness, www.isc.hbs.edu/pdf/Student_Projects/Thailand_Medical_Tourism_2006.pdf.
- Porter E. M., 1998. Clusters and the New Economics of Competition, Harvard Business review, November-December 1998.
- Sayın M., 2007, Kümeleme Uygumasında Başarı İçin Yönetişim, KOBİ Zirvesi, İstanbul, <http://www.kobizirvesi.org.tr/sunumlar/K%C3%BCmelenme/meral%20say%C4%B1n.ppt>
- Tourism Resources Company. 2005, Internationally Competitive Tourism Clusters and Infrastructure, <http://www.tourism-resources.co.uk/Downloadfiles/Internationally%20Competitive%20Tourism%20Clusters%20&%20Infrastructure.pdf>

İzmir, Türkiye'nin batısında Ege Bölgesi'nin en büyük, ülkemizin de 3. büyük ilidir. İlçeleri ile birlikte her türlü kaynak zenginliğine sahip İzmir'de gelen turist sayısını, turist harcama miktarını, konaklama ve kalış süresini arttırmak amacı ile turistik varlıkların geliştirilmesi ve modernizasyonu, turizm çeşitliliğinin artırılması ve gerekli etkin tanıtımın yapılması önemlidir.

İzmir İli ve Turizm Sektörü

Turizm sektörü, yıllar itibari ile değişmekle birlikte, dünyada genellikle ilk üç büyük sektör arasında yer almaktadır. Türkiye'nin de içinde bulunduğu gelişmekte olan ülkelerde için ekonomik ve sosyal kalkınmanın destekleyici sektörü olan turizm, çağımızın uluslararası düzeydeki en büyük sosyo ekonomik olayıdır. Turizm, dünyadaki ülkelerin % 83'ü için en büyük ilk beş ihracat sektörü arasında da yer almaktadır ve % 38 ülke için de başlıca döviz girdisi sağlayan bir sektördür. (1).

Dünyada turizm sektörü hızla gelişmektedir. Uluslar arası turist hareketleri 1950 senesinde 25 milyondan, 2005 yılında yıllık ortalama % 6,5'lük büyüme oranı ile ve değişik yıllarda karşılaşılan kriz, savaş ve her türlü olumsuz koşula rağmen 2005 yılında 808 milyona ulaşmıştır (2). Yine uluslar arası turizm gelirleri ortalama yıllık % 11,2'lik büyüme hızı ile aynı sene 682 milyar Amerikan dolarına ulaşmıştır.

Bu sektörün klasik üç ayağına, (deniz, güneş ve kuma) ilave olarak son yıllarda dağ, göl, nehir, mağara, kırsal alanlar, ormanlar, yaylalar, termal sular gibi diğer doğal kaynaklar, tarihi ve kültürel varlıklar da turizmin önemli verileri olmuştur. Yurdumuzda doğa güzelliklerinin bulunduğu yerlerde dünya standartlarında tesisler yapılarak turizmin geliştirilmesine çalışılmıştır. Dünyada son 40 yıl içinde turizm sektöründe izlenen hızlı büyüme eğilimi, Türkiye'de son 20 yıllık dönemde yaşanmış-

tır. 1963 deki 198.000 yabancı turist girişi, 2006 yılında 19.810.000'a çıkmıştır. Türkiye'de turizm gelirleri de 1963'de 7 milyon dolarken, bu sayı 2006 yılında 12,553 milyar dolar olmuştur. Buna karşılık, turizmin geliştirilmesi için bütün unsurlara sahip İzmir, gerek turizm gelirleri, gerek İzmir'i ziyaret eden turist sayısı açısından olabileceğinin çok altında bulunmaktadır. 1990 yılında Türkiye'ye 5 milyon 389 bin turist gelirken, İzmir'e 519 bin turist girişi kaydedilmiştir, bu da toplam turist girişinin % 9,4'üdür. Türkiye'de ki turizm gelir ve turist sayısının genel olarak yıllar itibarı ile artışına rağmen, genel gelişmenin aksine İzmir için eğilim ters olmuştur. Örneğin,

lim ve kullanımında, planlı olarak bu türlerin gelişimine öncelik vermede İzmir ilinin turizm master planının hazırlanarak uygulanması faydalı olacaktır (Pınar, 2005).

İzmir kent turizmi için her türlü kaynağa sahip bir şehirdir. Bu bağlamda Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan Türkiye'nin en uzun dönemli ve en kapsamlı turizm stratejisi olarak "Türkiye Turizm Stratejisi" onaylanmıştır. Resmi Gazete'de yayınlanmasının ardından uygulamaya konulacak stratejide, teşviklerin turizm türleri ve bölgelere göre verilmesi danışmanlık firmaları için belgelendirme sistemi getirilmesi ve denetim mekanizması olarak Ulusal Turizm Konseyi'nin kurulması

2006 yılında Türkiye'ye gelen turist sayısı 19.819.000 iken, İzmir'e gelen turist sayısı 777.000'dir. Bu da oran olarak % 3,9'dur. Bu istatistik oran İzmir'in olanakları, sahip olduğu doğal ve kültürel kaynakları, Avrupa şehri olması ve diğer bütün turizm arz özellikleri ile gelişmektedir. Örneğin tarih ve kültür olarak İzmir eşsiz bir kenttir. İzmir, M.Ö. 9. yüzyıldan Roma devrinin sonuna kadar bilimin ve kültürün ilk taşlarının yontulduğu bir bölgenin simgesi olarak belirmiştir. (Aksoy, 2000:20). Tarihin ilk dönemlerinden beri onlarca uygarlığı konuk etmiş "Ege'nin İncisi" İzmir, bugün de ekonomik ve sosyal alanda Türkiye'nin en önemli metropollerinden birisi olma konumunu sürdürmektedir (3) Fakat turizm sektöründe hitap etmesi gereken pazar payının oldukça altındadır. İzmir, Türkiye'nin batısında Ege Bölgesi'nin en büyük, ülkemizin de 3. büyük ilidir. İlçeleri ile birlikte her türlü kaynak zenginliğine sahip İzmir'de gelen turist sayısını, turist harcama miktarını, konaklama ve kalış süresini arttırmak amacı ile turistik varlıkların geliştirilmesi ve modernizasyonu, turizm çeşitliliğinin artırılması ve gerekli etkin tanıtımın yapılması önemlidir. İzmir'e tekrar canlılık kazandıracak turizm çeşitlerinin başında; kongre, termal ve sağlık, av, yatçılık, spor, din, 3. yaş ve gençlik turizmi gelmektedir. Turizm ürünü çeşitlendirmesinde, İzmir ilinin sahip olduğu kaynakların etkili ve planlı dağı-

öngörülmektedir. "Türkiye Turizm Stratejisi'nde" "Şehir Turizmi" için Ankara, İstanbul, Antalya ve İzmir'in belirlenmiştir (4) Şehir turizminde, kent, komple turizmin bir parçası olarak planlanmıştır. Kongre merkezleri, alışveriş merkezleri, temalı parklar, ulusal müzeler gibi şehrin tamamına hitap edecek cazibe unsurları yapılması öngörülmüştür.

EXPO 2015 ve İzmir İlinin Turizm Kenti Olmasına Katkıları

EXPO – İngilizce sergi, fuar vb. faaliyetler anlamına gelen "exposition" kelimesinden kısaltmadır. EXPO adı verilen Büyük Dünya Fuarı, 5 yılda bir dünyanın değişik şehirlerinde düzenlenen ve 6 ay süren çok önemli bir etkinliktir. EXPO'lara 120 dolayında ülke katılmakta, 6 ay boyunca yarısı yabancı en az 40 milyon ziyaretçi tarafından gezilmekte, dolayısıyla yalnızca düzenlendiği şehrin değil, tüm bölgenin, ülkenin ve çevre ülkelerin ekonomi ve turizmüne muazzam katkı sağlamaktadır. EXPO 2005 Japonya'nın Aichi şehrinde düzenlenmiş olup, EXPO 2010 Çin'in Şanghay şehrinde yapılacaktır (5). EXPO 2015'in İzmir'de düzenlenmesi yalnızca İzmir'i değil, civarı, Ege Bölgesi'ni ve hatta Türkiye'yi gerek turizm ve tanıtım, gerek alt ve üst yapının gelişmesi, gerekse planlı ve organize çalışmalar doğrultusunda olumlu olarak et-

İzmir kent turizmi için her türlü kaynağa sahip bir şehirdir.

Bu bağlamda Yüksek Planlama Kurulu tarafından onaylanan Türkiye'nin en uzun dönemli ve en kapsamlı turizm stratejisi olarak "Türkiye Turizm Stratejisi" onaylanmıştır.

kileyecekti. Fuar alanı neresi olursa olsun, oldukça geniş bir daire içindeki altyapı ve ulaşım imkânları yeniden şekillenecek, konaklama ve turistik merkezlerle EXPO alanı arasında rahat ve hızlı bir şekilde ulaşım imkânları

yararlanılamaması, İzmir iline özgü turizm politikasının bulunmaması, bütün yıl turizm yapılmaması, uluslar arası etkinlik sayısının azlığı, İlgili kurumlar arasında koordinasyon eksikliği ve tanıtımda ön plana çıkartılacak ürün

yaratılacaktı. İzmir'den Çeşme'ye, Antalya'ya ve kuzey yöne hızlı tren hatları oluşturulacak, deniz ulaşımı geliştirilecekti (6). Yine EXPO için ayrılan bölge organize edildiğinde ve EXPO sonrasında konut dışı sosyal alanlar olarak kullanılması temin edildiğinde, çevre korunmasına katkıda bulunabilmekte ve yoğun betonlaşmanın önüne geçilebilecekti.

EXPO 2015 adayı İzmir, eğer EXPO'yu alabilseydi, 120 katılımcı ülkenin ve 40-50 milyon ziyaretçinin İzmir'e gelmesi beklenmekteydi. Yine yapılan çalışmalar ile tanıtma konusunda önemli gelişmeler kaydedilecek, ulaşım olanakları çeşitlendirilerek etkinleştirilecek ve turistik cazibe merkezleri artacak ve organize olacaktı. İzmir'in turizm açısından sorun alanları (7) (8) (Pınar, 2005): fiziki ve beşeri altyapı noksanlığı, çevre sorunları, dış hat uçak sefer sayısının azlığı, nitelikli turizm elemanının yetersizliği, kongre, sağlık, termal gibi özel turizm çeşitleri ile ilgilenen ihtisaslaşmış seyahat acentelerinin azlığı, alternatif turizm ürünlerinin geliştirilmesi gerekliliği, Turizmin kent ekonomisi içindeki % 3 olan düşük oranı, otellerin düşük doluluk oranları, konaklama tesislerinin azlığı, yetersiz destinasyon ve bölge tanıtımı, turizm master planının eksikliği, yüksek kapasiteli kongre merkezlerinin eksikliği, deniz ulaşımından yeterince

ve ürünlerin yeterince tanımlanmaması olarak kısaca sıralanabilir ve bunların çoğuna Expo 2015'in alınması ile çözüm bulunacağı aşikardı.

Sonuç

İlçeleri ile birlikte her türlü kaynak zenginliğine sahip İzmir'de gelen turist sayısını, turist harcama miktarını, konaklama ve kalış süresini arttırmak amacı ile turistik varlıkların geliştirilmesi ve modernizasyonu, turizm çeşitliliğinin artırılması ve gerekli etkin tanıtımın yapılması önemlidir. İzmir'e tekrar canlılık kazandıracak turizm çeşitlerinin başında; kongre, termal ve sağlık, av, yatçılık, spor, din, 3. yaş ve gençlik turizmi gelmektedir. Turizm ürünü çeşitlendirmesinde İzmir ili turizm master planının hazırlanarak planlı olarak bu türlerin gelişimine öncelik vermek faydalı olacaktır.

Yine bu bağlamda, EXPO 2015'in sağlık teması ile İzmir'de düzenlenebilseydi, gerek kent turizmde İzmir'in ön plana çıkması, gerek ilgili birim ve kurumlar arasında ciddi eksikliği hissedilen koordinasyonu sağlaması, gerekse İzmir turizminin önemli girdilerinin alt yapı ve üst yapı ile desteklenerek, kongre, sağlık ve termal, yatçılık, gençlik, kültür ve eko turizm ile canlandırılmasına olanak sağlayacaktı.

Merkez Bankası İzmir Şubesi Başkanı

Tevfik Hayati BOYALI

Para Politikası

Para politikası stratejileri karar otoritesinin gereken verileri kullanarak ekonomik gelişim çizgisi çerçevesinde analitik bakımdan uygun karar vermesi olarak basitleştirilebilir.

Para politikası, paranın miktarını, maliyetini ve firmalar ile hane halklarının beklentilerini etkileyerek temel amaçlara ulaşmaya yönelik olarak oluşturulan stratejiler bütünü olarak tanımlanabilir. Para politikası, merkez bankasının faiz oranlarına, döviz kuruna ve para arzına yönelik kararları yoluyla toplam talebi ve dolayısıyla da enflasyonu etkilemesini ifade eder.

Modern merkez bankacılığında; “Merkez bankalarının asli görevi fiyat istikrarını sağlamaktır. Merkez bankaları, diğer ekonomik hedeflere katkıyı, ancak ve ancak fiyat istikrarını gözeterek politikalarla yapabilir” anlayışı hâkimdir. Nitekim ekonometrik çalışmalar da fiyat istikrarını sağlamış ülkelerin, uzun dönemli kalkınma performanslarının daha yüksek olduğunu göstermektedir.

Şekilde gösterilen aktarım mekanizması, fiyat istikrarını sağlamada faiz oranlarını temel araç olarak seçen merkez bankalarının faiz oranlarına dair aldıkları kararların çeşitli kanallar yoluyla enflasyonu nasıl etkilediğini göstermektedir. Toplam talepte bir artış veya azalış birdenbire ortaya çıkmaz. Bu sebeple, merkez bankaları gerekli tedbirleri önceden alarak harekete geçer. Diğer bir ifadeyle, merkez bankaları, faiz oranlarına ilişkin kararlarını enflasyonun bugünkü değerine göre değil, enflasyonun gelecekte izleyeceği seyre göre alırlar. Merkez bankaları ekonominin ileride kapasitesinin üstünde bir taleple karşılaşacağını tahmin ediyorsa, faiz oranlarını artırarak ekonomideki ısınmanın enflasyona yol açmasını önlerler.

Para Politikası Stratejileri

Para politikası stratejisi, eldeki ilgili ekonomik göstergelerle, nihai hedef olan fiyat istikrarı hedefine ulaşmak

için para politikası kararlarının nasıl alınması gerektiğinin tutarlı ve yapılandırılmış tanımlamasıdır.

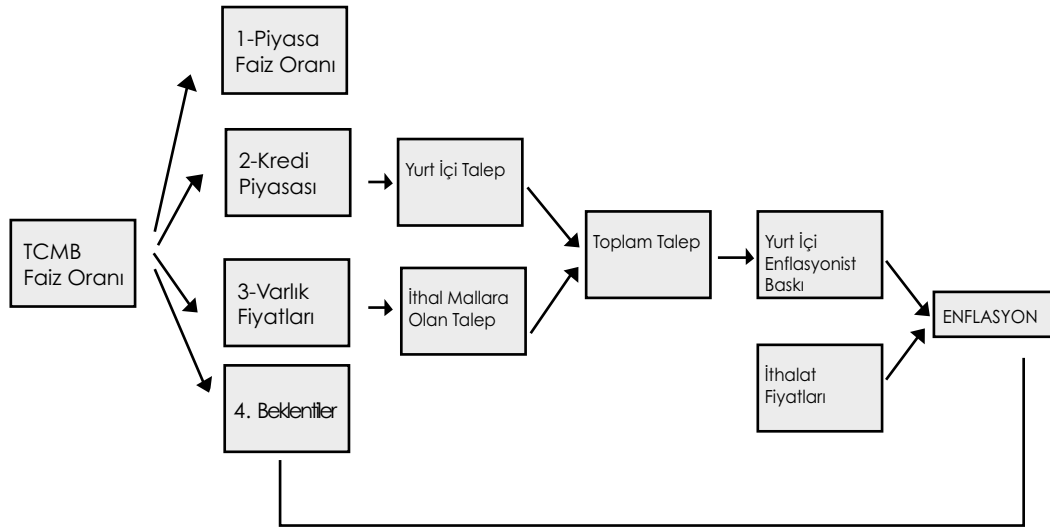
Para politikası stratejileri karar otoritesinin gereken verileri kullanarak ekonomik gelişim çizgisi çerçevesinde analitik bakımdan uygun karar vermesi olarak basitleştirilebilir. Farklı para politikası stratejilerinin etkinliğine ve hangi şartlarda tercih edilebileceklerine ilişkin birçok karşıt görüş bulunmakla birlikte, para politikası uygulamasının üzerinde yaygın bir uzlaşmanın sağlandığı bazı temel ilkelerden söz etmek mümkündür. Para politikası uygulamasının nominal bir büyüklüğe odaklanması gerekliliği öncelikle vurgulanacak bir ilkedir. Temel strateji, seçilen nominal büyüklüğün ekonomik birimlerin karar alma süreçlerinde bir referans, bir çapa olarak alınmasını sağlamaktır. Ayrıca, para politikası stratejileri seçilirken amaçların net ve anlaşılır olması yanında politika kararları alınırken şeffaf davranılması ön plana çıkmaktadır. Sonuç olarak, para politikası uygulamasında güçlü bir taahhüdü yansıtacak bir nominal çapanın varlığı, beklenti yönetimi, politika uygulamasına ilişkin güvenilirliğin sağlanması ve kamuoyu ile sağlıklı iletişim sağlanması açılarından önem kazanmaktadır.

Ülkemizde Para ve Kur Politikaları

2002 yılından itibaren açık enflasyon hedeflemesine geçilmesi için gerekli ön şartlar sağlanıncaya kadar “örtük enflasyon hedeflemesi” olarak nitelendirilen bir politika izlenmeye başlanmıştır. Bu çerçevede, bir yandan, dalgalı kur rejimi altında, kısa vadeli faiz oranları temel para politikası aracı olarak kullanılırken, diğer yandan da IMF ile yürütülmekte olan programın bir parçası olan para tabanı nominal çapa olma işlevini üstlenmiştir.

Temel strateji, seçilen nominal büyüklüğün ekonomik birimlerin karar alma süreçlerinde bir referans, bir çapa olarak alınmasını sağlamaktır.

Şekil: Basitleştirilmiş Bir Aktarım Mekanizması

2005 yılına kadar geçen dönemde, önemli bir iktisadi dönüşüm yaşanmış, basiretli para ve maliye politikaları, yapısal reformlar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB)bağımsızlığı yolunda atılan adımlar ve dalgalı döviz kuru rejimi sayesinde fiyat istikrarı yolunda önemli ilerleme kaydedilmiştir. 2005 yılı başında, Türk lirası'ndan altı sıfır atılarak Türk parasının yeniden itibar kazanması, fiyat istikrarı yolunda alınan mesafenin açık bir göstergesi olmuştur. Bu süreçte mali disiplinin sürekliliğine ilişkin kaygılar büyük ölçüde hafiflemiştir; kamu borç stokunun çevrilebilirliği gündemin ilk sıralarındaki yerini kaybetmiştir. Finansal kesimin kırılabilirliği azalmış, finansal piyasaların derinliği artmıştır. Bütün olarak ekonomiye olan güven artmıştır.Enflasyon hedeflemesi rejimi için gerekli bu istikrar ve güven ortamının sağlanması yanında, TCMB açık enflasyon hedeflemesi rejimi için gerekli kurumsal ve teknik altyapı konusunda hazırlıklarını tamamlamıştır. Bu çerçevede, organizasyon yapısı yenilenmiş, para politikasının işleyişine ilişkin görev tanımları netleştirilmiş, bilgi seti genişletilmiş, enflasyon öngörü yöntemleri geliştirilmiş, karar alma süreçleri daha kurumsallaşmış ve iletişim politikası etkinleştirilmiştir.

Tüm bu gelişmeler sonucunda, TCMB, 20 Aralık 2004 tarihli "2005 Yılında Para ve Kur Politikası" başlıklı duyurusu ile açık enflasyon hedeflemesi rejimine aşamalı olarak geçileceğini açıklamıştır.

Buna göre, enflasyon hedeflemesine geçiş tarihi ola-

rak 2006 yılı başı belirlenmiş, 2005 yılı ise geçiş dönemi olarak ilan edilmiştir. Söz konusu duyuruda verilen, geçiş dönemi olan 2005 yılında da dalgalı kur rejimi altında örtük enflasyon hedeflemesine devam edilmiştir. Bu çerçevede, kısa vadeli faiz oranları temel para politikası aracı olarak kullanılmıştır. Öte yandan, geçiş döneminde, para politikası karar alma mekanizmasının daha kurumsal bir yapıya kavuşturulması, öngörülebilir ve şeffaf hale getirilmesi yönünde uygulamalar başlatılmıştır.

Bu çerçevede, faiz kararları, tarihleri önceden kamuoyuna duyurulan Para Politikası Kurulu (PPK) toplantılarında yapılan değerlendirmeler ışığında oluşturulmuş ve faiz kararı toplantıyı takip eden iş günü sabahı ilan edilmiştir. Ayrıca, en geç iki iş günü içinde faiz kararının gerekçesi, TCMB'nin ekonominin genel görünümüne ilişkin değerlendirmeleriyle birlikte, "Enflasyon ve Görünüm" başlıklı basın duyurusu ile açıklanmıştır.

2006 yılında açık enflasyon hedeflemesine geçilmesiyle birlikte, PPK'nın tavsiye veren konumdan karar alıcı pozisyona geçmesi, kararların oylama ile alınması, toplantı özetlerinin yayımlanmaya başlaması ve böylece karar alma mekanizmasının kurumsallaşma sürecinin tamamlanması öngörülmüştür.

Mevcut durumda enflasyon hedefi olarak seçilen TÜFE nokta hedefi üç yıllık bir hedef ufku kapsamında 2007, 2008 ve 2009 yılları için Hükümet ve Merkez Bankasının ortak kararıyla yüzde 4 olarak belirlenmiştir.

Kaynakça

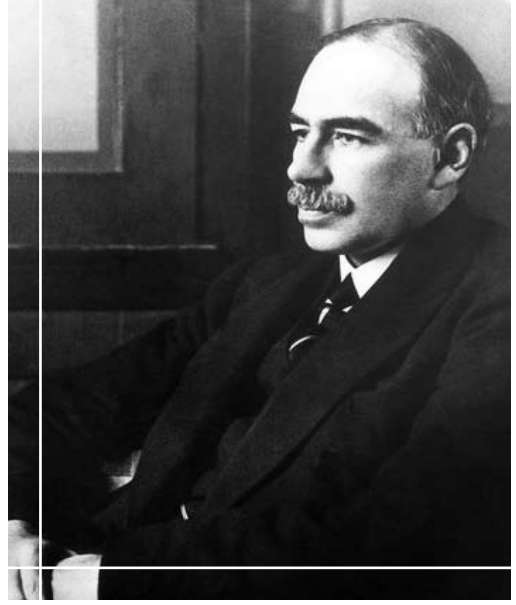
1- Yıllık Rapor (TCMB 2005)

2- TCMB Bilânçosu Açıklamalar, Rasyolar ve Para Politikası Yansımaları (TCMB 2006)

3- Enflasyon Kitapçığı (TCMB 2004)

Neo-Klasik bir ekonomist John Maynard KEYNES

John Maynard Keynes 5 Haziran 1883'de Cambridge'de doğdu. Tanınmış bir iktisatçı olarak İktisadi Doktrinler Tarihine geçen J.M. Keynes, sadece teorik alanda kalmayarak ekonomi politikası ile ilgili önemli meselelerin münakaşa ve müzakerelerine iştirak etmiş, çeşitli pratik meselelerle uğraşmış, ekonomi dışında edebiyat ve sanata da fikri ilgi duymuş bir kimsedir. Babası John Neville Keynes 1891'de yayınladığı "Scope and Method of Political Economy" (İktisat İlminin Gaye ve Metodu) isimli eseri ile iktisat ilmi sahasında en iyi metodolojilerden birini vermiş bir iktisatçıdır.

John Maynard Keynes öğrenimini Cambridge'de, ünlü iktisatçı Alfred Marshall'ın yönetimi altında yaptı. Bu arada, 1913/14'de Hindistan'ın para ve maliye durumunu incelemek için kurulan komisyona iştirak ettirilmiş, bu faaliyeti sonunda ekonomiye dair ilk eseri olan "Indian Currency and Finance" (Hint Parası ve Maliyesi)(1913) ı meydana getirmiştir. Birinci Dünya Savaşı'nda İngiliz Maliyesinde çalışmış, Versay Barış Anlaşması'nda İngiliz heyetine dâhil olmuş ve anlaşmanın iktisadi hükümlerine karşı çıkarak, sonradan bu hükümleri eleştirdiği "The Economic Consequences of the Peace" (Barışın İktisadi Sonuçları) (1919) adlı kitabını yayınlamıştır. Bu kitap Keynes'in dünyaya tanınmasını sağlayan ilk yapıtıdır.

Başlangıçta, Keynes hocası Alfred Marshall'ın etkisi altında kalan neo-klasik bir ekonomist idi. Bundan dolayı Keynes'in ilk yapıtları tamamen neo-klasik temellere dayanmaktadır. Versay Barış Anlaşması üzerine yazdığı yazı buna bir örnektir. Bu yazıda Almanya'ya yükletilen savaş tazminatının transferi üzerinde durulmakta, tazminat ağır ve gayri adil bulunmaktadır. Daha sonraki yıllarda, bir çok kez İngiliz hükümetince de izlenen deflasyon siyasetini onaylamadığını belirtti ve aynı zamanda geleneksel iktisat kuramlarına karşı artan hoşnutsuzluğunu dile getirdi. Bu arada "A Treatise on Probability" (Olasılık Hesabı Üstüne Bir İnceleme)(1923), Winston Churchill'i eleştiren "Economic Consequences of Winston Churchill" (Winston Churchill'in İktisadi Sonuçları)(1925), adlı yapıtlarını ve nihayet aykırı düşüncelerin bir birleşimini yapmaya çalıştığı "Treatise on Money" (Para Üzerine İnceleme) (1930) adlı büyük kitabını yayınladı.

"The General Theory of Employment, Interest and

Money" (İstihdam, Faiz ve Para Genel Teorisi)(1936) adlı yapıtında, İngiltere'yi kasıp kavuran ve adeta sürekli bir duruma gelen işsizliğin kuramsal bir açıklamasını ve kapitalizmin yeni bir yorumuyla yeni bir iktisat kuramının temellerini ortaya koydu. Bu yapıtta, ilk kez istenç dışı sürekli bir işsizlik kavramını ortaya attı ve kendi görüşüne göre, tam istihdamı gerçekleştirmek için efektif talebi gerekli düzeye çıkarabilecek güce sahip tek kurum olan devletin sorumluluğu üzerinde ısrarla durdu. Yapıt, makroekonomik bir yaklaşıma göre dayanan iktisat politikasından beklenen role ışık tutan bir iktisat biliminin kurulmasında kesin bir aşamanın işareti oldu.

Keynes 1940 -1946 yılları arasında İngiliz Hükümetinin maliye danışmanlığını yaptı, 1943'den sonra savaş sonrası para meseleleri görüşülmek üzere Amerikalılar ile yapılan müzakerelere katıldı. Bu müzakereler sırasında Keynes geleceğe ilişkin bir uluslararası para sistemi planı önerdi. Bu plan, uluslar üstü bir bankanın kurulmasını öneriyordu.

Bu uluslararası banka (Clearing Union) bütün merkez bankalarının hesaplarını yönetecek ve 'bankor' adıyla oluşturacak bir dünya parası üzerinden krediler verecekti (Tıpkı bir merkez bankasının, ulusal düzeyde, merkez bankası parasını dolaşıma arz edip öteki sıradan bankaları denetlemesi gibi). Uluslararası değişimlerde ödemeler, değeri belli miktardaki altınla belirlenen, ama altına çevrilebilir olmayan bankor ile yapılacaktı. Bankor altına çevrilebilir olmamakla birlikte, borçlu ülkeler borçlarını Clearing Union'a altın satarak ödeyebileceklerdi. Bu sistemin, dövizler arası kambiyo piyasalarını ortadan kaldıracığı ve spekülatif hareketleri önleyeceği düşünülüyordu. Bu hizmetlerinden dolayı İngiliz Hükümeti 1942'de Keynes'e Lord unvanı verdi ve Lordlar Kamarasına aldı.

Keynes, sadece ülkesinde değil, tüm dünyada minnetle karşılanıyordu. Ancak, ekonomik krizlere karşı verdiği mücadelede bedeni yorgun düşmüştü. John Maynard Keynes 21 Nisan 1946'da Sussex'te kalp krizi geçirerek hayatını kaybetti. Ölümünde İngiliz gazeteleri, İngiltere'nin büyük bir evladını kaybettiğini, Keynes'in bir dahi olduğunu, iktisat politikası alanında Dünya ölçüsünde etkiler yarattığını, birçok alanlarda faaliyet gösterdiğini v.b. yazmışlardır.

Avrupa Merkez Bankası'nın
şu ana kadar
“benim işim sadece fiyat
istikrarını sağlamaktır”
düşüncesini terk edip,
piyasaya
“son para verici” olarak
müdahale etmesi de kanıt
olarak sunuluyor...

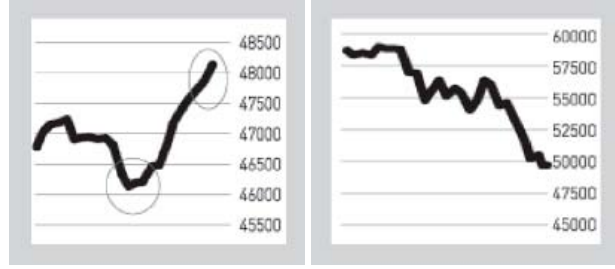

Krizin Ana Hatları

İnsanların kira öder gibi, aylık gelirlerini sarsmadan ve bütçelerini zorlamadan ev sahibi olmalarını sağlayan mortgage; ABD’de para hacminin yüksek olması nedeniyle, bazı finansal kuruluşların 5 yıl önce kredibilitesi zayıf kişilere de mortgage kredisi vererek geri dönüşün riskli bir mali yapıya girmesiyle başladı.

Mortgage sisteminde kişilerin almayı is-

tedikleri evler uzmanlar tarafından değerlendirilip; kredi almak için yeterli olan peşinat (genelde evin satın alma bedelinin %25’i) hazır olduğu durumda, kalan miktarı da krediyi veren bankanın ödemesi şeklinde gerçekleşirdi. Peşinattan geriye kalanları borçlu, evin sahibine değil, onun yerine ev bedelini ödeyen bankaya geri öder. Ödeme süresi 15 ile 30 yıl arasında değişir. İpoteğe

dayalı kredi konut alımı olarak da bilinen mortgage sistemi, 2005 in ikinci yarısından itibaren Türkiye’de hayata geçti. Krizle birlikte 16 milyar dolardan, 4 milyar dolara gerileyen inşaat sektörüne büyük getiride bulunacağı ve binlerce kişiye ev sahibi olma şansı tanyacağı düşünülüyordu.

Çok da uzun bir süre geçmemesine rağmen ABD’de ortaya çıkan ve tüm dünya piyasalarını olumsuz etkileyen yüksek riskli mortgage sektörü, ilk olarak iki yıl önce sorun yaratmaya başladı. Kredi verim aşamasında önceki büyük krizin unutulduğu Amerika’da konut sahibi olmak isteyenlere kredi verme koşulları çok düşük tutulmakla birlikte, net bir güvence sağlayacak bir sistem de bulunamamaktaydı. Önceleri sadece Amerika’da devletin konut kredisini ödeyemeyenlere kolaylık göstermesi yeterli bir çözüm olarak görülmüştü. Çünkü geçen yıllarda Amerika’da faizlerin düşük olması nedeniyle adeta istekli olmayanla bile konut kredisi almaya zorlandı. Belirttiğim gibi geri ödeme gücü yeterince araştırılmadan verilen bu krediler, faizlerin yükselmesiyle ödenemez hale geldi. Para arzının çok olasından kaynaklanan aşırı kredilendirme, emlak fiyatlarının da olması gerekenin üstüne çıkmasına neden oldu. Amerika’daki emlak piyasasında yaşanan bu gelişmeler diğer ülkelere de yayıldı ve emlak fiyatları küresel olarak yükseldi.

Sonuç olarak, sadece dar gelirlielerin kullandığı ‘yüksek riskli kredilerin’ boyutu 1.5 trilyon dolar düzeyine ulaştı. Ancak, geçen senenin son aylarında tırmanmaya başlayan kriz geçtiğimiz günlerde daha da derinleşti. Buysa, ABD Merkez Bankası’nın (FED) son iki yılda faiz oranlarını aşamalı olarak artırması, konut sektörünü durgunluğa sokmasıyla gerçekleşti. Konut satış fiyatları ile kira gelirlerinin de piyasa düzeyinin altına inmesiyle, bu krediyi kullanan düşük gelirli gruplar, kredilerini düzenli olarak ödeyemez hale geldiler. ABD’de ayrıca, bankaların, tüketicilere satın alacakları ev ve dairelerin bedelinin tamamını, hatta değerinin yüzde 110 oranında borçlanma fırsatı vermesi, kredilerin geri dönüşünü zora soktu. İki yıl önce 30 yıllık kredilerin yüzde 4 olan faizi bugün

ikiye katlanarak yüzde 7,5 – 8 düzeyine çıktı ve bunun önümüzdeki yıllarda daha da artabileceği belirtiliyor. Faizlerin yükselmesinin ABD’deki konut kredisi kullananları zor durumda bırakacağı belirtilirken, hala yüksek riskli kredi grubundaki icralık konut sayısı %75 artmış bulunuyor. Konut fiyatlarındaki yükselme, kredilerin tartışılan güvenilirliği ve geri ödeme sıkıntısıyla birlikte ortaya çıkan mortgage kredi krizinin bir likidite mi yoksa borç krizi mi olduğuydu tartışılıyor. Çünkü yaşananların likidite krizi olduğunu düşünen ve Amerika ile Avrupa merkez bankalarını suçlayan kesim; özellikle Avrupa Merkez Bankası’nın son para kurulu toplantısında eylül ayında politika faizlerini % 4.25 oranına çıkaracağını sinyallerini vermesinin Avrupa piyasalarını zora sokmasının sonucunda meydana geldiğini düşünüyor. Ve bu doğrultuda, Avrupa Merkez Bankası’nın şu ana kadar ‘benim işim sadece fiyat istikrarını sağlamaktır’ düşüncesini terk edip, piyasaya ‘son para verici’ olarak müdahale etmesini de kanıt olarak sunuyor. Sorunun bir borç krizi olduğunu düşünenlerse, merkez bankasının enflasyonla mücadelede vazgeçmemesi gerektiği kanısında. Çözüm olarak sunulan ‘faizlerde indirim’ yolunun da, enflasyonda hızlanmaya yol açacağını ve bunun da ekonomiye daha büyük zararının olacağını belirtiyorlar. Oysaki yaşadığımız 2001 krizinde, Merkez Bankası’nın parasal ihtiyaçlara duyarsız kalması krizin nedenlerinden birisiydi.

Küçük bir örnek

30 yıl vadeli 100 bin YTL krediyi 1,50 faiz ile hayata geçirirseniz, toplam ödemeniz 540 bin YTL’den, faiz ödemeniz ise doğal olarak 440 bin YTL’den fazla olur. 30 yıl gibi uzun bir süre düşünüldüğünde belki de vereceğiniz para size normal gözükecektir, fakat ilk 50 ay içinde anaparayı faiz harici durumda ödediğinizi düşünürsek, ödediğiniz değer inanılmaz bir boyuta ulaşıyor. Türkiye şartlarında, Eğer sizden sonraki kuşağın geleceğini, ev almak için ipotek edebileceğinizi düşünüyorsanız 100 bin YTL’yi 540 bin YTL olarak geri ödeme koşuluyla gayet rahat bir eve sahip olabilirsiniz.

ABD'nin en önemli ekonomi yayın gruplarından Bloomberg, geçen mart ayında yaptığı analizde ekonomik krizin haberini vermişti. Yarısından fazlası bahar satış sezonunda hayal kırıklığına uğradı. Piyasadaki durgunluk geçen yıla göre can sıkıcı boyutlarda. 1991 yılında da bir daralma yaşanmıştı. 1991 Temmuz'unda yeni ev satışları 1989 Haziran'ına göre yüzde 45 azalırken 1,1 milyon kişi işini kaybetmişti.

Adım adım kriz

ABD'nin en önemli ekonomi yayın gruplarından Bloomberg, geçen mart ayında yaptığı analizde ekonomik krizin haberini vermişti. Yarısından fazlası bahar satış sezonunda hayal kırıklığına uğradı. Piyasadaki durgunluk geçen yıla göre can sıkıcı boyutlarda. 1991 yılında da bir daralma yaşanmıştı. 1991 Temmuz'unda yeni ev satışları 1989 Haziran'ına göre yüzde 45 azalırken 1,1 milyon kişi işini kaybetmişti. 2007 Mart'ında satışlardaki düşüş Eylül 2005'ten beri yüzde 28 oldu. Geçen yıl mutfak eşyaları üreten sektörde yüz bin işçinin işine son verildi. Emlak sektöründeki bu daralma bütün sektörleri etkileyecek; yaklaşık 1,5 milyondan fazla Amerikalı evlerini kaybedebilir, emlak sektöründe çalışan 100 bin insan da kovulabilir." Peki, bu sıkıntılı sürece yol açan neydi? Problemin kaynağında kredi notu açısından riskli grupta yer alan düşük gelirli verilere verilen konut kredileri var. 1996-2004 yılları arasında verilen kredilerin sadece yüzde 9'u yüksek riskli gruplara veriliyordu. Bu grup, gelirini belgeleyemeyen veya düşük kredi notuna sahip kişilerden oluşuyordu. Ancak gayrimenkul fiyatlarında yaşanan yükseliş, durumu kredi ödemelerini yapacak kadar elverişli olmamasına rağmen değer kazanması sayesinde bu kişilere ciddi kazançlar sağlıyor ve kredi ödenemezse bile ev satılarak ciddi kazançlar elde ediliyordu. Bu da insanların ev almak için sıraya girmesine sebep oldu. Düşük kredi notu dolayısıyla yüksek faize de 'evet' dediler. Ayarlanabilir faizli krediler alıyorlar ve ileride gelir daha çok olacak umuduyla ilk birkaç yıllık ödemeyi düşük tutuyorlardı. Borç veren bankalar ise bu durumdan oldukça memnundu. Sektör inanılmaz kârlar elde ederken, pasta giderek büyüyordu. Büyüme özellikle 2004 yılından sonra ivme kazandı. 2004-2006 yılları arasında toplam gayrimenkul kredilerinin yüzde 21'i yüksek riskli gruplara verildi. Yüksek riskli kredi tutarı 2006'da 600 milyar doları buluyordu ki, bu tüm mortgage büyüklüğünün beşte birine denk geliyordu.

Düşük ödemeye başlayan riskli kredi kullanıcıları ev fiyatlarındaki duraklamayı görünce kredileri geri ödemeye başladı. Çünkü evini sattığında bile borcunu kapatamiyor ve üzerine para vermesi gerekiyordu. Krediler ödenmeyince bankalar bu evlere el koyup satmaya başladı. Bu tür evlere 'foreclosure's deniyor. Son iki yıldır 'foreclosure's evlerin sayısında ciddi artış var. Bankalar bunları satın nakit paraya çevirmek zorunda olduğu için ev fiyatları düşüşe geçti. Fiyatlar düştükçe 'foreclosure'slar arttı. Kısır döngü oluştu. Fiyatlar aşırı düştü; ev satmak isteyen çok, alan yoktu.

Kriz 'geliyorum' dedi

Mortgage piyasasındaki durgunluğun işaretleri uzun süredir rakamlara yansıyor. Öncelikle belirli bölgelerde gayrimenkul fiyatlarında ciddi duraklamalar oldu. Ev fiyatları, belli metropolitan alanlarda son 11 yılın en düşük seviyesine indi, satışlar da geriledi. Bölgesel sektörlerde fiyatlar çok düşmemesine rağmen piyasada satılığa çıkan ev sayıları rekor üstüne rekor kırıyor. Ortalama 5 ayda satılan evler bir yıldan fazla bekleyebiliyor. Yeni ev inşası önemli ölçüde düşüyor. Yapılmaya başlanan yeni evler de azalıyor. İnsanlar evleri satmak istiyor, alan yok. Ülkenin en büyük 149 metropol bölgesinde ev fiyatları düştü. 40 eyalette ev satışlarında düşüş yaşandı. Florida'da konut satışları yüzde 31, California'da yüzde 21 düştü. Gayrimenkul satışları son 7 yılın en düşük seviyesine indi. Tüketici kredileri çok zor bulunuyor, faizlerde belirli bir artış gözleniyor. Yeni ev üreten şirketler zarar üstüne zarar ediyorlar. Satıştaki ev sayısı artınca yeni gayrimenkul üreten şirketler yeni projelere başlamıyorlar. Başladıklarını bitirip satmakta zorlanıyorlar. İnşaat sektöründe gerileme rekor seviyelere ulaştı. Geçtiğimiz haziran ayında ev yapımında son 16 yılın en düşük seviyesi gerçekleşti. Finansal kriz, dünya piyasaları ile birlikte mortgage'a bağlı olarak çalışan birçok sektörü olumsuz etkiledi. Mortgage sektöründeki olumsuz gelişmelerden emlakçılar başta ol-

mak üzere inşaat yapım ve onarım firmaları da nasibini aldı. Evlerin değerlenmesinden gelen artışları da kredi olarak değerlendiren tüketiciler bu duraklamayla birlikte harcamalarını önemli oranda azalttı. Konut kredisi sahipleri; otomobil, mobilya ve dayanıklı madde alışımını kesti. Otomotiv satışlarında da yüzde 6 gibi ciddi düşüşler söz konusu. Dev şirketler işlerdeki durgunluk sebebiyle işçi çıkarımına gidiyorlar.

Bu durgunluk yüksek riskli kredi grubunda yaşanan foreclosurelar sayesinde dramatik bir likidite sorununa yol açtı. Mortgage kredilerini ödeyemeyen grup küçük, ancak bu krediler RMBS ve CDO gibi finansal yatırım araçları aracılığıyla toplandı ve başka kredilerle birleştirildiği için bu zararın kimlere gittiği ve kimleri etkileyeceği meçhul

bir hal aldı. Yatırımcılar bu fonlardan paralarını çekince bir anda ortalık karıştı. Likidite (nakit) sıkıntısı artık ciddi bir problem haline geldi. Bu şirketler artık fonları çevirecek likiditeyi bulamaz hale geldi. Yüzde 3-5'lik düşüşler bile milyon dolarları buharlaştırdı. Önce riskli gruplara kredi veren şirketler birer birer batmaya başladı.

Piyasadan en büyük payı alan banka ve şirketler bu fonların battığını açıkladı. Para bu finansal enstrümanlardan daha güvenli olan bonolara kaydı. 2007 içindeki ilk fon batışını New Century açıklamıştı. ABD mortgage piyasasının en büyük ismi Countrywide iflasın eşiğine geldi. Yatırım bankası Merrill Lynch'in, borçlarını ödeyemeyeceği endişesi ile görünümünü 'al'dan 'sat'a çevirdiği Countrywide, ABD'de verilen her 5 konut kredisinin 1'inin

kreditörü konumunda. Toplam kredilerin yüzde 14'ünü vermiş olan Countrywide'in sağladığı toplam mortgage kredisinin büyüklüğü 1,4 trilyon doları buluyor. Riskini paylaştıranlar diğer alanlar sayesinde buradaki zararını kapatmaya çalışıyor. Ancak pek çoğu ellerindeki finansal enstrümanları fiyatlandıramıyor bile. Fonlar fiyatlandırılmadığı için yeni krediler alınmıyor. Piyasada henüz gayrimenkul fiyatlarında bir düzelme görülmediğinden yeni yatırımcı çekmek de imkân dâhilinde değil.

ABD emlak sektöründe uzun bir dönemden beri durgunluğun sinyallerinin alındığını ve tahmin edilen bu durgunluğun beklenenden daha büyük bir etkiye sebep olduğu biliniyor. Şu an kırılmanın henüz tepe noktasına gelmediği, sorunun, ortada dolaşan likit paranın yaptığı yatırımların getirilerindeki spekülasyonlar dolayısıyla likiditenin ciddi şekilde azalmasından kaynaklandığı ifade ediliyor.

Yeni finansal enstrümanlardaki hesapsız artış ve bunun oluşturduğu hayali bir bolluktan daralmaya geçildi. Faizin düşük olduğu Japonya gibi ülkelerden borçlanılarak yüksek faizli Türkiye gibi ülke piyasalarına yatırım (carry trade) da olayın tuzu biberi oldu. Gayrimenkul fiyatlarındaki azalma henüz başta olduğundan bu piyasadaki yüzde 10-15'lik bir azalma sıkıntının az riskli kredi piyasasına da sıçramasına yol açabilir, ancak etki bu kadar derin olmayacağı belirtiliyor.

KRİZİN YANSIMALARI

Türkiye

ABD'de riskli konut kredisinin piyasasında gözlenen çalkantı ve batan hedge fonların yarattığı endişeyle dünya borsaları son dört yılın 'en kötü haftası'nı yaşadı. Buna bir de özel yatırım şirketlerinin (Private Equity) artık yapmayı planladıkları alımlar için finansman bulamamaları da eklenince patlayan küresel fırtınadan İstanbul Menkul Kıymetler Borsası (İMKB) da nasibini aldı. Değer kaybeden İMKB'de, hedge fonlarının dünya borsaları üzerindeki etkisi bitse bile, Türkiye'de devam edeceği tahmin ediliyor. Krizin Türkiye'de yarattığı ve yaratabileceği etkileri toplamak gerekirse, bunları şu şekilde sıralayabiliriz:

Dünya para piyasasına bağlı olduğu için Türk ekonomisinde borsa düşer, döviz dalgalanır. Bu da enflasyona neden olur ve ekonomi yalpalır.

Konut kredisinin faizlerindeki düşüş eğilimi durur, hatta yeniden yükselişe geçer. Emlak piyasasındaki durgunluk artar. En önemlisi olan madde, yabancı mortgage fonları kendi dertlerine döndüklerinden Türkiye'ye gelmekten vazgeçerler.

Diğer ülkeler

Amerika Birleşik Devletleri'nde emlak piyasasında yaşanan sıkıntıların etkisiyle ortaya çıkan dalgalanma sonucu, pek çok ülkede merkez bankaları piyasalara müdahale etmeye devam ediyor.

Japonya merkez bankası, Tokyo borsasının açılışında hisse senetlerinin yaklaşık yüzde 2 kadar değer kaybetmesini takiben piyasalara 8 milyar doları aşkın nakit pompaladı. Avustralya merkez bankası da borsada yüzde 2 dolayındaki düşüşlerin ardından, piyasaya müdahale etti.

Borsa endeksi, Hong Kong'da da değer kaybıyla güne başladı.

Çok sayıda Amerikalının evlerinin ipotek bedeli taksitlerini borçlandıkları kuruluşlara geri ödeyemediklerinin belirlenmesinin ardından, dün New York ve Londra borsalarında hisse senedi fiyatları, ani ve büyük değer kayıplarına uğradı.

Bu verileri takiben, New York'ta Dow Jones endeksi, yaklaşık yüzde 2,8 gerilerken, Standard and Poor's yüzde 3, Nasdaq yüzde 2,2 değer kaybetti.

Londra'da da hisse senetlerinin değer kaybı yaklaşık yüzde 2 oldu.

Avrupa Merkez Bankası, gelişmeler karşısında piyasaları rahatlatmak amacıyla, 95 milyar Euro (120 milyar dolar) nakdi piyasaya sürmüştü.

Bu, bankanın 11 Eylül 2001'deki saldırılardan bu yana piyasalara en büyük müdahalesiydi.

Operasyonu 'ince ayar çalışması' olarak ifade eden banka, bu parayı banka ve mali kuruluşlara kredi imkânı şeklinde sundu.

ABD Merkez Bankası'nın da ABD bankacılık sistemi-ne 24 milyar dolar pompaladığı bildiriliyor.

Dalgalanma, Amerikan emlak piyasasında yaşanan sıkıntıların küresel ölçekte bir kredi sıkışıklığı yaratması kaygılarına bağlanıyor.

Borsanın düşüş nedenleri:

■ Yatırım bankası Merrill Lynch'in, müşterilerine, ABD'nin bir numaralı mortgage kredisini sağlayıcısı Countrywide'in hisselerini satma tavsiyesi vermesi geçen hafta borsalardaki satışların hızlanmasına neden oldu.

■ Dünyanın en büyük perakende şirketi Wal-Mart, beklentilerin altında çeyrek karı açıklarken ve müşterilerin ekonomik baskı altında kaldığını söyleyerek yıl geneli için kar beklentisini düşürdü. ABD ekonomisinde yaşanan yavaşlama sinyalleri ve faizler arttığı için vatandaşın kredi borçlarını öderken zorlanmaları, istihdamda yaşanan hızlı gerileme ABD'de işlerin çok da yolunda gitmediğini gösteriyor.

■ Japon Yeni'nin dolar karşısında değer kazanması carry-trade'lerin çözümlenmesine neden oluyor. Özellikle Türkiye gibi yüksek faiz veren gelişmekte olan ülkeleri tercih eden para ticareti yapan fonların panik satışları düşüşü şiddetlendiriyor.

KRİZE MÜDAHALE FED'DEN

Amerikan Merkez Bankası bugün bir kez daha mali piyasalara müdahale etti.

Müdahaleyle bankacılık sistemine yaklaşık 7 milyar dolar aktarıldı. Amerikan Merkez Bankası bu kararıyla uluslararası kredi sıkışıklığının etkilerini yumuşatma amacını taşıyor. Kredi sıkışıklığına gerekçe olarak, ABD piyasasındaki sorunlu konut kredileri sorumlu gösteriliyordu. Amerikan Merkez Bankası'nın müdahalesi sonrası New York Borsası'nda hem Dow Jones hem de Nasdaq endekslerinde yükseliş görüldü. Dow Jones endeksi, 25 Nisan'dan bu yana ilk kez 13 bin puan sınırının altına düşmüştü. Ancak ilerleyen saatlerde endekste yüzde 0,2 artış görüldü. Avrupa'daki borsalar güne keskin düşüşlerle başlamış daha sonra bu kayıpların bir kısmı telafi edilmişti. Asya borsalarındaysa, Avrupa'nın aksine keskin düşüşler telafi edilemedi.

Günü Japonya Borsası yüzde 2,2 düşüşle kapatırken,

Hong Kong Borsası'nda bu oran yüzde 2,9'u buldu. Türkiye'de ise İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda Ulusal 100 Endeksi 2 bin 166 puan düştü. Güne 49 bin 880 puandan başlayan İMKB düşüşle 47 bin 714 puana geriledi. Hisse senetlerinin değer kaybı yüzde 4,34 oldu.

Krizi hafife alan FED, geçen hafta piyasaya verdiği günlük para miktarını 17 milyar dolara yükseltti. ABD, Avrupa, Uzak Doğu ve Güney Amerika borsalarında sarsıntı sürüyor. Fırtına borsalarla sınırlı kalmıyor. Dolar, Euro karşısında 1.38'den 1.34'e, yen karşısında 1.23'ten 1.12'ye kadar geriledi. Japon Yeni'nin değer kazanması nedeniyle Japonya'dan düşük faizli kredi olarak Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelere para yatıran fonlar hızla pozisyon kapatıyor. Yani carry-trade'ler çözülüyor. Altın fiyatları bir haftada yüzde 5'e yakın düşerken, gümüşte kayıp yüzde 10'lara ulaştı.

Geçen yıl mayıs ayında yaşanan dalgalanmadan daha sert hareketler yaşanıyor. Bugüne kadar küresel likiditenin nimetlerinden yararlanan Türkiye'de, şimdi globalleşmenin faturasını ödüyor. Kısa bir süre önce 56 bin puanı gören endeks, kimsenin tahmin bile edemeyeceği 43 bin puanı gördü. Dolar 1.25 YTL'den 1.40'a kadar çıktı. Bono bileşik faizleri yeniden 18.50'nin üzerine çıktı. Sonuncusu kadar sert olmasa da küresel dalgalanmanın 4'üncüsü yaşandı.

Özelleştirme ve Türkiye'ye etkileri

Özelleştirme günümüzde yazılı ve sözlü basın yanı sıra gündelik hayatta bile fazlasıyla yer alan, sıkça tartışılan bir konu haline geldi. Bu tartışmalara neden olan ise özellikle son dönemde petrokimya, enerji ya da ulaştırma gibi sektörlerde faaliyet yürüten kamu iktisadi teşebbüslerinin özelleştirmelerine hız verilmesi ve bu kurumlara ilişkin ihalelerin yabancı şirketler tarafından kazanılması. İzlenen özelleştirme politikasının nedenleri ve bunun Türkiye üzerindeki etkilerinden bahsetmeden önce özelleştirme hakkında biraz bilgi vermekte fayda var. Özelleştirme kavramı hayatımıza 1983 yılında girmiş olup; “Özel hale getirmek, sınıai veya ticari hayattaki denetim ve mülkiyeti kamu kesiminden özel kesime aktarmak” anlamına gelmektedir. Başka bir deyişle ekonomik faaliyetlerde ya da mülkiyette kamunun üstlendiği rolün azaltılması ile özel kesimin oyunda daha çok yer almasının sağlanmasıdır. Pragmatik açıdan ilerisi düşü-

nülerek gerçekleştirilen bir özelleştirmenin kamu hizmetlerinin verimliliğini arttırdığı savunulur ve daha mükemmel bir devlet hedeflenir. Devletin, mali açıdan bir buhranla karşılaştığında artan kamu harcamalarını yüksek vergilerle karşılamaya çalışması durumunda halkın tepkisini çekeceği, yani siyasi otoritenin kızgın bir seçmen topluluğunu karşısına alacağı kesindir. Politikacılar bu durumdan pek hoşnut olmayacağından; geliştirmekte olan ülkelerde gelir ve giderler arasındaki uçurum ya yanılıcı muhasebe kayıtları ile gizlenir ya da borçlanma gibi bir yol izlenebilir. Çözüm için daraltıcı mali politikalar uygulanarak aynı zamanda da verimi arttırmak için arayış içinde bulunduğu ise özelleştirme devreye girer ve halka arz ya da ihale ile satış şeklinde gerçekleştirilir.

Türkiye’de de borçlanma sonucu cari açık çok yüksek miktarlara(80 milyar \$’dan fazla) ulaşmış durumda ve bunun yanı sıra şu an itibarıyla özel-

KİT'lerin satışında Türkiye'nin sağladığı bir fayda var mıdır eğer varsa bunun getirisi Türk halkına ne ölçüde yansır uzun dönemde göreceğiz ama Anayasa Mahkemesinin 1994/45 sayılı kararında; “Kalkınmayı hızlandırmak için, elbette, dış borçlanma, yabancı sermaye, yabancı ortaklıklardan yararlanmak gerekir; ancak, özelleştirme yoluyla giderek yabancıların nüfuzuna yol açılması ülke bağımsızlığı yönünden kabul edilemez.

leştirme idaresi gıda, madencilik ve limanlar gibi 9 sektörden oluşan bir portföye sahip ,yani çarkın dönmesi için sürekli borçlanıp bir yandan da özelleşiyoruz. Peki, uygulanan bu özelleştirme politikasının Türkiye'ye yansması nasıl oluyor? Örneğin, 2005 yılında gerçekleşen Türk Telekom özelleştirmesi sonucu TT'nin %55'lik hissesi satıldı ve 6 aylık karı kadar bir bedele yönetimi yabancı OGER Telekom'a devredildi. Telekomikasyon sektörünün stratejik bir öneme sahip olduğu göz ardı edilerek yapılan satış sonucu kamu ne denli bir yarar sağladı merak konusu ve ileride ülkenin ne gibi sıkıntılarla karşı karşıya kalacağı da düşündürücü. Yürütülen politikanın sonucu olarak Temmuz 2007 de yapılan Petkim'in %51 lik bölümünün satış yöntemi ile özelleştirilmesi medyada büyük yankı bulmuş, satış karşıtı eylemler gerçekleştirilmiş hatta ihaleyi kazanan Rus-Kazak ortaklığı Trans Central Asia'da aslında Ermeni lobisinin önde gelen isimlerinin ortaklığının bulunduğu ortaya çıkmış; yargıya giden satış hakkında Danıştay, kamu yararı güdümediği gerekçesiyle yürürlüğü durdurma kararı almıştı. Bu durum mevcut siyasi otoritenin özelleştirme konusunda benimsediği görüşün ve uygulamadaki titizliğinin göstergesi olması yönünden önemli olmuştur. Özelleştirmeleri tartışmalı bir diğer sektör de bankacılık sektörü. Halk bank'ın OİB (Özelleştirme İdaresi Başkanlığı)'e devredilmesi de yine tartışmaların alevlenmesine neden oldu. Halk bank'ın halka arz edilmesinin ardından geri kalan bölümün blok satış ile özelleştirilmesi düşünülüyor. Türk ticaretinin bel kemiği olan esnaf ve kobilere ucuz kredi vermek amacıyla Atatürk'ün

fikriyle kurulmuş olan Halkbank, içinde bulunduğumuz durumda Türkiye'nin 4. büyük bankası konumunda. Bu özelleştirmeye karşı çıkılmasının en büyük nedeni Gümrük Birliği ve düşük kur dolayısı ile üzerine büyük yük binen ve bu dezavantajla Avrupalı rakipleriyle yarışmaya çalışan üreticilerin bir de kredi desteği aldıkları bankanın yabancı bir bankaya satılmasının ardından eskisi gibi kredi alamayacak ve bunun da Türk ekonomisini olumsuz etkileyecek olması. Hükümet kanadına gelince onlar yapılan işlemlerin tamamen kamu yararı gözetilerek yapıldığını ülkenin kamburlarından kurtarıldığını belirtiyor.

KİT'lerin satışında Türkiye'nin sağladığı bir fayda var mıdır eğer varsa bunun getirisi Türk halkına ne ölçüde yansır uzun dönemde göreceğiz ama Anayasa Mahkemesinin 1994/45 sayılı kararında; “Kalkınmayı hızlandırmak için, elbette, dış borçlanma, yabancı sermaye, yabancı ortaklıklardan yararlanmak gerekir; ancak, özelleştirme yoluyla giderek yabancıların nüfuzuna yol açılması ülke bağımsızlığı yönünden kabul edilemez. Bu gerçek, özelleştirme politikası uygulayan gelişmiş kimi ülkeleri bile önlem almak zorunda bırakmıştır” belirttiği üzere geri dönüşü olmayan bir yolda gözü tamamen kapalı yürüdüğümüz de bir gerçek. Şu an itibariyle OİB kapsamında 62 taşınmaz, 77 tesis, 5 liman, 8 otoyol, 2 boğaz köprüsü ve şans oyunları lisans hakkı da yer almakta. Görünen o ki benimsenen özelleştirme politikası önümüzdeki dönemde de belki tüm KİT'ler özelleşene kadar sürecek ve bu konudaki tartışmalar gündemi meşgul etmeye devam edecek

Kaynakça

- 1- www.oib.gov.tr
- 2- www.hazine.gov.tr
- 3- www.canaktan.org

Sözde Ermeni Soykırımı ve Hocali Soykırımı

Ermeni soykırımının tarihsel bir yalan olduğunu hepimiz bilmekteyiz. Türk Milleti var olduğu günden bugüne birçok milletle beraber yaşadı. Bu dönem içerisinde, yaşadığı milletler tarafından hoşgörülü, adaletli ve sıcakkanlı bir millet olarak bilindi. Asırlar boyu barış ve iyi komşuluk ilişkileri ile içi içe yaşadığımız Ermeniler, son yüz yılda yaşanan çeşitli savaşlarda etrafa saldıracak tarihe kara sayfalar olarak giren katliamlar yapmışlardır. Van, Erzurum, Kars başta olmak üzere birçok Anadolu kent ve köylerinde ermeni çetelerinin katlettiği binlerce Türk şehit olmuştur. En yakın katliamları 1993 de yılında Hocali de olmuştur. Hâlbuki Osmanlı döneminde diğer azınlıklar gibi her kademe de eşit koşullarda görevde bulunmuşlardır. Osmanlı da görev alan Ermenilerden birkaç tanesini örnek olarak vermek istiyorum. Agop Gircikyan Osmanlı devletinin Paris'teki ilk elçisi, Reşit paşanın elçisi ve Osmanlı devletinin Paris'teki elçiliğinin Maslahatgüzarıdır. Bir diğeri Sarkis Balyan Karadağ ve İtalya da Türk Konsolosudur. Yıllarca Türk milletiyle beraber yaşayan hatta Osmanlı döneminde Millet-i Sadıka diye bilinen Ermenilere ne oldu da Türk milletine düşman kesildi?

Rus çarlığının sıcak denizlere inme politikası sonucu oluşturulan Ermenistan devleti diğer devletlerin de emellerine hizmet etti. Çünkü Türk devletleri arasında tampon bölge oluşturularak kültürel ve ekonomik birlikteliğin sağlanması engellendi. Ermenilerin bu topraklarda 1828 yılına kadar varlıkları yok denecek kadar azken 1830 dan sonra bu bölgeye, etraftaki ülkelerden yavaş yavaş göç ettirilerek toplatılmışlar ve burada yaşayan Türkler, zorla, baskılarla sindirilmiş, göç ettirilmiştir veya katledilmiştir.

Sonuçta Ruslar kendi politikaları gereğince bu toprakları Ermenilere tahsis etmiştir. Diğer devler de kendi menfaatleri için Sözde Ermeni soykırımını tanımıştır. Sözde Ermeni soykırımını kabul eden 20'nin üzerinde devlet var. İlk tanıyan devlet ilginçtir ki Uruguay'dır. Uruguay'ın kabul etme sebebi siyasal bir getirim elde etmekten başka bir şey değildir. Fransa'nın tanıma sebebi I. Dünya savaşı sırasında ve sonrasında Orta Doğu'daki hâkimiyetini kaybetmesi ve bundan dolayı Ermeniler üzerinden bu emellerine ulaşmak istemesidir. ABD'nin böyle bir problemi olmadığı için Sözde Ermeni soykırımını tanımadı. Yunanistan'ın tanıma sebebinin zaten biliyoruz. En üzücü tarafı Müslüman bir ülke olan Lübnan'ın Sözde Ermeni Soykırımını kabul etmesidir.

Ermeniler komşu olduğu bütün ülkelerle problem yaşamaktadır. Türkiye-Ermenistan, Azerbaycan-Ermenistan, Gürcistan-Ermenistan probleminin temelinde, Ermenilerin toprak talepleri yatmaktadır. Türkiye'den Doğu Anadolu bölgesini içine alan geniş bir bölgeden kendi toprakları diye bahsetmektedirler, Azerbaycan'ın Karabağ bölgesini işgal etmişlerdir ve toprak talep etmektedirler. Gürcistan ile ise Cevahati bölgesi için problem yaşamaktadır. Kendi coğrafyasına sıkışan Ermeniler komşularıyla da sıkıntı yaşamaya başlayınca ekonomik ve politik sıkıntılarının da beraberinde gelmesi kaçınılmaz oldu. Aslında komşu ülkeler bir araya gelerek probleme sonuç aramalıdır. Aksi takdirde 21.yy da kimse toprak verme sevdalısı değildir.

Hiçbir dayanağı olmayan sözde Ermeni soykırımına karşı 1992 yılında Ermenilerin Hocalide yaptıkları

Ermeniler komşu olduğu bütün ülkelerle problem yaşamaktadır.

Türkiye-Ermenistan, Azerbaycan-Ermenistan, Gürcistan-Ermenistan probleminin temelinde, Ermenilerin toprak talepleri yatmaktadır.

Özellikle Hocali'nin üzerinde durma sebebim insanlık dışı olan vahşetin boyutlarını gözler önüne sermek ve Milletimiz üzerinde oynanan oyunların boyutlarını göstermektir. Tarih 26 Şubat 1992 gösterdiğinde Rusların desteğini alan Ermeniler işgal altında olan bölgeye birçok koldan girmeye başladılar. Amacın sadece toprak parçasını almak olmadığı yaptıklarıyla gösterdiler. Bütün dünyanın gözleri önünde, insanlık adına utanç verici bir kara leke olan bu katliamda masum sivil ve silahsız insanlar, bebek-çocuk, yaşlı-genç, kadın-erkek ayrımı yapılmadan Ermeniler tarafından katledilmiştir.

katliama dünya şahit oldu. Sözde Ermeni soykırımının yalan olduğunu 1948 tarihli "Birleşmiş Milletler Soykırım Sözleşmesi"nde yapılan tanımdan da açıkça anlaşılmaktadır. Tanıma göre soykırım "ırk, milliyet, etnik ve din farklılıkları nedeniyle insan gruplarının yok edilmesi"dir. Bu tanıma en uygun olay 26 Şubat 1992 tarihinde Azerbaycan'a bağlı Hocali kentinde meydana gelmiştir. Hocalide peki ne oldu? Özellikle Hocali'nin üzerinde durma sebebim insanlık dışı olan vahşetin boyutlarını gözler önüne sermek ve Milletimiz üzerinde oynanan oyunların boyutlarını göstermektir. Tarih 26 Şubat 1992 yi gösterdiğinde Rusların desteğini alan Ermeniler işgal altında olan bölgeye birçok koldan girmeye başladılar. Amacın sadece toprak parçasını almak olmadığı yaptıklarıyla gösterdiler. Bütün dünyanın gözleri önünde, insanlık adına utanç verici bir kara leke olan bu katliamda masum sivil ve silahsız insanlar, bebek-çocuk, yaşlı-genç, kadın-erkek ayrımı yapılmadan Ermeniler tarafından katledilmiştir. Belki sayısal olarak az gözükken bu soykırımın en önemli boyutu sivil halka yapılan işkence, vahşet ve bunun sonucunda hayatlarını kaybetmeleridir. Burada katledilen insanların gözleri oyulmuş, insanlar evlerinin içinde canlı canlı yakılmış, derileri soyulmuş, vücutlarının değişik organları kesilmiş, hamile bir kadının karnı deşilip içine kocasının kesik başı konmuş, bebeklerin kafatasları soyulmuş, hatta hamile kadınların karınlarındaki bebekler bile öldürülmüştür. İşte Hocali katliamını diğerlerinden ayıran özellik burada uygulanan insanlık dışı uygulamalardır. Yapılan katliamlar sanki bizlere Türk Milletine örnek olsun diye yapılmış. Bu olayın askeri bir hareket olmadığı yapılanlardan anlaşılmaktadır. Eğer askeri bir hareket olsaydı ya sivil halk esir alınır ya da böyle işkencelere sivil halk maruz kalmazdı. Çünkü savaşında bir kuralı, ahlakı ve yapısı vardır. Bu sadece toprak elde etmek için yapılmış savaş değildir. Bu olayda kasıt vardır. Bunun en önemli sebebi; Türk düşmanlığıdır. Bu sebeptendir ki 37 Diplomatımız ASALA tarafından şehit edildi. Bu sebeptendir ki Hocalide soykırım yapıldı. Bu sebeptendir ki Azerbaycan'ın topraklarının %25 i işgal edildi. Bu sebeptendir ki Sözde Ermeni soykırımını yasalastırarak kendi ayıplarını örtmeye çalışmaktadırlar. Olayın üzerinden 15 yıl geçmesine rağmen, konuya ilişkin olarak üzerine büyük sorumluluklar düşen Birleşmiş Milletler'in ve diğer uluslararası kuruluşların olaya gerekli önem ve değeri daha vermediği görülmektedir. Bu suçu işleyenler dünya önünde hesabını vermelidirler. Bu vahşeti gören devletler nasıl oluyor da hiçbir belgesi ve dayanağı olmayan Sözde Ermeni soykırımını yasa olarak kabul ediyorlar. Belgeleriyle dünya komu oyuna mal olmuş Hocali soykırımını da kabul etsinler!

¹ Türk Devleti Hizmetinde Ermeniler (1453-1953), Rahip Komidos Çarkçıyan, İstanbul.

2000 SEKTÖRLER

Hayatımızın yapıtaşı olan sağlık, sektör olarak birçok atağa gebedir. Yatırım için öncelik sırası verilmesi gereken bir sektördür. Sadece mevcut hastalığa özel hastane ve kliniklere ihtiyaç vardır. Yakın zamanda göz alanında görülen bu gelişme farklı dallarda da mevcutlaştırılmalıdır. Örneğin kanserli hastalar için sadece kanser alanında uzmanlaşmış tesisler olması büyük ihtiyaçtır...

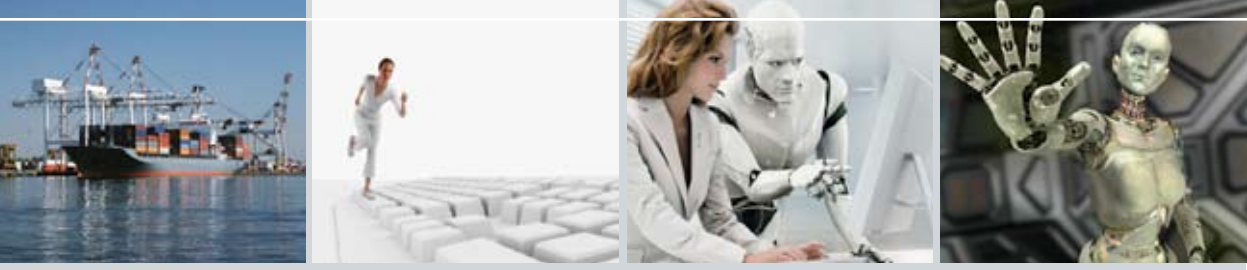

Günümüz şartlarında gençlerin mesleki tercihlerini incelediğimizde, bunların altında aile ısrarı, mesleğin maddi getirisi, iş bulma olanağı gibi sebeplerin yattığını görürüz. Bu sebeplerin içinde yıldızı en çok parlayan iş bulma imkânıdır. İşsizlik korkusu nedeniyle birçok genç arzu ettiği mesleği seçememekte; sektörlerin gelişimi doğrultusunda kararını verip, geleceğini belirlemektedir. Uzun yıllar popülaritesini hem iş bulma hem de saygınlık açısından koruyan alanlar öğretmenlik, tıp, mühendislik ve hukuktur; ancak teknolojik ilerlemeler, ekonomik getiriler, gelişen yan sanayiler gözde istihdam alanları oluşturmaktadır.

Konuyu teknolojik ilerlemelerle bağlantılı ele alırsak, karşımıza bilişim sistemleri, telekomünikasyon ve elektronik sektörleri çıkmaktadır. Çağımızın bilgi çağı hatta bilgiye en kısa zamanda ulaşma çağı olduğu göz önünde

bulundurulursa, her gün bir yenisi eklenen buluşların, gelecekteki gelişmelerin habercisi olacağı açıktır. Telekomünikasyon sektörü ise sadece iletişim maksatlı değildir. Bu sektörde globalleşme süreci dikkate alınarak ve geleceği önceden yorumlayarak dünyayla paralel gelişmeler gösterilmelidir. Ayrıca internet kullanımının bilgiye ulaşma, haberleşme, e-ticaret, reklam ve eğlence amaçlı hizmetleri de internetin başı başına bir sektör olduğunu göstermektedir. Bu bakımdan zaten gözde olan bilişim ve iletişim sektörleri bu sıfatlarını koruyacaktır. Ayrıca nano teknolojiye yönelik Türkiye'yi bu alanda daha fazla atağa zorunlu hale getirmektedir.

Ulaşım sektörü Türkiye'nin coğrafi konumu sebebiyle ulus içi ve uluslararası bakımdan iyi bir konumdadır. Başlı başına bir sektör olmasıyla birlikte diğer sektörlerle de olumlu yönde etkileyebilme durumundadır. Ra-

Denizcilik ve yan dallarından oluşan sektör de uluslararası nitelik taşımakla birlikte büyük bir istihdam kapasitesine sahiptir. Bu alanda denizcilik işletmeciliğinin yıldızı her geçen gün daha da parlamaktadır. Ayrıca verilen yat kaptanlığı kursları oldukça talep görmektedir. Ayrıca üniversitelerdeki ilgili bölümlerde nitelikli denizciler yetiştirilmektedir.

hat ulaşım, trafik sorununu çözme, zaman tasarrufu maksadıyla özellikle büyük şehirlerimizde faaliyet geçmiş ya da yapım aşamasında olan metrolar, tüp ve alt geçitler bulunmaktadır. Sezonuna göre yapılan indirim faaliyetleriyle sadece hava taşımacılığı değil, kara, deniz ve demiryolu taşımacılığında da sektörde canlanma ve genel anlamda gelişme sağlanacaktır. Tasarlanması planlanan daha güvenli, gürültüsü ve ekonomik maliyeti düşük olan araçlar sektörün ihtiyaçları arasındadır. Ayrıca ülkemizde daha çok tercih edilen karayolu ulaşımının yoğunluğunu azaltmak için diğer ulaşım türlerine cazbedici uygulamalar getirilmeli ve farklı yöntemler geliştirilmelidir. Hayatımızın yapıtaşları olan sağlık, sektör olarak birçok atağa gebedir. Yatırım için öncelik sırası verilmesi gereken bir sektördür. Sadece mevcut hastalığa özel hastane ve kliniklere ihtiyaç vardır. Yakın zamanda göz alanında görülen bu gelişme farklı dallarda da mevcutlaştırılmalıdır. Örneğin kanserli hastalar için sadece kanser alanında uzmanlaşmış tesisler olması büyük ihtiyaçtır... Sağlık hizmetlerinde internetten faydalanmak hizmet kalitesini arttıracak gibi zaman kaybını da önleyecektir. Ve yine artan stres ve ruhsal bunalım sebepleri psikiyatri bilim dalının var olan önemini daha da arttıracaktır, insan psikolojisi daha kapsamlı incelenmeye alınacaktır. Olmazsa olmazlarımızdan eğitim sektörü yayılmacı bir konseptle ilerleme gösterecektir. Sadece bilgi amaçlı hizmet veren dershaneler yerine, direkt olarak mesleki eğitime yönelik dershanelerin açılması planlanmaktadır. Bu durum piyasada işçi statüsündeki eleman eksikliği sebebiyle, kalifiye elemanların işçi statüsünde çalışmasını engelleyecektir. Ayrıca tüm düzeydeki öğrencilerin standart ders programının ya-

nında istek ve yeteneklerine göre belirledikleri alanlarla ilgilenmelerini sağlamak için çalışmalara ihtiyaç vardır. Yeni açılacak üniversitelerdeki mevcut kontenjanlar akademik kariyer hedefleyenler için bir avantaj niteliğinde olacaktır. Güvenlik sektörü ise önemini her geçen gün katlayarak arttırmaktadır; ancak sadece koruma görevlisi statüsünde değil; terör, kötü amaçlı eylem ya da hackerlik gibi birçok alanda güvenliği sağlamak maksadıyla önem arz etmektedir. Firma ve müşteri güvenliği için her üniforma giyenin kapıda beklemesinden ziyade, bu konuda kapsamlı eğitim almış kişilerin bu görevde bulunması tercih edilmektedir. Güvenlik alanında hizmet veren birçok kurs ilgililenlere eğitim vermektedir. Yavaş yavaş gelişme gösteren bir diğer sektör, kulağa ne kadar ilginç gelse de dedektifliktir. Amaç insanların özellerinden ziyade; adli personelin her işe yetişememesi sebebiyle mağdur kalan vatandaşların durumlarıyla ilgilenmektir. Ayrıca gerekli yasanın çıkması durumunda, üniversitelerin bazı bölümlerinde dedektiflik derslerinin verilmesi planlanmaktadır. Ve yine bu yasanın çıkmasıyla internet üzerinden hizmet veren sahte dedektiflik hizmetleri önlenilebilecektir. Denizcilik ve yan dallarından oluşan sektör de uluslararası nitelik taşımakla birlikte büyük bir istihdam kapasitesine sahiptir. Bu alanda denizcilik işletmeciliğinin yıldızı her geçen gün daha da parlamaktadır. Ayrıca verilen yat kaptanlığı kursları oldukça talep görmektedir. Ayrıca üniversitelerdeki ilgili bölümlerde nitelikli denizciler yetiştirilmektedir. Gemi inşa çalışmalarının da artmasıyla birlikte yeni tersanelere gereksinim duyulmaktadır. Üç tarafı denizlerle çevrili Türkiye de ihracat kapasitesi açısından da denizcilik önemlidir.

Tek başına Ar-ge departmanı: “Genç lider”

Şüphesiz ekonomik piyasalarda kendisini gösteren, ekonomiye yön veren insanlar çoktur; ama içlerinden bazıları içinde buldukları piyasaya belirgin fırça darbeleri vururlar. Yaptıkları bu işlerle kendi alanlarının liderleri olurlar. Bu liderlik vasıfları onların tek başlarına birer AR-GE departmanı gibi çalışmalarından kaynaklanır. Birde başarı gösteren bu insanlar genç olunca piyasada daha dikkat çekici olurlar. İş dünyasının genç lideri olarak tabir ettiğimiz bu insanlar ilgilendikleri alanda işlerini icra ederlerken ülke ekonomisine sağladıkları katkı yanında yeni imkânları da piyasaya arz ederler. Bunun nedeni, piyasada kalıcı olmak istiyorsan yeniliklerin olması gerektiğindedir ki bu da seni o alandaki liderliğe götürür.

Soyadının önüne geçen adam

Ülkemizde genç lider kategorisine girebilecek iş dünyası mensupları kayda değer sayıda; ama ben genç liderler adıyla anılan Genç Liderler Derneği'nin geçtiğimiz yıl Ankara Swisshotel'de genç liderlere dağıttıkları ödül töreninde 2006 yılının genç iş damı ödülünü alan Esas Holding Yönetim Kurulu Üyesi ve Pegasus Havayolları Yönetim Kurulu Başkanı Ali SABANCI'dan söz etmek istiyorum.

Ali SABANCI iş dünyasında kendini gösterirken SABANCI soyadıyla gündeme gelmek yerine kendi adıyla gündeme gelmiş bir iş adamı. Esas Holding çatısı altında yaptığı reformlar kayda değer. Sabancı yerine Esas Holding'de yaptığı yatırımları kendisini öne çıkara-cak yatırımlar; Sabancı'daki hisselerini ise sadece finansal yatırım olarak kullanan Ali SABANCI kendini Esas Holding'e vermiş bir şekilde çalışıyor. Cirosu 300 milyon euroyu aşan holding sağlık ve farklı bir formatta yapılacak olan gayrimenkul işine girmeyi planlıyor. Ayrıca karlı ve geleceği parlak şirketlerle iş yapmayı seven Esas Holding en sonda İzair'in %20'sini satın alarak pazardaki yerlerini gitgide büyültüyor. İzair hisselerinin bir kısmını aldıktan sonra “Bunu spor olsun diye yapmadık.” diyen Ali SABANCI THY'de blok satışın gündeme gelmesini dört

gözle bekliyor. Çukurova'dan TMSF'ye geçen ve 2005'de satın aldıkları Pegasus Havayolları'ndaki yönetim kurulu başkanlığında tam gazla çalışmaya devam eden Ali SABANCI ilkini teslim aldığı ve 2012'ye kadar 800 milyon dolar yatırımla sipariş ettiği 12 adet Boeing 737 tipi yeni nesil uçaklarının da tamamlanmasını bekliyor.

Bütün bu işlerin yanı sıra sosyal sorumluluktan da kaçınmayan Sabancı, holding sosyal sorumluluk projelerinin içine gölleri de aldı. Seçecekleri bir gölü koruma altına alacaklarını ve her türlü dış etkenlerden koruyarak doğal dengenin işlemesini amaçladıklarını söyleyen Ali Sabancı örnek bir lider özelliği taşıyor.

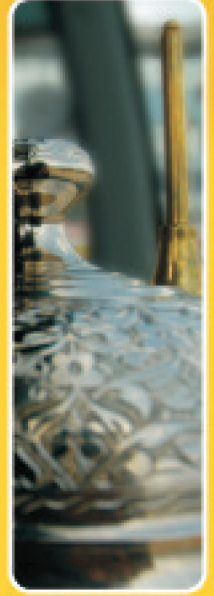
Yeni “Bill Gates”

22 yaşında ve ilk bilgisayar programını 10 yaşındayken yazan dış hekimi baba ve psikolog annenin oğlu, lisedeki başarılı notlarıyla ABD'nin saygın üniversitelerinden Harvard'a girdi. Okulun ilk yılında üniversitenin en yakışıklı ve en güzel öğrencilerinin seçildiği Facemash.com sitesini kurabilmek için okulda okuyan öğrencilerin fotoğraflarını üniversitenin veri tabanına girerek elde etti. Okul yönetimi okul veri tabanını hacklediği için onu disipline verdi; oysa okulu bıraktı.

Kim mi bu çocuk? Okuldan ayrıldıktan sonra Harvardlıları bir araya getirmeyi amaçlayarak kurduğu; şu anda 13 milyon üyesinin olduğu, dünyanın en çok ziyaret edilen 7.sitesi Facebook'un yaratıcısı Mark ZUCKERBERG. Mark'ın otoritelere geleceğin “Bill GATES”i olarak kabul ediliyor olması bir gerçek ve dünyadan bir genç lider örneği vermek istersek kendisi tam isabet olur çünkü dünya çapında 2.200 üniversite, 22.000 lise ve 2.000 şirketi buluşturan Facebook'un talibi 1 Milyar Dolar (yaklaşık 1,5 Milyar YTL) teklif ile Yahoo! Ama Mark ZUCKERBERG sitesini satmamakta kararlı. Sitenin gün geçtikçe üye sayısının artması gibi değerinin de artması da başka bir gerçek.

Anadolu

seyahat-i saltanat

seyahat-i saltanata

da vetlisiniz

izzet-i ikramda

Kaya Helva

Türk Lokumu

Salıp

Türk Kahvesi

Cağal Çörek ve Çay

Böce ve Loklebi

Ey ahali Seyahat-i Saltanat şudur ki;

- Osmanlı İmparatorluğu Saltanat Döneminin kültürel motifleri ile süslenmiştir.
- Personelinden ikram türüne kadar dönemin özelliklerini yansıtmaktadır.
- İkramlarımız açık büfe olup standart ikram listemize ek olarak Türk kahvesi, kağıt helva, lokum ve gül suyu bulunmaktadır.
- Personelimiz görüntü ve kıyafetleri tamamıyla Osmanlı kültürüne uygun olarak tasarlanmıştır.
- *Aracımız iç düzenlemesi hahsından perdesine, yastığına ve ikram aracına kadar mistik esintiler taşımakta ve yolculuğun her anında yolcularımızı geçmişle bu günde buluşturacak enstrümanlarla hizmet vermektedir.